

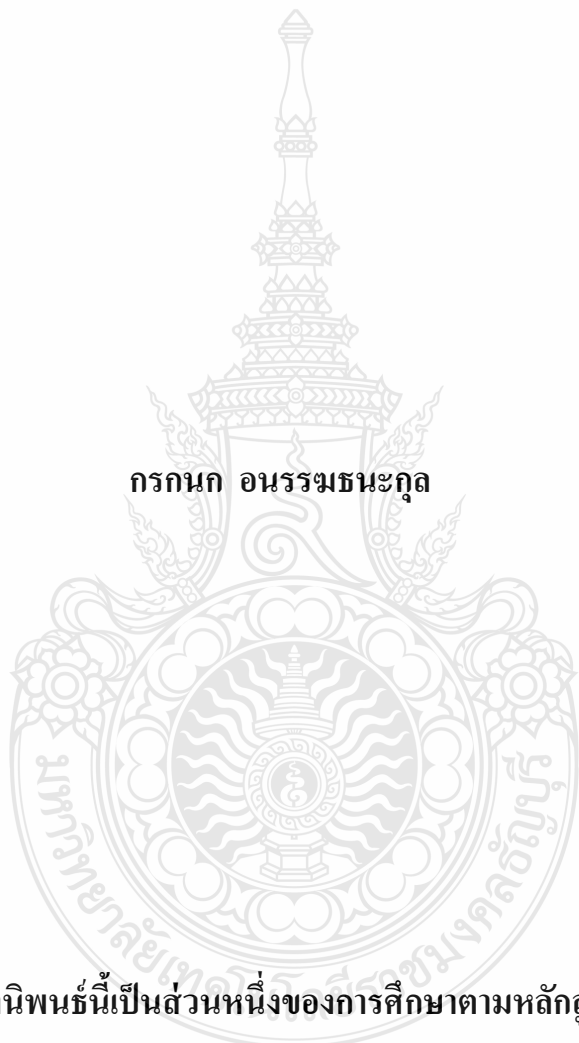
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

QUALIFICATIONS OF TOURISM AND HOTEL GRADUATES
ACCORDING TO THAILAND QUALIFICATIONS FRAMEWORK
FOR HIGHER EDUCATION: FACULTY OF LIBERAL ARTS,
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กรรณก อนรรฆนະกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Qualifications of Tourism and Hotel Graduates according to Thailand
Qualifications Framework for Higher Education: Faculty of Liberal
Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

ชื่อ - นามสกุล

นางกรรณก อนรรฆนระกุล

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

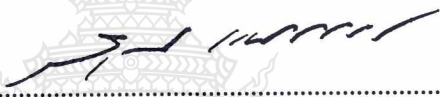
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นนทลี พรธาดาวิทย์, ศศ.ค.

ปีการศึกษา

2556

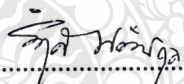
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร แพรวพณิต, ศษ.ค.)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อภิัญญา หิรัญวงษ์, ศศ.ค.)

.....กรรมการ

(อาจารย์ธีรนต์ พรวิริยะสกุล, ค.ค.)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นนทลี พรธาดาวิทย์, ศศ.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ชื่อ-นามสกุล	นางกรรณก อนรรฆณะกุล
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นนทลี พรธาดาวิทย์, ศศ.ค.
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะพิสัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม นักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวชั้นปีที่ 4 นักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\mu=3.88$, $S.D.=0.64$) โดยพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=3.98$, $S.D.=0.63$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=3.97$, $S.D.=0.66$) ด้านทักษะพิสัย ($\mu=3.86$, $S.D.=0.65$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu=3.74$, $S.D.=0.59$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\mu=3.73$, $S.D.=0.70$) และด้านความรู้ ($\mu=3.71$, $S.D.=0.70$) ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์

นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=4.14$, S.D.=0.66) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.08$, S.D.=0.66) ด้านทักษะพิสัย ($\mu=3.98$, S.D.=0.70) ด้านทักษะทางปัญญา ($\mu=3.86$, S.D.=0.74) ด้านความรู้ ($\mu=3.78$, S.D.=0.71) และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\mu=3.74$, S.D.=0.64)

คำสำคัญ: คุณลักษณะ บัณฑิต มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

Thesis Title	Qualifications of Tourism and Hotel Graduates according to Thailand Qualifications Framework for Higher Education: Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi
Name - Surname	Mrs. Kornkanok Anugtanatkul
Program	Technology in Curriculum Research and Development
Thesis Advisor	Assistant Professor Nonthalee Prontadavit, Ed.D.
Academic Year	2013

ABSTRACT

The objective of this research was to study the qualifications of Tourism and Hotel graduates from the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi according to Thailand qualifications framework for higher education. Six aspects were taken into account—1) morals and ethics, 2) knowledge, 3) intellectual skills, 4) interpersonal skills and responsibility, 5) numerical analysis, communication, and information technology skills, and 6) psychomotor domain.

The samples were administrators/lecturers in the Department of Tourism and Hotel, fourth-year Tourism and Hotel students from the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, and the graduate users—the organizations under the cooperative education programme. The instruments used were questionnaires and interviews. The content validity was evaluated by the experts, and the reliability was .95. The data obtained was then analyzed by computing frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results showed that the opinions of the administrators/lecturers, students, and graduate users towards Tourism graduates on every aspect were at a high level ($\mu=3.88$, $S.D.=0.64$). The aspect of interpersonal skills and responsibility had the highest mean score ($\mu=3.98$, $S.D.=0.63$). The mean scores of other aspects were as follows: morals and ethics ($\mu=3.97$, $S.D.=0.66$), psychomotor domain ($\mu=3.86$, $S.D.=0.65$), numerical analysis, communication, and information technology skills ($\mu=3.74$, $S.D.=0.59$), intellectual skill ($\mu=3.73$, $S.D.=0.70$), and knowledge ($\mu=3.71$, $S.D.=0.70$). In case of Hotel graduates, the opinions of the administrators/lecturers,

students, and graduate users towards Hotel graduates on every aspect were also at a high level. The aspect of interpersonal skills and responsibility had the highest mean score ($\mu=4.14$, S.D.=0.66). The mean scores of other aspects were as follows: morals and ethics ($\mu=4.08$, S.D.=0.66), psychomotor domain ($\mu=3.98$, S.D.=0.70), intellectual skills ($\mu=3.86$, S.D.=0.74), knowledge ($\mu=3.78$, S.D.=0.71), and numerical analysis, communication, and information technology skills ($\mu=3.74$, S.D.=0.64).

Keywords: qualifications, graduates, framework for higher education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพร้วพนิต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา หิรัญวงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.รินรดี พรวิริยะสกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี รวมถึงสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่แสงจันทร์ นายเพชร ครอบครัวอนรรฆณะกุล สามีและบุตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา รุ่งทองใบสุริย์ ที่สนับสนุนด้านการเงินและเป็นกำลังใจตลอดมาอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณคณะอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้คำแนะนำ ขอขอบคุณบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัยทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดช่วงเวลาของการศึกษาและการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณผู้เขียนเอกสาร บทความ หนังสือของทุกท่านที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล และที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงครูบาอาจารย์ อำนาจบารมีคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้วิจัยได้มีสติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กรกนก อนรรฆณะกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพ.....	(12)
บทที่ 1 บทนำ.....	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	13
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	17
1.4 คำจำกัดความในการวิจัย.....	17
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.....	20
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร.....	40
2.3 องค์กรวิชาชีพ.....	54
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	135
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	141
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	144
บรรณานุกรม.....	147
ภาคผนวก.....	151
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	152
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	168
ภาคผนวก ค หนังสือต่าง ๆ.....	170
ประวัติผู้เขียน.....	176

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร/อาจารย์.....	75
ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาการท่องเที่ยว.....	76
ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว.....	77
ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	78
ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านความรู้.....	81
ตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะทางปัญญา.....	84
ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ.....	86
ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	89
ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะพิสัย.....	93
ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวม.....	96
ตารางที่ 11 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว.....	97
ตารางที่ 12 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาการโรงแรม.....	105
ตารางที่ 13 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม.....	106
ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านความรู้.....	110
ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะทางปัญญา.....	113
ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ.....	115
ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	118
ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะพิสัย.....	122
ตารางที่ 20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ภาพรวม.....	125
ตารางที่ 21 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ โรงแรม.....	126

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	หน้า 19
----------------	---------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจด้านบวกที่สำคัญ คือ มีรายได้จากเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งมาจากการใช้จ่ายในการท่องเที่ยว การนำเข้าและส่งออกสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทำให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถกระตุ้นการลงทุน ส่งผลให้เกิดการเติบโตทางการเงินในระบบเศรษฐกิจต่างๆ ทำให้มีการส่งเสริมรายได้ให้กับรัฐจากการท่องเที่ยว คือ ภาษีเงินได้ต่างๆ และมีการสร้างงานสร้างอาชีพและการสร้างโอกาสทางธุรกิจ การท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างงานโดยตรง ผ่านอุตสาหกรรมบริการ ได้แก่ ธุรกิจการโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร ไนท์คลับ แท็กซี่ และการขายของที่ระลึก โดยธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทเป็นธุรกิจบริการด้านที่พักแรม ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยว และกลุ่มบุคคลต่างๆ เช่น นักธุรกิจที่เดินทางมาทำธุรกิจ คนทำงานที่ต้องออกพื้นที่ ข้าราชการติดต่อกิจการ จัดประชุม/สัมมนา จัดเลี้ยง นักท่องเที่ยว (ลูกค้ากรุ๊ปทัวร์) และบุคคลทั่วไปที่สัญจรไปมาเป็นต้น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวมาก ด้วยสภาพแวดล้อม สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย มีทั้งแบบเชิงธรรมชาติอย่างทะเล ภูเขา น้ำตก เชิงศิลปวัฒนธรรมที่มีทั้งวัดวาอาราม พระราชวัง โบราณสถานต่างๆ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ตอบสนองวิถีชีวิตคนเมือง อย่างบรรดาแหล่งช้อปปิ้ง สถานบันเทิง สปาร์เป็นต้น (ธุรกิจท่องเที่ยวพร้อมรับ AEC หรือยัง, 2555) สถานที่ท่องเที่ยวของไทยตลอดจนวัฒนธรรมพื้นบ้าน ความสวยงามของธรรมชาติและความเป็นมิตรของคนไทย ต่างดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวเมืองไทยเป็นอันดับหนึ่ง รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คิดเป็น 8% ของ GDP คือ 1 ล้านล้านบาท และมีคนทำงานจำนวนมากในอุตสาหกรรมนี้ และงานภาคบริการที่สร้างธุรกิจต่อเนื่องจำนวนมากมาย เช่น บริษัททัวร์นำเที่ยว โรงแรม ด้านสันทนาการ สปาร์ สนามกอล์ฟ สวนสนุก เรือภัตตาคารทางน้ำ เรือโดยสาร รถทัวร์ ขายของที่ระลึก

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ระบุว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ช่วยสร้างกระแสเงินหมุนเวียนในประเทศ และมีคนต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทย จึงเป็นพลังทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ด้วยเหตุผลสำคัญคือ ณ วันนี้ประเทศไทยยังขาดแคลนคนในภาคแรงงานท่องเที่ยวอยู่มาก ฉะนั้นประเทศ

ไทยต้องเร่งพัฒนาคนให้เข้าสู่อาชีพในภาคท่องเที่ยว โดยเฉพาะงานด้านโรงแรม และขายของที่ระลึก ต้องมีเทคนิคในการขาย ภาคท่องเที่ยวของไทยได้เปรียบเป็นที่ยอมรับคนไทยมีหัวใจให้บริการ แต่มีจุดอ่อนเรื่องภาษา และไม่มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเพื่อนอาเซียน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีพลังทางเศรษฐกิจสูง จึงต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต้องสร้างความเข้าใจและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกๆ ตำแหน่งงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพราะทุกคนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ นักท่องเที่ยวประทับใจ และทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยเติบโตอย่างยั่งยืน(อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยในสายลมแห่งประชาคมอาเซียน, 2555)

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ประเทศไทยได้ทำข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวอาเซียน ระบุมาตรฐานสมรรถนะร่วมสำหรับนักวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวในอาเซียนและแลกเปลี่ยนข้อมูล และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (วิชาชีพท่องเที่ยวกับ AEC, 2555) ประเด็นนี้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษาอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับสาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติใช้กับทุกหลักสูตรของสถาบัน เริ่มปีการศึกษา 2553 เป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกัน และเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับมีมาตรฐาน สามารถเทียบเคียงกัน ได้กับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พ.ศ. 2553 กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานไว้ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตบริการและความรับผิดชอบต่อสังคมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) มีความรอบรู้ทางวิชาการ และทักษะทางวิชาชีพในศาสตร์ทางการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีความสามารถในการปฏิบัติงาน การให้บริการ และบริหารจัดการเทียบเท่ากับมาตรฐานสมรรถนะทางวิชาชีพใน

ภูมิภาคอื่นของโลก 3) มีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ เหตุผลและ
วิจรรณญาณอย่างเหมาะสมเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ 4) มีบุคลิกภาพดี สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นในทุกระดับ ได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ
อย่างต่อเนื่อง 5) มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย 1
ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ รวมทั้งสามารถสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม 6) มีความรู้
และความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ
การวางแผน การจัดการ และการพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และ
เพื่อประโยชน์ในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยว
และการโรงแรม ของสถาบัน อุดมศึกษาทุกแห่ง ให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและ
ระดับสากล

ทั้งนี้ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ดำเนินการเปิด
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 นั้น ได้มี
การปรับปรุงหลักสูตร ปี พ.ศ.2553 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ.2552
การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรคำนึงถึงสถานการณ์ภายนอกที่จำเป็น ต้องนำมาพิจารณาในการวางแผน
หลักสูตรทางด้านเศรษฐกิจ คือการท่องเที่ยวการ โรงแรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของ
ประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต สามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง
กับการท่องเที่ยวและการโรงแรมในประเทศเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่
ท้องถิ่นมีการแข่งขันในธุรกิจที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศโดยเฉพาะประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทาง
ทางการท่องเที่ยวการ โรงแรมที่ต้องการแสวงหาความรู้ ทักษะความสามารถและคุณภาพสูง มีการ
แสวงหาความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจในระหว่างประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง และต้องคำนึงถึง
สถานการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม คือการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
ทั้งในและต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อใช้ในการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรม การที่จะมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อ
ใช้ในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจการโรงแรมอย่างยั่งยืน ตลอดจนให้ความร่วมมือ
ทางการศึกษาองค์ความรู้ทางการท่องเที่ยวและการ โรงแรม เพื่อให้เกิดแนวทางในการแลกเปลี่ยน
แรงงานที่มีมาตรฐานทางการท่องเที่ยวและการ โรงแรมในระดับสากล

ผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาให้มีมาตรฐานเป็นที่
ยอมรับ และต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีความ สามารถในด้านวิจัย มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรู้เป็น

มาตรฐาน มีภูมิปัญญาท้องถิ่น แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ซึ่งคณะต้องผลิตบัณฑิตที่มีบุคลิกภาพ คุณลักษณะและมาตรฐานเป็นที่ต้องการของสังคมในประเทศและนานาชาติ คณะต้องรับผิดชอบในเชิงวิชาการให้มีความเข้มแข็ง ในการสนับสนุนผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนทุกด้าน พร้อมทั้งสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม รวมทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนในเชิงวิชาการระหว่างคณาจารย์และผู้เรียน โดยอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว ได้แก่ มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ พนักงานบริษัทนำเที่ยว ฯลฯ และสาขาวิชาการโรงแรม ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการโรงแรม พนักงานโรงแรม เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ฯลฯ ดังนั้น การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม จะทำให้ได้รับข้อมูลตามสภาพจริง ทราบจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะ และพัฒนาจุดที่ควรปรับปรุง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการในแนวทางที่เหมาะสม ที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ว่าได้รับการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าและประสิทธิภาพสูงขึ้นตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา 6 ด้านคือ

- 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2) ด้านความรู้
- 3) ด้านทักษะทางปัญญา
- 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6) ด้านทักษะพิสัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเชิงเนื้อหา คือ คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 6 ด้านคือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทาง ปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะพิสัย

ขอบเขตเชิงประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม นักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว นักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา

ขอบเขตเชิงระยะเวลา ปีการศึกษา 2556

1.4 คำจำกัดความในการวิจัย

1. มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง เกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม และเพื่อประโยชน์ในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

2. คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา สาขาวิชา การท่องเที่ยว และการโรงแรม ที่กำหนดโดยมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(1) มีความซื่อสัตย์ สุจริต และสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่าง ผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

(2) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการ ปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

(3) มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เป็นสมาชิกที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อ การพัฒนามีภาวะผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

(4) มีวินัยในการทำงาน และปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2.2 ด้านความรู้

(1) มีความรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวาง เป็นระบบ เป็นสากล และทันสมัยต่อสถานการณ์โลก

- (2) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (3) มีความรู้ในกระบวนการ และเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพ

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) มีความสามารถประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและความขัดแย้ง รวมทั้งหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก
- (2) มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ไปใช้ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้ อย่างเหมาะสม
- (3) มีความสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภาคธุรกิจ และจากศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีความสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหาในกลุ่ม
- (2) มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและตรงตามมาตรฐานสากล

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม
- (3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร รู้จักเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับเรื่อง และผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) มีความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลการแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

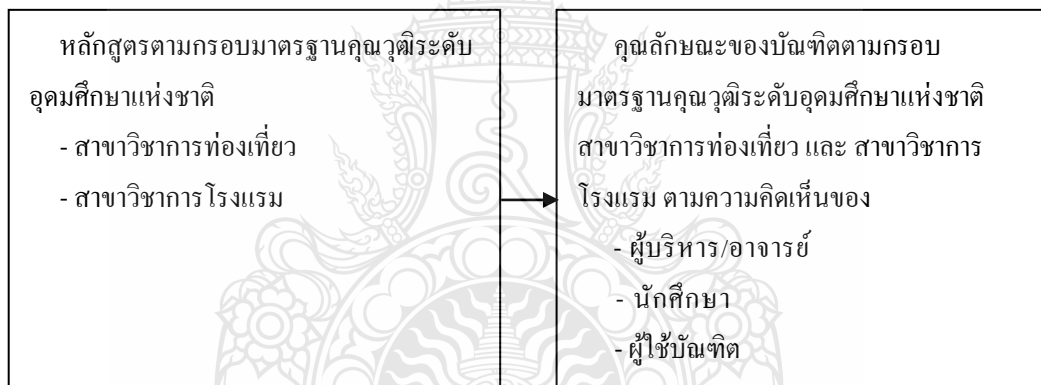
2.6 ด้านทักษะพิสัย เป็นความสามารถทางกายภาพ มีทักษะและมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวและด้านการโรงแรม

3. สาขาวิชาการท่องเที่ยว หมายถึง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) ดำเนินการเปิดหลักสูตรโดยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4. สาขาวิชาการโรงแรม หมายถึง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการโรงแรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) ดำเนินการเปิดหลักสูตรโดยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5. ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลนักศึกษาฝึกสหกิจศึกษาของสถานประกอบการที่เข้าร่วม โครงการสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่จะครบรอบการปรับปรุงหลักสูตรในปีการศึกษา 2557 ให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ มีคุณค่า และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และให้ได้บัณฑิตที่บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ.2552

2.1.2 ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

2.1.3 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พ.ศ.2553

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2.2.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2.2.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2.3 องค์กรวิชาชีพ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2552

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพ
ภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก จึงเห็นสมควรให้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ
อุดมศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเป็นการประกันคุณภาพของ
บัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้าน
ต่างๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ ฉะนั้นอาศัย

อำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2552 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552”

2. ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา

4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

4.1 ระดับคุณวุฒิ ได้แก่

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

4.2 คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(2) ด้านความรู้

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิและลักษณะของหลักสูตรอย่างน้อย

ต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

4.3 ชื่อปริญญา จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา และการเทียบโอน ผลการ
เรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

5. ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ไป
พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละระดับคุณวุฒิ เพื่อสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็น
แนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพ
ของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งใน
ระดับชาติ และระดับสากล

6. ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของแต่ละสาขา/สาขาวิชา โดยจัดทำ
รายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)
รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)
และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา
กำหนด และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการวัดและการประเมินผลเพื่อให้มั่นใจว่า
บัณฑิตมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามข้อ 4.2

7. ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้การ
ประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การประเมินตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ

8. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย
ทุกๆ 5 ปี

9. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่ดำเนินการได้มาตรฐาน
ตามประกาศนี้ต่อสาธารณะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

10. ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่
ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไปตามประกาศนี้ สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงให้
สอดคล้องกับประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา 2555

11. ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษากำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของประกาศนี้

12. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะ พิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

2.1.2 ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2552 จึงออกประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ไว้ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะเสนอมาตรฐานคุณวุฒิของแต่ละระดับและสาขา/ สาขาวิชาซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ตามแบบ มคอ.1 ท้ายประกาศนี้ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียด ของหลักสูตรต่อไป

2. ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ได้สองวิธี ดังนี้

2.1 ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาของระดับ คุณวุฒินั้น เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร

2.2 ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552 เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรกรณีที่ กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้น

3. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน โดยครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ตามแบบ มคอ.2 มคอ.3 และ มคอ.4

4. ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดระบบและกลไกของการจัดทำรายละเอียดของ หลักสูตร และต้องอนุมัติหลักสูตรซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน

5. ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ

6. ให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆ หรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดม

ศึกษาแห่งชาติ กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้นๆ และชำระไว้ซึ่งคุณภาพมาตรฐานดังกล่าว โดยดำเนินการ ดังนี้

6.1 พัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการ วิธีการสอนและวิธีการวัดผลอย่างต่อเนื่อง

6.2 จัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพออย่างมีคุณภาพ รวมทั้งอาจประสานกับสถาบันอุดมศึกษาและ/หรือหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

6.3 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรนั้นๆ

6.4 จัดให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษาเป็นรายวิชา ประสพการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ทุกภาคการศึกษา และเป็นรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา โดยมีหัวข้อตามแบบ มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7 ตามลำดับ

6.5 ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการจัดการศึกษาต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาทุกปีการศึกษา

6.6 ประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี

7. ให้สถาบันอุดมศึกษาประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร โดยดำเนินการดังนี้

7.1 กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

7.2 ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามระบบประกันคุณภาพภายในของหลักสูตร

7.3 รายงานผลการดำเนินการต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษา และสาธารณะ

7.4 นำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันสมัยอยู่เสมอ

8. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรใหม่/ปรับปรุงที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

8.1 เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ก่อนเปิดสอน และได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

8.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นอย่างต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มีมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชา ได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มีมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชานั้นๆ กำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปี หรือน้อยกว่าให้พิจารณา ผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

8.3 หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

8.4 กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้น หรือเป็นไปตามที่มีมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

9. คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง กรณีที่พบว่าไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ให้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

10. ขั้นตอนการดำเนินการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องปรากฏในเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ

ขั้นตอนการดำเนินการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สารสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการให้ความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เช่น ความหมาย หลักการสำคัญ วัตถุประสงค์ของการจัดทำ โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยขั้นตอนและรายละเอียดที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ

อุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ส่วนที่ 3 ภาคผนวก ประกอบด้วย แบบฟอร์มต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการ 7 แบบฟอร์ม ดังนี้

1. แบบ มคอ.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับ..... สาขา/สาขาวิชา.....
2. แบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร
3. แบบ มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
4. แบบ มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
5. แบบ มคอ.5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา
6. แบบ มคอ.6 รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม
7. แบบ มคอ.7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร

2.1.3 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พ.ศ.2553

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม และเพื่อประโยชน์ในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้ ทั้งในระดับชาติและระดับสากลและสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ประกอบกับข้อ 5 ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ 11/2552 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2552 จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พ.ศ.2553”

ข้อ 2 ให้ใช้ประกาศนี้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาใดที่เปิดสอนหลักสูตรนี้อยู่แล้ว จะต้องปรับปรุงหลักสูตรให้
เป็นไปตามประกาศนี้ภายในปีการศึกษา 2555

ข้อ 3 ให้มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
พ.ศ.2553 เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศ

ข้อ 4 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ
นอกเหนือจากประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือ
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ระบุไว้ใน มคอ.1 ดังนี้

1. ชื่อสาขาวิชา	สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	
ภาษาไทย	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว)
ศศ.บ. (การท่องเที่ยว)
ศิลปศาสตรบัณฑิต (การโรงแรม)
ศศ.บ. (การโรงแรม)
ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยวและการโรงแรม)
ศศ.บ. (การท่องเที่ยวและการโรงแรม)
ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Arts (Tourism)
B.A. (Tourism)
Bachelor of Arts (Hotel)
B.A. (Hotel)
Bachelor of Arts (Tourism and Hotel)
B.A. (Tourism and Hotel)
หมายเหตุ	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยว
และการโรงแรมฉบับนี้ ครอบคลุมเฉพาะปริญญา
ศิลปศาสตรบัณฑิต ส่วนปริญญาบัณฑิตอื่นๆ ที่มีการเรียน
การสอนด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องเป็นไป

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีตามชื่อปริญญาของ
ตน และใช้เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาการท่องเที่ยว
และการโรงแรมเป็นหลักในการพัฒนาหมวดวิชาเฉพาะ

3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ที่มีลักษณะ
สำคัญ คือการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาเป็นหลักสูตรวิชาชีพที่ทันสมัย เน้นทั้ง
ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สาขาวิชานี้จึงมีศาสตร์ที่ครอบคลุมการวางแผนและการพัฒนา การบริหาร
การบริการการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ การตลาด การวิจัย ภาษาต่างประเทศ กฎหมาย และการ
อนุรักษ์ความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ การศึกษาสาขาวิชานี้ ผู้เรียนสามารถขยายองค์ความรู้ให้สูงขึ้น
จนถึงระดับปริญญาเอกได้ บัณฑิตในสาขาวิชานี้สามารถประกอบอาชีพในการให้บริการ การ
ปฏิบัติงานและการบริหารในหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจบริการอื่นๆ

4. คุณลักษณะของบัณฑิต

บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พึงมีคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของ
สังคมและตลาดแรงงาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตบริการและความรับผิดชอบต่อสังคมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. มีความรอบรู้ทางวิชาการ และทักษะทางวิชาชีพในศาสตร์ทางการท่องเที่ยวและ
การโรงแรม มีความสามารถในการปฏิบัติงาน การให้บริการ และบริหารจัดการเทียบเท่ากับมาตรฐาน
สมรรถนะทางวิชาชีพในภูมิภาคอื่นของโลก
3. มีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ เหตุผลและวิจารณญาณอย่าง
เหมาะสมเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ
4. มีบุคลิกภาพดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในทุกระดับได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนา
ตนเอง ทั้งด้านความรู้และทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
5. มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย
1 ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ รวมทั้งสามารถสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม
6. มีความรู้และความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในการประมวลและ
วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผน การจัดการ และการพัฒนา

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

บัณฑิตในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

5.1 คุณธรรม จริยธรรม

5.1.1 มีความซื่อสัตย์ สุจริต และสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.1.2 มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

5.1.3 มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เป็นสมาชิกที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนา มีภาวะผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

5.1.4 มีวินัยในการทำงาน และปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

5.2 ความรู้

5.2.1 มีความรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการ โรงแรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวาง เป็นระบบ เป็นสากล และทันสมัยต่อสถานการณ์โลก

5.2.2 มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.2.3 มีความรู้ในกระบวนการ และเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพ

5.3 ทักษะทางปัญญา

5.3.1 มีความสามารถประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและความขัดแย้ง รวมทั้งหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก

5.3.2 มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ไปใช้ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

5.3.3 มีความสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภาคธุรกิจ และจากศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

5.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

5.4.1 มีความสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหากลุ่ม

5.4.2 มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและตรงตามมาตรฐานสากล

5.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.5.1 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5.2 มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม

5.5.3 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร รู้จักเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับเรื่อง และผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5.4 มีความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลการแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

7. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี และหมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะ เนื่องจากสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมมีลักษณะบูรณาการความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เน้นทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จึงต้องกำหนดเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

1) วิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานในวิชาชีพที่ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อม และเพิ่มศักยภาพในการศึกษาวิชาเฉพาะ

2) วิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ และองค์ความรู้เฉพาะด้านของสาขาวิชาที่กำหนดให้ต้องเรียน และเป็นวิชาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แบ่งออกเป็น

- วิชาเฉพาะบังคับ หมายถึง วิชาที่ผู้เรียนในหลักสูตรนี้จำเป็นต้องเรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

- วิชาเฉพาะเลือก หมายถึง วิชาที่เพิ่มเติมจากวิชาเฉพาะบังคับ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจ หรือเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานในระดับสากล

3) วิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัด หรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาใดๆ ก็ได้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา

4) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแบบนับชั่วโมงต่อเนื่องกัน

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว) (รวม 126 หน่วยกิต)

7.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

7.2 หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

7.2.1 วิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

7.2.2 วิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต

- วิชาเฉพาะบังคับ

(กลุ่มวิชาการท่องเที่ยว) ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

- วิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

(กลุ่มวิชาความสนใจเฉพาะ) ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

(กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ) ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

7.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

7.4 หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

7.4.1 ฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือ

7.4.2 ฝึกงานแบบนับชั่วโมง 400 ชั่วโมงต่อเนื่องกัน

ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างหลักสูตรได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การโรงแรม) (รวม 126 หน่วยกิต)

7.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

7.2 หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

7.2.1 วิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

7.2.2 วิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต

- วิชาเฉพาะบังคับ

(กลุ่มวิชาการโรงแรม) ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

- วิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

(กลุ่มวิชาความสนใจเฉพาะ)	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
(กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ)	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
7.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
7.4 หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
7.4.1 ฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือ	
7.4.2 ฝึกงานแบบนับชั่วโมง 400 ชั่วโมงต่อเนืองกัน	

ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างหลักสูตรได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาต้องการพัฒนาหลักสูตรให้มีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมร่วมกัน สถาบันอุดมศึกษาควรเฉลี่ยรายวิชาทั้งด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้มีจำนวนหน่วยกิตใกล้เคียงกัน และให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของกระทรวงศึกษาธิการ

8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมได้จากการบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและจากกรอบโครงสร้างสมรรถนะสาขาอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมแบบสากลในระดับอาเซียน และระดับภูมิภาคอื่นของโลก มากำหนดเป็นกลุ่มความรู้หลัก ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และจัดเป็นกลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ฯลฯ

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

9.1 กลยุทธ์การสอน ประกอบด้วย

9.1.1 กลยุทธ์การสอนในระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับการเรียนรายวิชาให้มีเนื้อหาสอดคล้องต่อเนื่องกัน ให้เกิดการพัฒนาความรู้ และทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านให้สูงขึ้นตามระดับชั้นปี และให้มีการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรสู่รายวิชาต่างๆ อย่างครบถ้วน

9.1.2 กลยุทธ์การสอนในระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่

- (1) การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) มุ่งเน้นการสร้าง

แรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนในการตั้งคำถาม คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และ
จำเป็นในการศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรม
ในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอน
จึงมีความหลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจาก
กรณีศึกษา/สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

(2) การสอนแบบมุ่งเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติ
พร้อมๆ กับการผนึกรวมองค์ความรู้ จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะการ
ปฏิบัติงานได้จริง รูปแบบและวิธีการสอนมีหลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ
การฝึกงานภาคสนาม การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน ทักษะศึกษา การปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา เป็นต้น

9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

9.2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึง
พัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบ
ทักษะการปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง
โดยผู้สอน และโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

9.2.2 เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จ
การศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้
สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิง
เกณฑ์ และแบบอิงกลุ่มตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตาม
นโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบและกลไกในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของการประเมินผลว่า ผู้จบการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้อย่างน้อยตามที่กำหนด
ไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา กลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในสาขาวิชาการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรม อาจจะกระทำได้ดังนี้

1. นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้
ด้านต่างๆ ที่ต้องการทวนสอบ

2. คณะกรรมการสอบไล่ประเมินข้อสอบเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหารายวิชา และการให้
คะแนนในแต่ละรายวิชา

3. สถาบันอุดมศึกษาจัดสอบประมวลผลการเรียนรู้โดยรวมก่อนจบการศึกษา (Exit Examination) โดยใช้ข้อสอบกลางที่เห็นชอบโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

4. บัณฑิตใหม่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ประเมินหลักสูตร

5. ผู้ประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงาน และผู้ใช้บัณฑิตประเมินทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบประเมินกลางที่เห็นชอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้สาขาวิชาจัดทำรายงานผลการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้เข้าศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมระดับปริญญาตรี ต้องจบการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา และผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือของสถาบัน

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาระหว่างสถาบันสามารถทำได้เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้รับการเผยแพร่หลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว และให้ เป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่ง การศึกษาในระบบ พ.ศ.2545 ส่วนการเทียบโอนโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ที่จะเข้าศึกษา ผู้ขอเทียบโอน ต้องผ่านการทดสอบผลการเรียนรู้ที่ต้องการเทียบโอนจากสถาบันอุดมศึกษาที่จะรับเทียบโอนโดยให้ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องมีคณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนตามเกณฑ์ ดังนี้

1. จำนวนและคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญา ตรี พ.ศ. 2548 ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ มีจำนวน 5 คน และในจำนวนนี้ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาที่ ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วย ศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน ในกรณีที่คุณวุฒิการศึกษาสัมพันธ์กับสาขาวิชา ควรมีประสบการณ์การ ทำงานในสาขาวิชาชีพตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และ/หรือการโรงแรมที่แสดงว่ามีความรู้ความเข้าใจในระบบการทำงานของ อุตสาหกรรมนี้

3. สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ใช้เกณฑ์มาตรฐานของนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student: FTES) ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สาขาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี เศรษฐศาสตร์ การจัดการ การท่องเที่ยวคือ 1:25

4. บุคลากรสนับสนุนควรมีทักษะทางวิชาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีความรู้ความเข้าใจโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในห้องฝึกปฏิบัติ และสามารถดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ ในเบื้องต้นได้สถาบันอุดมศึกษาควรจัดสรรจำนวนบุคลากรให้เพียงพอตามความจำเป็น และให้มีการพัฒนาด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

13. ทรัพยากรการเรียนการสอน และการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ดังนี้

1. มีการจัดสรรทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา ห้องสมุด และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

2. มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติด้านการท่องเที่ยว และ/หรือ การโรงแรม

3. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัยสำหรับการดำเนินงาน และการจัดการในธุรกิจการท่องเที่ยว การโรงแรม และห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ เพื่องานอาชีพ

4. มีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ นักศึกษาดูงาน ฝึกปฏิบัติในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

14. แนวทางการพัฒนาอาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาการ และทักษะวิชาชีพที่ทันสมัย ดังนี้

14.1 การปฐมนิเทศสำหรับอาจารย์ที่รับเข้าใหม่

1. การจัดประชุมหรือการอบรมอาจารย์ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เป้าหมายของหลักสูตร และผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง

2. การจัดหาคู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ ให้เข้าใจระเบียบของสถาบัน การจัดทำหลักสูตร ประมวลผลการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเข้าร่วมสังเกตการณ์และฝึกปฏิบัติการสอน โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง เพื่อศึกษา

กลยุทธ์การสอน และการวัดและประเมินผล

14.2 การพัฒนาและส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพแก่อาจารย์

1. การเพิ่มคุณวุฒิให้ถึงระดับปริญญาเอกตรงตามสาขาวิชา หรือสาขาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีการวิจัยวิทยานิพนธ์ด้านการท่องเที่ยวและ/หรือการโรงแรม

2. การผลิตผลงานวิจัย สาขาวิชาควรกำหนดเป้าหมายชิ้นงานวิจัยในแต่ละปี และควรพัฒนาระบบสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัย

3. การดำรงตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชาควรมีระบบการพัฒนาคณาจารย์ให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการของกระทรวงศึกษาธิการ

4. การกำหนดภาระหน้าที่ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ทั้งการสอนการวิจัยและการให้บริการทางวิชาการ โดยจัดระบบการเทียบเคียงทดแทนระหว่างงานด้านต่างๆ รวมทั้งมีระบบการพัฒนาจิตใจให้อาจารย์สนใจการให้บริการทางวิชาการตามความถนัด

5. การเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชาและการวิจัย

6. การฝึกอบรมโดยให้อาจารย์เข้าไปดูงาน หรือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (on the job training) ในประเทศ และ/หรือ ต่างประเทศ

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

(2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ แห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชา (ถ้ามี)

(3) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

(4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่ เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

(5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

(6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

(7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว

(8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

(9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี

(11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

(12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ควรดำเนินการดังนี้

16.1 พิจารณาความพร้อมและศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

16.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและ

การโรงแรม ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร

16.3 การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ตามข้อ 16.2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมของตนมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน และบริบทของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

16.4 จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.3 (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.4 (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันอุดมศึกษาควรมอบหมายให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

16.5 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

16.6 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ

16.7 เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติตามข้อ 16.5 แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชา

16.8 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

16.9 เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่า บันทึกบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อ หรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai

Qualifications Register:TQR) เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

17.1 เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษาก่อนเปิดสอน และได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

17.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาปรับปรุงตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่ได้กำหนดตัวบ่งชี้ และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่

17.3 หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

17.4 กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2.2.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2553) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้มีการปรับปรุงจากหลักสูตร พ.ศ.2548 ในการปรับปรุงครั้งนี้ ได้พิจารณาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และให้สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และวัตถุประสงค์หลักสูตรของคณะศิลปศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติสาขาวิชาการท่องเที่ยวที่มีความรู้ด้านท่องเที่ยว สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ตามเหมาะสม ปฏิบัติงานได้จริง มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมีความ

รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม นอกจากนี้ในหลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการเรียนในกลุ่มวิชา เสริมสร้างประสบการณ์ในวิชาชีพ 1 ภาคการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานเสริมสร้าง ประสบการณ์ และรู้จักแก้ไขปัญหาในสภาพการทำงานจริง คณะศิลปศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักสูตรฉบับนี้จะมีประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่มีคุณภาพและมี คุณลักษณะตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติต่อไป

สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร ทางด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในปัจจุบันและ อนาคต สามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศ เป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นมีการแข่งขันในธุรกิจที่เกี่ยวข้องระหว่าง ประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยว ที่ต้องการแสวงหาความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณภาพสูง มีการแสวงหาความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจในระหว่างประเทศ ในภูมิภาคใกล้เคียง และทางสังคมและวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและพฤติกรรม นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ในการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การที่จะมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับผู้ชมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ ในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตลอดจนให้ความร่วมมือทางการศึกษาองค์ความรู้ ทางด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดแนวทางในการแลกเปลี่ยนแรงงานที่มีมาตรฐานทางการท่องเที่ยวใน ระดับสากล ผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ให้มีมาตรฐานเป็นที่ ยอมรับและต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในด้านวิจัย มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรู้เป็น มาตรฐาน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้และดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

ซึ่งตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย คณะต้องผลิตบัณฑิตที่มีบุคลิกภาพ คุณลักษณะและ มาตรฐานเป็นที่ต้องการของสังคมในประเทศและนานาชาติ คณะต้องรับผิดชอบในเชิงวิชาการให้มีความ เข้มแข็งในการที่จะสนับสนุนผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนทุกด้านพร้อม ทั้งสนับสนุนการ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม รวมทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนในเชิง วิชาการระหว่างคณาจารย์และผู้เรียน โดยอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษาได้แก่ มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ พนักงานบริษัทนำเที่ยว ฯลฯ

ปรัชญาของหลักสูตร

บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมมรดกของชาติ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. บัณฑิตมีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ มีใจรักในงานบริการและสำนึกในจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

2. บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพการท่องเที่ยว สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ ตลอดจนการประสานงานด้านการท่องเที่ยวและงานธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. บัณฑิตสามารถพัฒนาทักษะทางปัญญา โดยการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงาน

4. บัณฑิตมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานของกลุ่มและมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

5. บัณฑิตมีความสามารถในการสื่อสารและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน

6. บัณฑิตมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยว
ผลการเรียนรู้

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

1.1 บุคลิกภาพ

- (1) การแต่งกายที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
- (2) ใช้ท่าทางในการแสดงออกอย่างเหมาะสม
- (3) สร้างบุคลิกภาพในการเคลื่อนไหวที่ประทับใจ
- (4) เรียนรู้มารยาท
- (5) การแสดงสีหน้า

1.2 มีทักษะการใช้ภาษาทุกด้านตามกาลเทศะ

- (1) ใช้วาจาสุภาพตลอดเวลา
- (2) รู้จักกาลเทศะในการพูดตามสถานการณ์
- (3) มีความสามารถในการอธิบายหรือสื่อสาร
- (4) เรียนรู้ความเหมาะสมในการพูดกับบุคคลทุกระดับ
- (5) ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

1.3 มีจิตสำนึกในการบริการ

- (1) เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและรู้จักให้อภัย
- (2) มีความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเอง

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1 คุณธรรม จริยธรรม

- (1) มีความขยัน อดทน มีวินัย และตรงต่อเวลา
- (2) มีความเสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (3) มีความซื่อสัตย์
- (4) มีความรักองค์กร
- (5) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2.1.2 ความรู้

- (1) มีความรู้ประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์เพื่อนบ้านและประวัติศาสตร์โลก
- (2) มีความรู้ทั่วไปเรื่องศิลปะและวัฒนธรรมของไทย ชนกลุ่มน้อยและเพื่อนบ้าน
- (3) มีความรู้ด้านภาษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์พื้นฐาน
- (4) สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน
- (5) มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
- (6) มีความรู้ที่ก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.1.3 ทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถประมวล วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ความรู้และข่าวสาร
- (2) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะในการแก้ปัญหา
- (3) สามารถจัดการความคิดและความรู้
- (4) สามารถคิดสร้างสรรค์งานนวัตกรรม

2.1.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีการเรียนรู้ มีทักษะ และมีทัศนคติที่ดีในการทำงานเป็นทีม
- (2) มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- (3) มีทักษะในการทำงานและการบริหารจัดการ

(4) มีมนุษยสัมพันธ์

(5) มีความรับผิดชอบ

2.1.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

(2) มีทักษะการใช้ภาษาไทย

(3) มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

(4) มีทักษะการใช้ภาษาอื่น

(5) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

(6) มีทักษะการสืบค้นข้อมูล ความรู้ และข่าวสาร

2.2 หมวดวิชาเฉพาะ

2.2.1 คุณธรรม จริยธรรม

(1) มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ สามารถจัดการปัญหาด้านจริยธรรมและความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

(2) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ มีการแสดงออกซึ่งคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น

(3) มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตาม

(4) มีวินัย มีความตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2.2.2 ความรู้

(1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาวิชาที่ศึกษา

(2) มีความรู้และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีความเป็นสากล

(3) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) มีความรู้ในกระบวนการ และเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้งานอาชีพ

2.2.3 ทักษะทางปัญญา

- (1) ประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาข้อโต้แย้งและสังเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ รวมทั้งหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- (2) มีทักษะในการแก้ปัญหาที่ใช้เหตุผลเชิงวิเคราะห์และสามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- (3) ประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติไปสู่การฝึกประสบการณ์ภาคสนามและการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม
- (4) นำนวัตกรรมจากภาคธุรกิจและจากศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

2.2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ปฏิบัติงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่ม
- (2) พัฒนาตนเอง พัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และตรงตามมาตรฐานสากล

2.2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) ใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม
- (2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร การสืบค้นและการนำเสนอข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- (3) ใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลผล การแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.6 ทักษะพิสัย

- (1) มีทักษะการประสานงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- (2) มีทักษะการนำเที่ยวและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- (3) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว
- (4) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

1. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

1.1 ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

1.2 การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1.3 การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันการศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

2.1 การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.2 ทำการประเมินผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง

2.3 นำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร

2.4 ทำการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

การประกันคุณภาพหลักสูตร โดยการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวางแผนจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะและอาจารย์ผู้สอนติดตามและรวบรวมข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกปีอย่างต่อเนื่อง และผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปี โดยข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่

1. จัดการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตก่อนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร

2. ประเมินการความต้องการแรงงานประจำปีจากภาวการณ์ดำเนินงานของบัณฑิตและรายงานผลการสำรวจความต้องการแรงงานของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

3. ติดตามข้อมูลความรู้และทักษะที่เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรม Thornton ที่เกี่ยวข้องซึ่งเปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการแข่งขันทางการค้าธุรกิจบริการและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคทางการท่องเที่ยว

4. มีแผนการจัดการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเมื่อครบรอบหลักสูตรเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

5. แนวทางการประเมินประสิทธิผลของบัณฑิตพิจารณาจากปัจจัยความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนี้

- (1) ภาษาต่างประเทศ
- (2) การใช้ระบบ IT
- (3) พฤติกรรมในการทำงานและวินัยการทำงาน
- (4) บุคลิกภาพในการทำงาน
- (5) ความรู้เชิงวิชาชีพและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- (6) ความสามารถในการเรียนรู้และศักยภาพในการตัดสินใจ
- (7) มนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ
- (8) การสื่อความกับผู้อื่น
- (9) การสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า
- (10) ความคิดสร้างสรรค์

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม โดยสำรวจข้อมูลจาก

1. นักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่
2. ผู้ว่าจ้าง
3. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
4. ตำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต

2.2.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ โรงแรม

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ โรงแรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2553) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้มีการปรับปรุงจากหลักสูตร พ.ศ.2548 ในการปรับปรุงครั้งนี้ได้พิจารณาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และให้สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และวัตถุประสงค์หลักสูตรของคณะศิลปศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติสาขาวิชาการ โรงแรมที่มีความรู้ด้านการโรงแรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ตามเหมาะสม ปฏิบัติงานได้จริง มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม นอกจากนี้ในหลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการเรียนในกลุ่มวิชาเสริมสร้างประสบการณ์ในวิชาชีพ 1 ภาคการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานเสริมสร้างประสบการณ์ และรู้จักแก้ไขปัญหาในสภาพการทำงานจริง คณะศิลปศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า

หลักสูตรฉบับนี้จะมีประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการ โรงแรม ที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติต่อไป

สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตรทางด้านเศรษฐกิจ การโรงแรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต สามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรมในประเทศเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นมีการแข่งขันในธุรกิจที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางทางการโรงแรมที่ต้องการแสวงหาความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณภาพสูง มีการแสวงหาความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจในระหว่างประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง และทางสังคมและวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ในการส่งเสริมการโรงแรม การที่จะมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับผู้เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาธุรกิจการโรงแรมอย่างยั่งยืน ตลอดจนให้ความร่วมมือทางการศึกษาองค์ความรู้ทางการโรงแรม เพื่อให้เกิดแนวทางในการแลกเปลี่ยนแรงงานที่มีมาตรฐานทางการโรงแรมในระดับสากล ผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในด้านวิจัย มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรู้เป็นมาตรฐาน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้และดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

ซึ่งตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย คณะต้องผลิตบัณฑิตที่มีบุคลิกภาพ คุณลักษณะและมาตรฐานเป็นที่ต้องการของสังคมในประเทศและนานาชาติ คณะต้องรับผิดชอบในเชิงวิชาการให้มีความเข้มแข็งในการที่จะสนับสนุนผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนทุกด้าน พร้อมทั้งสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม รวมทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนในเชิงวิชาการระหว่างคณาจารย์และผู้เรียน โดยอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการโรงแรม พนักงานโรงแรม เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ฯลฯ

ปรัชญาของหลักสูตร

บัณฑิตสาขาวิชาการโรงแรม เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สาขาวิชาการโรงแรม

1. บัณฑิตมีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ มีใจรักในงานบริการและสำนึกในจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

2. บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพการโรงแรม สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ ตลอดจนการประสานงานด้านการโรงแรมและงานธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. บัณฑิตสามารถพัฒนาทักษะทางปัญญาโดยการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงาน

4. บัณฑิตมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานของกลุ่มและมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

5. บัณฑิตมีความสามารถในด้านการสื่อสารและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงาน

6. บัณฑิตมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านการโรงแรม
ผลการเรียนรู้

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

1.1 บุคลิกภาพ

- (1) การแต่งกายที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
- (2) ใช้ท่าทางในการแสดงออกอย่างเหมาะสม
- (3) สร้างบุคลิกภาพในการเคลื่อนไหวที่ประทับใจ
- (4) เรียนรู้มารยาท
- (5) การแสดงสีหน้า

1.2 มีทักษะในการใช้ภาษาถูกต้องตามกาลเทศะ

- (1) ใช้วาจาสุภาพตลอดเวลา
- (2) รู้จักกาลเทศะในการพูดตามสถานการณ์
- (3) มีความสามารถในการอธิบายหรือสื่อสาร
- (4) เรียนรู้ความเหมาะสมในการพูดกับบุคคลทุกระดับ
- (5) ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

1.3 มีจิตสำนึกในการบริการ

- (1) เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและรู้จักให้อภัย

(2) มีความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเอง

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1 คุณธรรม จริยธรรม

- (1) มีความขยัน อดทน มีวินัย และตรงต่อเวลา
- (2) มีความเสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (3) มีความซื่อสัตย์
- (4) มีความรักองค์กร
- (5) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2.1.2 ความรู้

- (1) มีความรู้ประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์เพื่อนบ้านและประวัติศาสตร์โลก
- (2) มีความรู้ทั่วไปเรื่องศิลปะและวัฒนธรรมของไทย ชนกลุ่มน้อยและเพื่อนบ้าน
- (3) มีความรู้ด้านภาษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์พื้นฐาน
- (4) สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน
- (5) มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
- (6) มีความรู้ที่ก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.1.3 ทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถประมวล วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ความรู้และข่าวสาร
- (2) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะในการแก้ปัญหา
- (3) สามารถจัดการความคิดและความรู้
- (4) สามารถคิดสร้างสรรค์งานนวัตกรรม

2.1.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีการเรียนรู้ มีทักษะ และมีทัศนคติที่ดีในการทำงานเป็นทีม
- (2) มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- (3) มีทักษะในการทำงานและการบริหารจัดการ
- (4) มีมนุษยสัมพันธ์
- (5) มีความรับผิดชอบ

2.1.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
- (2) มีทักษะการใช้ภาษาไทย
- (3) มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
- (4) มีทักษะการใช้ภาษาอื่น
- (5) มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) มีทักษะการสืบค้นข้อมูล ความรู้ และข่าวสาร

2.2 หมวดวิชาเฉพาะ

2.2.1 คุณธรรม จริยธรรม

- (1) มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ สามารถจัดการปัญหาด้านจริยธรรมและความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (2) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ มีการแสดงออกซึ่งคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น
- (3) มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตาม
- (4) มีวินัย มีความตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2.2.2 ความรู้

- (1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาวิชาที่ศึกษา
- (2) มีความรู้และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีความเป็นสากล
- (3) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (4) มีความรู้ในกระบวนการ และเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้งานอาชีพ

2.2.3 ทักษะทางปัญญา

- (1) ประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาข้อโต้แย้งและสังเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ รวมทั้งหาแนวทางป้องกันและ

แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

- (2) มีทักษะในการแก้ปัญหาที่ใช้เหตุผลเชิงวิเคราะห์และสามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- (3) ประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติไปสู่การฝึกประสบการณ์ ภาคนามและการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม
- (4) นำนวัตกรรมจากภาคธุรกิจและจากศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

2.2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ปฏิบัติงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่ม
- (2) พัฒนาตนเอง พัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และตรงตามมาตรฐานสากล

2.2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) ใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม
- (2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร การสืบค้นและการนำเสนอข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- (3) ใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลผล การแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.6 ทักษะพิสัย

- (1) มีทักษะการประสานงานในอุตสาหกรรม การโรงแรม
- (2) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการโรงแรม
- (3) บูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์เครือข่ายและซอฟต์แวร์หรือสื่อต่างๆ ในทุกรายวิชาที่สามารถทำได้
- (4) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- (5) มีทักษะการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม

กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

1. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

1.1 ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็น

ส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

1.2 การทวนสอบในระดับรายวิชาควรถ้าให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1.3 การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันการศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

2.1 การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.2 ทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง

2.3 นำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร

2.4 ทำการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

การประกันคุณภาพหลักสูตร โดยการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวางแผนจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะและอาจารย์สอนติดตามและรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกปีอย่างต่อเนื่องและผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปี โดยข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่

1. จัดการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตก่อนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร

2. ประเมินความต้องการแรงงานประจำปีจากภาวการณ์ดำเนินงานทำของบัณฑิตและรายงานผลการสำรวจความต้องการแรงงานของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

3. ติดตามข้อมูลความรู้และทักษะที่เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการแข่งขันทางการค้าธุรกิจบริการและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคทางการท่องเที่ยวและการโรงแรม

4. มีแผนการจัดการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเมื่อครบรอบหลักสูตรเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

5. แนวทางการประเมินประสิทธิผลของบัณฑิตพิจารณาจากปัจจัยความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนี้

- (1) ภาษาดั้งประเทศ
- (2) การใช้ระบบ IT
- (3) พฤติกรรมในการทำงานและวินัยการทำงาน
- (4) บุคลิกภาพในการทำงาน
- (5) ความรู้เชิงวิชาชีพและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- (6) ความสามารถในการเรียนรู้และศักยภาพในการตัดสินใจ
- (7) มนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม และการเป็นผู้นำ
- (8) การสื่อความกับผู้อื่น
- (9) การสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า
- (10) ความคิดสร้างสรรค์

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม โดยสำรวจข้อมูลจาก

1. นักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่
2. ผู้ว่าจ้าง
3. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
4. สำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต

2.3 องค์กรวิชาชีพ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 มาตรา 5 หมวด 5 ตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2545 กรมการท่องเที่ยว เป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดของกระทรวง

กรมการท่องเที่ยว มีภารกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในการพัฒนามาตรฐาน การบริการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการสนับสนุนการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งเดิมเป็นภารกิจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และได้ถ่ายโอนมาให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 ประกอบกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ.2545 นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ยังรับโอนงานพัฒนาและสนับสนุนกิจการภาพยนตร์มาจากกรมประชาสัมพันธ์ด้วย

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รวบรวมข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยว และแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ
2. จัดทำแผนพัฒนาบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
3. จัดทำแผนพัฒนาทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ รวมทั้งประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามที่กำหนด
4. จัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
5. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
6. ติดตามประเมินผลงานด้านพัฒนาการท่องเที่ยว
7. ส่งเสริมสนับสนุนกิจการภาพยนตร์ ทั้งภาคการผลิต การบริหารและกิจการที่เกี่ยวข้อง
8. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการกรมการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

กองกลาง มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการเกี่ยวกับ งานบริหารงานทั่วไป และปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการของสำนักงาน จัดทำและประสานงานแผนการปฏิบัติงานของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัดติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตามแผนงานและ โครงการของสำนักงานดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี งบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงานจัดระบบงาน และบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบแพ่งอาญา งานคดีปกครองและงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสำนักงาน

สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตต่ออายุใบอนุญาต สัมผัสหรือเพิกถอนใบอนุญาตการรับชำระค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ รวมทั้งการวางหลักประกันของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และการออกใบอนุญาตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ดำเนินการจัดทำ เก็บรักษา บันทึกและติดตามแก้ไขข้อมูลและประวัติของธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ประสานส่งเสริมและสนับสนุน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์แต่งตั้ง

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว มีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาบริการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยว ติดต่oprสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาด้านบริการท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ประสานส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและตามมาตรฐานที่กำหนดส่งเสริมสนับสนุนกิจการภาพยนตร์ ทั้งภาคการผลิต การบริการและกิจการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

กฤตยา ฐานารักษ์ (2555) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พึงประสงค์ 5 ด้าน จากนักศึกษาฝึกงานที่สถานประกอบการมีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.77 รองลงมาคือด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.71 ด้านความรู้และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.43 เท่ากัน ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.29 ข้อมูลจากนักศึกษาสมัครเข้าทำงานที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.57 รองลงมาคือด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ย 4.46 ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.39 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4.05

วิมานพร รูปใหญ่ (2555) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า ความคิดเห็นจากกลุ่มบัณฑิต
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.45 ด้านการพัฒนาตามอัตลักษณ์ เท่ากับ
ด้านความรู้ 4.32 ด้านทักษะทางปัญญา 4.31 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.98 ส่วนความคิดเห็นกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4.55 คือ
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญา 4.46
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 4.40 ด้านการพัฒนาตามอัตลักษณ์ 4.24 ด้านความรู้
4.34 และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ 4.17

พรณพัชร วิมลทรง (2555) ศึกษาคุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดนครศรีธรรมราช
พบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม
ด้านความรู้ความสามารถ ด้านภาวะผู้นำ และด้านทักษะการปฏิบัติงาน ตามลำดับ และผู้ใช้บัณฑิต
คาดหวังและพึงประสงค์ให้บัณฑิตมีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมสูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา
คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถ ด้านภาวะผู้นำ ตามลำดับ ผล
การเปรียบเทียบคุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี
ตามความคิดเห็นขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความรู้ความสามารถ ด้าน
ทักษะการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ และคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

อัจฉราวรรณ ณ สงขลา และคณะ (2554) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วน
เสียมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นทั้ง 6 ด้านในระดับมาก โดยด้านคุณธรรม
จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะพิสัย และด้านทักษะการวิเคราะห์ โดยมี
ค่าเฉลี่ย 4.45, 4.37, 4.24, 4.23 และ 4.06 ตามลำดับ มีข้อเสนอแนะคือบัณฑิตควรรู้ด้านการตลาด และ
ทักษะในด้านการสื่อสาร การติดตามข่าวสาร และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ คณะควรแนะแนวทาง

ให้บัณฑิตมีเป้าหมายในชีวิตของตนเองมาก รวมทั้งควรปลูกฝังความมุ่งมั่นและความกระตือรือร้นในการทำงาน

ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีต่อความพึงพอใจในการจัดการศึกษาในหลักสูตร (พ.ศ.2550) ของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตทั้ง 6 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$) โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.57$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.51$) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$) ด้านเชาว์ปัญญามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.37$) ด้านวิเคราะห์และสื่อสาร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.37$) ด้านทักษะพิสัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2554) ได้ประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพและความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02, 3.93, 3.92 และ 3.83 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยบูรพา คณะแพทยศาสตร์ (2554) สํารวจคุณลักษณะของบัณฑิตแพทย์ที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต ระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (4.77) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (4.64) ด้านทักษะการปฏิบัติ (4.57) ระดับมาก คือ ด้านทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (4.13) และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ (4.06) แสดงว่าผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญของคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมาเป็นอันดับแรกมากกว่าด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ อาจเนื่องจากการเป็นที่ทราบกันดีว่าการจบแพทยศาสตรบัณฑิตต้องผ่านมาตรฐานระดับประเทศ รับรองได้ระดับหนึ่งว่าพร้อมปฏิบัติงานในฐานะแพทย์ได้ แต่ต้องการแพทย์ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมทั้งมีความรับผิดชอบเพื่อสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และเป็น

แพทย์ที่ดีในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการมุ่งเน้นคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ถือคุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญ

อรรัตน์ โลหิตนาวิ และคณะ (2554) ดำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ภาพรวมผู้ใช้บัณฑิตต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.64) โดยด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.54)

สุบิน ยุระรัช และคณะ (2554) ศึกษาความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า อาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวังมีจำนวน 16 สาขาอาชีพ ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวังมีจำนวน 3 ด้าน 26 คุณลักษณะ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความพร้อมร้อยละ 49.48 ในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ ด้านอาชีพ มีความพร้อมร้อยละ 30.91 ด้านคุณลักษณะของบัณฑิต มีความพร้อมร้อยละ 64.34 จำแนกเป็นด้านพุทธิพิสัย ร้อย 61.82 ด้านจิตพิสัย ร้อยละ 58.86 และด้านทักษะพิสัยร้อยละ 76.67 และด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มีความพร้อมร้อยละ 53.20 และ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตมี 3 ด้าน โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้แก่ ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิต สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีจำนวน 9 ข้อ

ทองคำ เกษจันทร์ (2554) ศึกษาคุณลักษณะและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีความคิดเห็นในระดับสูงสุด ได้แก่ มีความสามัคคี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ค่าเฉลี่ย 4.63 การนำหลักธรรมมาใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิต ค่าเฉลี่ย 4.54 มีความเป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถชี้นำให้ความกระจ่างในข้อสงสัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา ค่าเฉลี่ย 4.35 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับเกณฑ์การแปลผลแล้วยังอยู่ในระดับมาก วิชาความรู้ที่จำเป็นสำหรับการทำงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษและทักษะการพูด

หรือการสื่อสาร และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่โดดเด่นของบัณฑิต ได้แก่ คุณลักษณะด้านการทำงาน คุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงาน และคุณลักษณะด้านความเป็นครู

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฝ่ายกิจการนิสิตและประกันคุณภาพการศึกษา (2553) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=3.74$) ด้านความรู้ ($\bar{x}=3.83$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=3.83$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=3.85$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.17$) มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88$) และคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2553) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการทำงานของบัณฑิต พบว่า ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.86 (ร้อยละ 77.20) โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม คะแนนเฉลี่ย 3.99 (ร้อยละ 79.80) รองลงมาคือ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คะแนนเฉลี่ย 3.90 (ร้อยละ 78.00) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คะแนนเฉลี่ย 3.82 (ร้อยละ 76.40) ด้านทักษะทางปัญญา คะแนนเฉลี่ย 3.80 (ร้อยละ 76) และด้านความรู้ คะแนนเฉลี่ย 3.79 (ร้อยละ 75.80)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2553) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 โดยด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านความรู้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย 4.21 4.16 3.99 3.94 และ 3.70 ตามลำดับ

วรวรรณ ศรียาภักย์, กรรณิการั รักษา และคณินิจ สีลรัักษ์ (2553) ศึกษาความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสารของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการภาครัฐ และเอกชนต้องการบัณฑิตที่ความสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดีตั้งแต่ 2 ภาษาขึ้นไป โดยต้องการภาษาไทยและภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ 54.0 ถัดมาภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น สามารถใช้การทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระดับมากที่สุด ร้อยละ 60.8 และนอกจากนี้ยังต้องการบัณฑิตที่มีศักยภาพ

พื้นฐาน เช่น ทักษะคอมพิวเตอร์สารสนเทศ การคิดสร้างสรรค์ การจัดการ มีทัศนคติที่ดี มองโลกในแง่บวก อารมณ์ดี ร่าเริงแจ่มใส ควบคุมอารมณ์ได้ และมีคุณธรรม

ธีระศักดิ์ ดาแก้ว (2553) วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2551-2552 พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการได้รับความพึงพอใจจากผู้บัณฑิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 โดยลักษณะที่ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจมาก 5 อันดับแรก คือ สนใจศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ มาพัฒนางาน ใส่ใจรับรู้กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคคลและหน่วยงาน สามารถนำความรู้มาใช้พัฒนางาน และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 โดย 5 อันดับแรก คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 ลำดับ คือ มีความขยันหมั่นเพียร มีสัมมาคารวะ มีความซื่อสัตย์ นอกจากนั้นผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตสาขาต่างๆ คือ สาขาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ และสาขาบริหารธุรกิจ ได้รับความพึงพอใจจากผู้บัณฑิตในระดับมากทุกสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานประเมินและประกันคุณภาพ (2552) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตในด้านต่างๆ จากคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน รวมทั้งอัตลักษณ์และกรอบคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต ร้อยละ 81.20 ค่าคะแนน 4.06 จากคะแนนระดับ 5 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความพึงพอใจระดับมาก โดยด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และในส่วนของความพึงพอใจภาพรวมที่สะท้อนคุณลักษณะเด่นตามอัตลักษณ์และบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้

มาลินี จำเนียร และคณะ (2552) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ ประจำปีการศึกษา 2552 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีระดับคะแนนสูงสุดตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และอาจารย์ที่ปรึกษา คือการให้เกียรติและเห็นคุณค่าของผู้อื่น ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.63 และ $\bar{X}=4.40$, S.D.=0.52) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่การติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบคลุม

กลุ่มคนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.65 และ $\bar{x}=4.34$, S.D.= 0.47) นักศึกษา
ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่าข้อรายการที่ได้คะแนนสูงสุดคือปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์แบบ
องค์รวมด้วยความเอื้ออาทรและยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{x}=4.27$,
S.D.=0.48) โดยอาจารย์ที่ปรึกษาระดับคะแนนสูงสุดอยู่ในระดับดี คือ ดำรงรักษาสุขภาพอย่าง
ต่อเนื่อง ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.55) นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และหลักสูตรต่อเนื่องชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะบัณฑิต
ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 97.90 และอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่าเป็นสมาชิกที่ดี
ต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตย ($\bar{x}=4.58$, S.D.=0.66, $\bar{x}=4.49$,
S.D.=0.56) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อยู่ในระดับคะแนนน้อยที่สุด คือทักษะในการใช้
ภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานอธิการบดี กองแผนงาน (2551) ศึกษาความพึง
พอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ มีความพึงพอใจ
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=7.69$) ด้านความรู้ความสามารถทั่วไป มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{x}=7.95$) ด้านบุคลิกภาพ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=7.97$)
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{x}=8.26$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต สถาบันวิจัยและพัฒนา (2550) ศึกษาความพึงพอใจของ
นายจ้าง/ผู้ประกอบการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิต พบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการมี
ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.97$)
โดยทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณใน
วิชาชีพ ($\bar{x}=4.16$) รองลงมา คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน ($\bar{x}=3.89$)
และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ($\bar{x}=3.86$)

อภิชาติ มาศมาลัย (2548) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตแขนงเทคโนโลยีเครื่องกล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครตามทรศนะของศูนย์บริการรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล พบว่า ภาพรวมผู้จัดการและหัวหน้าช่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.90$) โดย
ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพ ($\mu=4.12$) ด้านวิชาการ ($\mu=4.08$) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\mu=3.94$) ด้าน
บุคลิกภาพและลักษณะส่วนตัว ($\mu=3.46$)

ณัฐพร อุทัยธรรม และคณะ (2548) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
การศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัด
เพชรบุรี พบว่า ด้านความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการ

ทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพและด้านทัศนคติต่องานและวิชาชีพ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ (2547) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.96) รองลงมาคือด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 3.95) และด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 3.69) นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต สะท้อนภาพลักษณ์ คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิตสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ ในการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

รุ่งพร งามพ่องไส (2547) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจตามความคาดหวังของผู้ใช้และผู้สอน พบว่า ระดับความรู้ความสามารถของบัณฑิตไทยโดยเฉลี่ยอ่อนลงทั้งทางด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนความรู้ทางวิชาการ ผลลัพธ์เหล่านี้เกิดจากกระบวนการปลูกฝังเสริมสร้าง และกระบวนการเรียนการสอนที่ยังขาดประสิทธิภาพ หลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังไม่เหมาะสมและพร้อมที่จะพัฒนาคนให้มีคุณสมบัติเข้ากับโลกยุคใหม่ ให้มีความรู้ความสามารถที่พึงมี ให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ให้มีทักษะคอมพิวเตอร์ และให้มีความสามารถด้านการบริหารจัดการ

มนูญ สุติศา (2545) ศึกษาลักษณะพึงประสงค์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอุตสาหกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ มีความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอด/การปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณวุฒิตรงกับงานที่ปฏิบัติ มีความตรงต่อเวลา มีความตั้งใจติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน สามารถรับเทคโนโลยีใหม่ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

Skiert and Buchta (2013) ศึกษาทักษะทางวิชาชีพของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและนันทนาการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยุโรป ณ The Josef Pilsudski University รัฐวอร์ซอร์ ประเทศโปแลนด์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถทางสังคม โดยด้านความรู้ บัณฑิตควรมีความรู้

ความสามารถทางวิชาชีพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านทักษะบัณฑิตสามารถทำงานเป็นทีม สามารถติดต่อประสานงาน สามารถปฏิบัติงานทางวิชาชีพได้เป็นอย่างดี สามารถวางตัว และปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร เข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทางวิชาชีพ และด้านความสามารถทางสังคม บัณฑิตจะสามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และสุขภาพจิตดี

Beggs; Ross; and Goodwin (2008) ศึกษาการเปรียบเทียบการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับสถานประกอบการในการฝึกงานด้านสาขาวิชาการท่องเที่ยว พบว่า นักศึกษาและสถานประกอบการมีความเห็นว่า การฝึกงานด้านสาขาวิชาการท่องเที่ยวควรพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสาร และความมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนสถานประกอบการเห็นว่า นักศึกษาควรพัฒนาในเรื่องทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการเห็นว่าทักษะการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนา ซึ่งนักศึกษายังทำได้ไม่ดี เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติ

Spowart (2006) สำนวความความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมในการเตรียมความพร้อมในการฝึกสหกิจ พบว่า ประสบการณ์จากการฝึกงานที่นักศึกษาต้องเรียนรู้และพัฒนา คือ มีความสามารถปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การทำงานเป็นทีม การปรับตัวเพื่อรับมือกับปัญหาต่างๆ ได้ มีความสามารถในการตัดสินใจ สามารถบริหารจัดการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิต พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตแต่ละแห่งมีด้านเด่นที่ต่างกัน แต่คุณลักษณะของบัณฑิตด้านที่มีค่าคะแนนมากที่สุดเหมือนกัน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถสรุปรายละเอียดคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6 ด้านดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 1.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 - 1.2 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
 - 1.3 ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี
 - 1.4 กิริยามารยาทเรียบร้อย
 - 1.5 การมีสัมมาคารวะอ่อนน้อมถ่อมตน

- 1.6 การพุดจาสุภาพ
- 1.7 ความยุติธรรม
- 1.8 บุคลิกภาพดี
- 1.9 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- 1.10 การแต่งกายถูกกาลเทศะ
- 1.11 ความมีมนุษยสัมพันธ์
- 1.12 ความเมตตา กรุณา
- 1.13 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น
- 1.14 ความเป็นกัลยาณมิตร
- 1.15 ความกตัญญู กตเวที
- 1.16 ความเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว
- 1.17 ความเป็นประชาธิปไตยยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
- 1.18 เคารพสิทธิ เห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- 1.19 ความขยัน อดทน อุทิศตน
- 1.20 การอุทิศเวลาให้กับการทำงานอย่างเต็มที่
- 1.21 การตรงต่อเวลา
- 1.22 รู้จักประหยัดทั้งส่วนตัวและส่วนรวม
- 1.23 ความสามัคคีในหมู่คณะ
- 1.24 ความมีระเบียบวินัย
- 1.25 การเคารพกฎและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กร
- 1.26 รักองค์กร และรักษาชื่อเสียงขององค์กร
- 1.27 การปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 1.28 การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมที่ดีงาม
- 1.29 การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
- 1.30 ความรักท้องถิ่น
- 1.31 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. ด้านความรู้
 - 2.1 ความสามารถทางวิชาการ
 - 2.2 ความสามารถทางวิชาชีพ

- 2.3 ความรู้รอบตัวที่จำเป็นในการทำงาน
 - 2.4 ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน
 - 2.5 การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ
 - 2.6 ความสามารถจัดการความรู้ให้เป็นหมวดหมู่
 - 2.7 ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น
 - 2.8 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 2.9 ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ
 - 2.10 ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ
 - 2.11 ความสามารถติดตามและควบคุมงาน
 - 2.12 ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน
 - 2.13 ความสามารถใช้หลักการและความรู้ในการแก้ปัญหา
 - 2.14 การมีวิจรรย์ญาณในงานที่รับผิดชอบ
 - 2.15 การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการทำงาน
 - 2.16 การประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา
 - 2.17 ความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ
3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 3.1 ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล
 - 3.2 ความฉลาดทางอารมณ์
 - 3.3 การคิดเชิงบวก
 - 3.4 ความสามารถคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ
 - 3.5 ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ
 - 3.6 ความสามารถคิดเชื่อมโยง
 - 3.7 ความสามารถคิดรวบยอด
 - 3.8 ความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 3.9 ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา
 - 3.10 ความมีปฏิภาณไหวพริบ
 - 3.11 ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติงาน
 - 3.12 ความสามารถพัฒนาระบบงาน
 - 3.13 ความสามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน

- 3.14 ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.15 ความสามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์สถานการณ์
- 3.16 ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 4.1 มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์
 - 4.2 มีสุขภาพจิตดี
 - 4.3 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์
 - 4.4 มีเจตคติที่ดีในการทำงาน
 - 4.5 เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
 - 4.6 มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็น
 - 4.7 มีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรในองค์กร
 - 4.8 มีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานในองค์กร
 - 4.9 ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนในองค์กรอย่างเต็มที่
 - 4.10 มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
 - 4.11 มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 4.12 ความสามารถในการตัดสินใจ
 - 4.13 มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน
 - 4.14 การยอมรับผลการประเมินการทำงานด้วยความเต็มใจ
 - 4.15 คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
 - 4.16 การรักษาความลับในงานที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
 - 4.17 มีภาวะผู้นำ
 - 4.18 เป็นผู้ตามที่ดี
 - 4.19 วางตัวได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ
 - 4.20 พัฒนาตนเอง จนเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน
 - 4.21 แสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย
 - 5.2 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ
 - 5.3 ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

- 5.4 การติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น
 - 5.5 ทักษะในการนำเสนองาน
 - 5.6 ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ
 - 5.7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร
 - 5.8 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
 - 5.9 การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน
 - 5.10 การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
 - 5.11 การใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา
 - 5.12 ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
 - 5.13 การแสวงหาความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา
 - 5.14 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ
 - 5.15 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นคว้าหาความรู้ จัดเก็บและรวบรวมข้อมูล
6. ด้านทักษะพิสัย
- 6.1 ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน
 - 6.2 ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น
 - 6.3 ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง
 - 6.4 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทฤษฎีในการปฏิบัติงานได้
 - 6.5 สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 6.6 สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ
 - 6.7 มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ
 - 6.8 ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น
 - 6.9 ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม
 - 6.10 ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้
 - 6.11 ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ
 - 6.12 วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 6.13 ปฏิบัติงานคล่องตามเป้าหมายของหน่วยงาน
 - 6.14 ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด
 - 6.15 ความสามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ จากกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จากผู้ใช้บัณฑิตของสาขาวิชาการท่องเที่ยวจำนวน 33 แห่ง สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 3 แห่ง และ จากผู้ใช้บัณฑิตของสาขาวิชาการโรงแรมจำนวน 22 แห่ง สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 3 แห่ง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด โดยศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม พ.ศ.2553 แบบสอบถามใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม นักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 นักศึกษาการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา แบบสัมภาษณ์ใช้สำหรับเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา

3.2.1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6 ด้านคือ 1)ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2)ด้านความรู้ 3)ด้านทักษะทางปัญญา 4)ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5)ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6)ด้านทักษะพิสัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structural Interview) กำหนดข้อคำถามตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6 ด้าน

3.2.3 การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรม พ.ศ.2553
3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
5. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างขึ้นตามขอบเขตของคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
6. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความครอบคลุมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของขอบเขตคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
7. ดำเนินแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

3.2.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและได้แก้ไขปรับปรุงตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านหลักสูตร ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Consistency : IOC) ได้เท่ากับ .95

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .95

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ตรวจสอบทบทวนอีกครั้ง เมื่อได้เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตคณะบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เก็บข้อมูลวิจัย
2. ขออนุญาตรับรองจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อทำหนังสือในการเก็บข้อมูลการวิจัย ถึงคณะบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มผู้บริหาร/อาจารย์ กลุ่มนักศึกษา โดยผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา ใช้วิธีส่งผ่านอาจารย์นิเทศก์ และการส่งทางไปรษณีย์ ให้ส่งคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้ศึกษาจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ของจดหมายพร้อมติดแสตมป์ เพื่อส่งคืนไว้เรียบร้อยแล้ว แบบสัมภาษณ์ใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา โดยผู้ศึกษานัดหมายวัน เวลา และสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
3. แบบสอบถาม 377 ชุด ได้รับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป

2.2 วิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4.51-5.00 คือ มากที่สุด

3.51-4.50 คือ มาก

2.51-3.50 คือ ปานกลาง

1.51-2.50 คือ น้อย

1.00-1.50 คือ น้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ และ ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร/อาจารย์ หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวและหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และ ผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และ ผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร/อาจารย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร/อาจารย์ หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร/อาจารย์

รายละเอียด	ผู้บริหาร (N = 10)		อาจารย์ (N = 9)		รวม (N = 19)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษาสูงสุด						
ปริญญาโท	9	90.00	8	88.89	17	89.47
สูงกว่าปริญญาโท	1	10.00	1	11.11	2	10.53
2. ประสบการณ์ ทำงานในหน่วยงาน						
1 – 10 ปี	0	0	4	44.44	4	21.05
11 – 20 ปี	6	60.00	4	44.44	10	52.63
21 ปีขึ้นไป	4	40.00	1	11.12	5	26.32
3. อายุ						
30 – 40 ปี	2	20.00	6	66.67	8	42.10
41 – 50 ปี	3	30.00	3	33.33	6	31.58
51 ปีขึ้นไป	5	50.00	0	0	5	26.32

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหาร/อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 17 คน (89.47%) กว่าครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานอยู่ระหว่าง 11–20 ปี จำนวน 10 คน (52.63%) และเกือบครึ่งของผู้บริหาร/อาจารย์มีอายุ 30–40 ปี จำนวน 8 คน (42.10%)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และ ผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาการท่องเที่ยว

			(N = 85)
	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	16	18.82
	หญิง	69	81.18
2. อายุ			
	20 – 22 ปี	70	82.35
	23 – 25 ปี	14	16.47
	26 ปีขึ้นไป	1	1.18
3. เกรดเฉลี่ยสะสม			
	2.00 – 2.50	12	14.12
	2.51 – 3.00	41	48.23
	3.01 – 3.50	26	30.59
	3.51 ขึ้นไป	6	7.06
4. วุฒิการศึกษา ก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี			
	ม.6	74	87.06
	ปวช.	11	12.94
5. มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับ			
	อันดับที่ 1 มัคคุเทศก์	27	31.76
	อันดับที่ 2 พนักงานบริษัทนำเที่ยว	29	34.12
	อันดับที่ 3 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ	28	32.94

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน (81.18%) อายุระหว่าง 20–22 ปี จำนวน 70 คน (82.35%) เกือบครึ่งมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 2.51–3.00 จำนวน 41 คน (48.23%) วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีส่วนมากจบมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 74 คน (87.06%) มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพ อันดับ 1 คือ มัคคุเทศก์ จำนวน 27 คน (31.76%) รองลงมาคือ พนักงานบริษัทนำเที่ยว (34.12%) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ (32.94%)

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

(N = 85)		
รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
20 - 25 ปี	4	4.70
26 – 30 ปี	31	36.47
31 - 35 ปี	32	37.65
36 - 40 ปี	0	0
41 ปีขึ้นไป	18	21.18
2. ประสบการณ์ทำงานในหน่วยงาน		
1 - 5 ปี	40	47.06
5 – 10 ปี	39	45.88
11 ปีขึ้นไป	6	7.06
3. ตำแหน่งงาน		
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	16	18.82
กรรมการผู้จัดการ	11	12.94
ผู้จัดการทั่วไป	6	7.06
ผู้จัดการฝ่ายขายทัวร์	5	5.88
เจ้าหน้าที่ประสานงานฝ่ายขาย	44	51.77
เจ้าของธุรกิจ	3	3.53
4. ประเภทของหน่วยงาน		
เอกชน	85	100.00
5. ประเภทของกิจการเกี่ยวข้อง		
การท่องเที่ยว	85	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 32 คน (37.65%) มีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานเป็นระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 40 คน (47.06%) ตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานฝ่ายขาย จำนวน 44 คน (51.76%) ประเภทของหน่วยงานเป็นเอกชนทั้งหมด จำนวน 85 คน (100%) ประเภทของกิจการเกี่ยวข้องการท่องเที่ยว จำนวน 85 คน (100%)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ด้านทักษะพิสัย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
1.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	3.95	1.08	มาก	3.94	0.71	มาก	4.11	0.67	มาก	4.00	0.82	มาก
1.2 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	3.89	1.05	มาก	3.94	0.68	มาก	4.14	0.64	มาก	3.99	0.79	มาก
1.3 ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.79	0.98	มาก	3.87	0.72	มาก	4.14	0.64	มาก	3.93	0.78	มาก
1.4 ศึกษามาหาประโยชน์	3.84	1.07	มาก	3.64	0.70	มาก	4.09	0.61	มาก	3.86	0.79	มาก
1.5 การมีสัมมาคารวะอ่อนน้อมถ่อมตน	4.00	1.11	มาก	4.01	0.63	มาก	4.07	0.55	มาก	4.03	0.76	มาก
1.6 การพูดจาสุภาพ	3.74	1.10	มาก	3.60	0.85	มาก	4.14	0.56	มาก	3.83	0.84	มาก
1.7 ความยุติธรรม	3.79	0.98	มาก	4.00	0.72	มาก	3.91	0.75	มาก	3.90	0.82	มาก
1.8 บุคลิกภาพดี	4.16	0.83	มาก	3.59	0.82	มาก	4.00	0.79	มาก	3.92	0.81	มาก
1.9 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.11	0.66	มาก	3.93	0.86	มาก	4.07	0.70	มาก	4.04	0.74	มาก
1.10 การแต่งกายดูกาลเทศะ	4.26	0.81	มาก	4.05	0.74	มาก	4.09	0.68	มาก	4.13	0.74	มาก
1.11 ความมีมนุษยสัมพันธ์	4.37	0.83	มาก	4.00	0.76	มาก	4.04	0.81	มาก	4.14	0.80	มาก
1.12 ความเมตตา กรุณา	3.95	0.85	มาก	4.02	0.64	มาก	4.09	0.60	มาก	4.02	0.70	มาก
1.13 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น	4.00	1.11	มาก	3.94	0.62	มาก	4.37	0.57	มาก	4.10	0.77	มาก

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
1.14 ความเป็นกัลยาณมิตร	4.05	0.97	มาก	3.92	0.68	มาก	4.14	0.63	มาก	4.04	0.76	มาก
1.15 ความกตัญญู กตเวที	3.89	0.94	มาก	4.15	0.68	มาก	4.30	0.55	มาก	4.11	0.72	มาก
1.16 ความเสียสละไม่เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตัว	3.79	1.03	มาก	3.82	0.73	มาก	4.10	0.75	มาก	3.90	0.84	มาก
1.17 ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของ ผู้อื่น	3.84	0.96	มาก	3.98	0.67	มาก	3.97	0.67	มาก	3.93	0.77	มาก
1.18 เคารพสิทธิ เห็นคุณค่า และศักดิ์ความเป็นมนุษย์	3.89	0.94	มาก	4.18	0.58	มาก	3.95	0.57	มาก	4.01	0.70	มาก
1.19 ความขยัน อดทน อุทิศสภาวะ	4.32	0.89	มาก	3.80	0.72	มาก	4.12	0.65	มาก	4.08	0.75	มาก
1.20 การอุทิศเวลาให้กับการ ทำงานอย่างเต็มที่	4.11	0.88	มาก	3.71	0.78	มาก	4.14	0.77	มาก	3.99	0.81	มาก
1.21 การตรงต่อเวลา	4.11	0.88	มาก	3.85	0.84	มาก	3.96	0.85	มาก	3.97	0.86	มาก
1.22 รู้จักประหยัดทั้งส่วนตัว และส่วนรวม	3.95	0.85	มาก	3.72	0.78	มาก	4.00	0.69	มาก	3.89	0.77	มาก
1.23 ความสามัคคีในหมู่ คณะ	3.95	0.91	มาก	3.87	0.80	มาก	3.98	0.67	มาก	3.93	0.79	มาก
1.24 ความมีระเบียบวินัย	4.00	1.00	มาก	3.80	0.69	มาก	3.95	0.72	มาก	3.92	0.80	มาก
1.25 การเคารพกฎและ ข้อบังคับต่างๆ ของ องค์กร	3.89	1.15	มาก	4.00	0.72	มาก	3.99	0.75	มาก	3.96	0.87	มาก
1.26 รักองค์กร และรักษา ชื่อเสียงขององค์กร	4.11	0.94	มาก	4.05	0.62	มาก	3.99	0.68	มาก	4.05	0.75	มาก
1.27 การปฏิบัติงานยึด จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.05	1.08	มาก	4.04	0.66	มาก	3.85	0.70	มาก	3.98	0.81	มาก
1.28 การปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมที่ดำรง	3.89	1.10	มาก	4.01	0.63	มาก	3.91	0.68	มาก	3.94	0.80	มาก
1.29 การส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม	3.89	0.94	มาก	3.88	0.68	มาก	3.78	0.68	มาก	3.85	0.77	มาก
1.30 ความรักท้องถิ่น	3.68	0.82	มาก	4.14	0.68	มาก	3.78	0.68	มาก	3.87	0.73	มาก

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
1.31 การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3.84	1.01	มาก	4.11	0.74	มาก	3.88	0.70	มาก	3.94	0.82	มาก
รวม	3.97	0.87	มาก	3.92	0.46	มาก	4.03	0.68	มาก	3.97	0.66	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.97$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\mu=4.14$, S.D.=0.80) การแต่งกายถูกกาลเทศะ ($\mu=4.13$, S.D.=0.74) และความกตัญญู กตเวที ($\mu=4.11$, S.D.=0.72) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การพูดจาสุภาพ ($\mu=3.83$, S.D.=0.84) การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ($\mu=3.85$, S.D.=0.77) และ กิริยามารยาทเรียบร้อย ($\mu=3.86$, S.D.=0.79)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.97$, S.D.=0.87) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\mu=4.37$, S.D.=0.83) ความขยัน อดทน อดสาหะ ($\mu=4.32$, S.D.=0.89) และ การแต่งกายถูกกาลเทศะ ($\mu=4.26$, S.D.=0.81) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความรักท้องถิ่น ($\mu=3.68$, S.D.=0.82) การพูดจาสุภาพ ($\mu=3.74$, S.D.=1.10) และ ความเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ($\mu=3.79$, S.D.=1.03)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.92$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ เคารพสิทธิ เห็นคุณค่า และศักดิ์ความเป็นมนุษย์ ($\mu=4.18$, S.D.=0.58) ความกตัญญู กตเวที ($\mu=4.15$, S.D.=0.68) และ ความรักท้องถิ่น ($\mu=4.14$, S.D.=0.68) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ บุคลิกภาพดี ($\mu=3.59$, S.D.=0.82) การพูดจาสุภาพ ($\mu=3.60$, S.D.=0.85) และ กิริยามารยาทเรียบร้อย ($\mu=3.64$, S.D.=0.70)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.03$, S.D.= 0.68) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น ($\mu=4.37$, S.D.=0.57) ความกตัญญู กตเวที ($\mu=4.30$, S.D.=0.55) และ การพูดจาสุภาพ ($\mu=4.14$, S.D.=0.56) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และ ความรักท้องถิ่น ($\mu=3.78$, S.D.= 0.68) เท่ากัน การปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\mu=3.85$, S.D.= 0.70) และ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\mu=3.88$, S.D.= 0.70)

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านความรู้

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
2.1 ความสามารถทางวิชาการ	3.78	0.78	มาก	3.52	0.80	มาก	4.11	0.67	มาก	3.80	0.75	มาก
2.2 ความสามารถทางวิชาชีพ	4.21	0.91	มาก	3.66	0.75	มาก	4.00	0.76	มาก	3.96	0.81	มาก
2.3 ความรู้รอบตัวที่จำเป็นในการทำงาน	3.89	0.93	มาก	3.64	0.78	มาก	3.87	0.63	มาก	3.80	0.78	มาก
2.4 ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน	3.94	0.97	มาก	3.67	0.79	มาก	3.87	0.70	มาก	3.83	0.82	มาก
2.5 การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ	4.00	0.94	มาก	3.74	0.71	มาก	4.18	0.83	มาก	3.97	0.83	มาก
2.6 ความสามารถจัดการความรู้ให้เป็นหมวดหมู่	3.68	0.88	มาก	3.62	0.71	มาก	3.75	0.58	มาก	3.68	0.72	มาก
2.7 ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น	3.73	1.04	มาก	3.61	0.90	มาก	3.75	0.79	มาก	3.70	0.91	มาก
2.8 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.78	0.85	มาก	3.47	0.77	ปานกลาง	3.62	0.71	มาก	3.62	0.78	มาก

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านความรู้ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
2.9 ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ	3.94	0.91	มาก	3.42	0.82	ปานกลาง	3.53	0.65	มาก	3.63	0.79	มาก
2.10 ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ	3.84	0.95	มาก	3.45	0.73	ปานกลาง	3.71	0.63	มาก	3.67	0.77	มาก
2.11 ความสามารถติดตามและควบคุมงาน	3.57	1.07	มาก	3.53	0.77	มาก	3.64	0.72	มาก	3.58	0.85	มาก
2.12 ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน	3.52	1.07	มาก	3.52	0.80	มาก	3.52	0.67	มาก	3.52	0.85	มาก
2.13 ความสามารถชี้หลักการและความรู้ในการแก้ปัญหา	3.73	1.09	มาก	3.62	0.74	มาก	3.75	0.92	มาก	3.70	0.92	มาก
2.14 การมีวิจารณ์งานในหน้าที่รับผิดชอบ	3.68	0.94	มาก	3.68	0.83	มาก	3.82	0.73	มาก	3.73	0.83	มาก
2.15 การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน	3.47	1.17	ปานกลาง	3.40	0.82	ปานกลาง	3.75	0.82	มาก	3.54	0.94	มาก
2.16 การประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา	3.63	1.34	มาก	3.81	0.84	มาก	3.71	0.63	มาก	3.72	0.94	มาก
2.17 ความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ	3.68	1.15	มาก	3.61	0.85	มาก	3.66	0.72	มาก	3.65	0.91	มาก
รวม	3.77	0.90	มาก	3.59	0.61	มาก	3.78	0.60	มาก	3.71	0.70	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.71$, $S.D.=0.70$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การ

ปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=3.97$, $S.D.=0.83$) ความสามารถทางวิชาชีพ ($\mu=3.96$, $S.D.=0.81$) และ ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน ($\mu=3.83$, $S.D.=0.82$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.52$, $S.D.=0.85$) การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน ($\mu=3.54$, $S.D.=0.94$) และ ความสามารถติดตามและควบคุมงาน ($\mu=3.58$, $S.D.=0.85$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.77$, $S.D.=0.90$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถทางวิชาชีพ ($\mu=4.21$, $S.D.=0.91$) การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=4.00$, $S.D.=0.94$) และ ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ($\mu=3.94$, $S.D.=0.91$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.52$, $S.D.=1.07$) ความสามารถติดตามและควบคุมงาน ($\mu=3.57$, $S.D.=1.07$) และการประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา ($\mu=3.63$, $S.D.=1.34$) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน ($\mu=3.47$, $S.D.=1.17$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.59$, $S.D.=0.61$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา ($\mu=3.81$, $S.D.=0.84$) การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=3.74$, $S.D.=0.71$) และ การมีวิจรรย์ญาณในงานที่รับผิดชอบ ($\mu=3.68$, $S.D.=0.83$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถทางวิชาการ และ ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.52$, $S.D.=0.80$) เท่ากัน ความสามารถติดตามและควบคุมงาน ($\mu=3.53$, $S.D.=0.77$) และ ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น ($\mu=3.61$, $S.D.=0.90$) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu=3.47$, $S.D.=0.77$) ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ ($\mu=3.45$, $S.D.=0.73$) ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ($\mu=3.42$, $S.D.=0.82$) และ การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน ($\mu=3.40$, $S.D.=0.82$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$, $S.D.=0.60$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับ

มอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=4.18$, S.D.=0.83) ความสามารถทางวิชาการ ($\mu=4.11$, S.D.=0.67) และ ความสามารถทางวิชาชีพ ($\mu=4.00$, S.D.=0.76) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.52$, S.D.=0.67) ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ($\mu=3.53$, S.D.=0.65) และ ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu=3.62$, S.D.=0.71)

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะทางปัญญา

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
3.1 ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	3.95	0.97	มาก	3.84	0.70	มาก	3.76	0.53	มาก	3.85	0.73	มาก
3.2 ความฉลาดทางอารมณ์	3.89	0.99	มาก	3.74	0.86	มาก	3.73	0.70	มาก	3.79	0.85	มาก
3.3 การคิดเชิงบวก	4.05	0.91	มาก	3.92	0.80	มาก	4.08	0.68	มาก	4.02	0.80	มาก
3.4 ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.00	0.75	มาก	3.82	0.74	มาก	3.73	0.62	มาก	3.85	0.70	มาก
3.5 ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ	3.58	1.07	มาก	3.61	0.83	มาก	3.68	0.56	มาก	3.62	0.82	มาก
3.6 ความสามารถคิดเชื่อมโยง	3.63	0.90	มาก	3.47	0.75	ปานกลาง	3.73	0.70	มาก	3.61	0.78	มาก
3.7 ความสามารถคิดรวบยอด	3.63	0.96	มาก	3.71	0.81	มาก	3.59	0.73	มาก	3.64	0.83	มาก
3.8 ความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.79	0.98	มาก	3.80	0.75	มาก	3.64	0.84	มาก	3.74	0.86	มาก
3.9 ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา	3.63	1.01	มาก	3.66	0.84	มาก	3.54	0.66	มาก	3.61	0.84	มาก
3.10 ความมีปฏิภาณไหวพริบ	3.79	1.03	มาก	3.58	0.98	มาก	3.86	0.56	มาก	3.74	0.86	มาก
3.11 ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติงาน	3.89	0.99	มาก	3.56	0.87	มาก	3.68	0.47	มาก	3.71	0.78	มาก
3.12 ความสามารถพัฒนาระบบงาน	3.63	1.16	มาก	3.55	0.84	มาก	3.64	0.72	มาก	3.61	0.91	มาก

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะทางปัญญา (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
3.13 ความสามารถจัดลำดับ ความสำคัญของงาน	3.74	0.93	มาก	3.67	0.79	มาก	3.64	0.78	มาก	3.68	0.83	มาก
3.14 ความสามารถในการ วางแผนการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.74	1.15	มาก	3.73	0.78	มาก	3.76	0.81	มาก	3.74	0.91	มาก
3.15 ความสามารถใช้ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์	3.79	1.08	มาก	3.56	0.81	มาก	3.62	0.79	มาก	3.66	0.89	มาก
3.16 ความสามารถ แก้ปัญหาการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.84	1.12	มาก	3.69	0.80	มาก	3.62	0.72	มาก	3.72	0.88	มาก
รวม	3.79	0.92	มาก	3.68	0.64	มาก	3.71	0.55	มาก	3.73	0.70	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.73$, $S.D.=0.70$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การคิดเชิงบวก ($\mu=4.02$, $S.D.=0.80$) ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=3.85$, $S.D.=0.70$) และ ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=3.85$, $S.D.=0.73$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.61$, $S.D.=0.91$) ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\mu=3.61$, $S.D.=0.84$) และ ความสามารถคิดเชื่อมโยง ($\mu=3.61$, $S.D.=0.78$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.79$, $S.D.=0.92$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การคิดเชิงบวก ($\mu=4.05$, $S.D.=0.91$) ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=4.00$, $S.D.=0.75$) และความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=3.95$, $S.D.=0.97$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu=3.58$, $S.D.=1.07$) ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.63$, $S.D.=1.16$) และ ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\mu=3.63$, $S.D.=1.01$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.68$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การคิดเชิงบวก ($\mu=3.92$, S.D.=0.80) ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=3.84$, S.D.=0.70) และ ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=3.82$, S.D.=0.74) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.55$, S.D.=0.84) ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.56$, S.D.=0.87) และ ความสามารถใช้อ้อมลูวิเคราะห์สถานการณ์ ($\mu=3.56$, S.D.=0.81) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ความสามารถคิดเชื่อมโยง ($\mu=3.47$, S.D.=0.75)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.71$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การคิดเชิงบวก ($\mu=4.08$, S.D.=0.68) ความมีปฏิภาณไหวพริบ ($\mu=3.86$, S.D.=0.56) และ ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=3.76$, S.D.=0.53) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\mu=3.54$, S.D.=0.66) ความสามารถคิดรวบยอด ($\mu=3.59$, S.D.=0.73) และ ความสามารถใช้อ้อมลูวิเคราะห์สถานการณ์ ($\mu=3.62$, S.D.=0.79)

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ
รับผิดชอบ

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
4.1 มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์	4.32	0.89	มาก	4.07	0.69	มาก	4.34	0.65	มาก	4.24	0.74	มาก
4.2 มีสุขภาพจิตดี	4.32	1.00	มาก	4.22	0.76	มาก	4.29	0.63	มาก	4.28	0.80	มาก
4.3 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์	4.16	1.17	มาก	4.11	0.74	มาก	3.93	0.55	มาก	4.07	0.82	มาก
4.4 มีเจตคติที่ดีในการทำงาน	4.21	1.08	มาก	4.02	0.72	มาก	4.01	0.55	มาก	4.08	0.78	มาก
4.5 เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	4.05	1.08	มาก	4.05	0.69	มาก	4.06	0.58	มาก	4.05	0.78	มาก

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ
รับผิดชอบ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
4.6 มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น	4.16	0.96	มาก	3.69	0.85	มาก	4.02	0.64	มาก	3.96	0.82	มาก
4.7 มีความสามารถปรับตัว เข้ากับบุคลากรใน องค์กร	4.00	1.00	มาก	3.89	0.82	มาก	4.33	0.78	มาก	4.07	0.87	มาก
4.8 มีความสามารถ ปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้ร่วมงานในองค์กร	4.05	1.03	มาก	4.01	0.61	มาก	4.09	0.75	มาก	4.05	0.80	มาก
4.9 ร่วมมือปฏิบัติงานกับ คนในองค์กรอย่างเต็มที่	4.05	0.91	มาก	4.07	0.69	มาก	4.21	0.60	มาก	4.11	0.73	มาก
4.10 มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน	4.11	0.81	มาก	4.04	0.63	มาก	4.04	0.93	มาก	4.06	0.79	มาก
4.11 มีความรับผิดชอบงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.16	0.83	มาก	4.02	0.72	มาก	4.13	0.81	มาก	4.10	0.79	มาก
4.12 ความสามารถในการ ตัดสินใจ	3.89	1.05	มาก	3.82	0.80	มาก	3.65	0.78	มาก	3.79	0.88	มาก
4.13 มีวิสัยทัศน์ในการ ทำงาน	3.89	0.94	มาก	3.81	0.73	มาก	3.82	0.79	มาก	3.84	0.82	มาก
4.14 การยอมรับผลการ ประเมินการทำงาน ด้วยความเต็มใจ	3.84	0.96	มาก	3.96	0.70	มาก	4.07	0.67	มาก	3.96	0.78	มาก
4.15 คำนึงถึงความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน	3.89	1.05	มาก	3.87	0.72	มาก	3.81	0.59	มาก	3.86	0.79	มาก
4.16 การรักษาความลับใน งานที่ปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด	3.79	0.98	มาก	4.02	0.72	มาก	3.84	0.57	มาก	3.88	0.76	มาก
4.17 มีภาวะผู้นำ	3.95	0.97	มาก	3.62	1.00	มาก	3.52	0.73	มาก	3.70	0.90	มาก
4.18 เป็นผู้ตามที่ดี	3.89	0.88	มาก	3.98	0.76	มาก	3.89	0.72	มาก	3.92	0.79	มาก

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ
รับผิดชอบ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
4.19 วางตัวได้เหมาะสมกับ บทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบ	4.00	0.88	มาก	4.04	0.68	มาก	3.88	0.66	มาก	3.97	0.74	มาก
4.20 พัฒนาตนเอง จนเกิด ความก้าวหน้าในการ ทำงาน	3.79	0.92	มาก	3.92	0.83	มาก	4.02	0.83	มาก	3.91	0.86	มาก
4.21 แสดงความคิดเห็นทาง วิชาการเพื่อพัฒนางาน ได้	3.68	0.95	มาก	3.78	0.79	มาก	3.69	0.69	มาก	3.72	0.81	มาก
รวม	4.01	0.88	มาก	3.95	0.53	มาก	3.98	0.49	มาก	3.98	0.63	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้นักศึกษา
เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\mu=3.98$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย
ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.28$, S.D.=0.80) มีสุขภาพร่างกาย
แข็งแรงสมบูรณ์ ($\mu=4.24$, S.D.=0.74) และ ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนในองค์กรอย่างเต็มที่ ($\mu=4.11$,
S.D.=0.73) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีภาวะผู้นำ ($\mu=3.70$, S.D.=0.90) แสดง
ความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้ ($\mu=3.72$, S.D.=0.81) และ ความสามารถในการตัดสินใจ
($\mu=3.79$, S.D.=0.88)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.01$, S.D.= 0.88)
เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ($\mu=4.32$, S.D.=0.89) มีสุขภาพจิตดี ($\mu= 4.32$,
S.D.=1.00) และ มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ($\mu=4.21$, S.D.=1.08) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3
ลำดับ คือ แสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้ ($\mu=3.68$, S.D.=0.95) การรักษาความลับ

ในงานที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ($\mu=3.79$, S.D.=0.98) และ พัฒนาตนเอง จนเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน ($\mu=3.79$, S.D.=0.92)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.95$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.22$, S.D.=0.76) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ($\mu=4.11$, S.D.=0.74) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และ ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนในองค์กรอย่างเต็มที่ ($\mu=4.07$, S.D.=0.69) เท่ากัน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีภาวะผู้นำ ($\mu=3.62$, S.D.=1.00) มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็น ($\mu=3.69$, S.D.=0.85) และ แสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้ ($\mu=3.78$, S.D.=0.79)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ($\mu=4.34$, S.D.=0.65) มีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรในองค์กร ($\mu=4.33$, S.D.=0.78) และ มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.29$, S.D.=0.63) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีภาวะผู้นำ ($\mu=3.52$, S.D.=0.73) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\mu=3.65$, S.D.=0.78) และ แสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้ ($\mu=3.69$, S.D.=0.69)

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
5.1 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	4.26	0.65	มาก	4.09	0.77	มาก	4.13	0.61	มาก	4.16	0.68	มาก
5.2 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	3.63	0.83	มาก	3.51	0.88	มาก	3.54	0.50	มาก	3.56	0.74	มาก

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ
 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
5.3 ทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจาก ภาษาอังกฤษ	3.47	0.90	ปาน กลาง	3.44	1.03	ปาน กลาง	3.47	0.68	ปาน กลาง	3.46	0.87	ปาน กลาง
5.4 การติดต่อประสานงาน กับบุคคลอื่น	3.95	0.91	มาก	3.76	0.80	มาก	3.88	0.59	มาก	3.86	0.77	มาก
5.5 ทักษะในการนำเสนอ งาน	3.89	0.66	มาก	3.71	0.83	มาก	3.74	0.60	มาก	3.78	0.70	มาก
5.6 ความสามารถนำเสนอ ผลงานวิชาการในที่ ประชุมสัมมนาวิชาการ	3.42	1.07	ปาน กลาง	3.61	0.87	มาก	3.66	0.73	มาก	3.56	0.89	มาก
5.7 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร	4.00	0.67	มาก	3.95	0.80	มาก	3.93	0.57	มาก	3.96	0.68	มาก
5.8 การใช้โปรแกรม สำเร็จรูปทาง คอมพิวเตอร์	3.95	0.71	มาก	3.78	0.82	มาก	4.02	0.64	มาก	3.92	0.72	มาก
5.9 การใช้ความรู้ทางสถิติ ในการปฏิบัติงาน	3.32	1.00	ปาน กลาง	3.61	0.85	มาก	3.81	0.50	มาก	3.58	0.78	มาก
5.10 การแปลผลและ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการ ตัดสินใจ	3.32	1.00	ปาน กลาง	3.67	0.86	มาก	3.73	0.45	มาก	3.57	0.77	มาก
5.11 การใช้วิธีการทาง คณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาปัญหา	3.32	1.00	ปาน กลาง	3.42	0.90	ปาน กลาง	3.64	0.48	มาก	3.46	0.79	ปาน กลาง
5.12 ทักษะในการใช้ คอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทันสมัย	3.79	0.85	มาก	3.94	0.76	มาก	3.95	0.65	มาก	3.89	0.75	มาก

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ
 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
5.13 การแสวงหาความรู้ ทางเทคโนโลยีที่ ทันสมัยตลอดเวลา	3.68	0.82	มาก	3.99	0.78	มาก	3.86	0.56	มาก	3.84	0.72	มาก
5.14 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศอย่างมี วิจารณญาณ	3.58	0.96	มาก	3.85	0.70	มาก	3.64	0.65	มาก	3.69	0.77	มาก
5.15 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศค้นคว้าหา ความรู้ จัดเก็บและ รวบรวมข้อมูล	3.53	0.96	มาก	3.85	0.70	มาก	3.82	0.58	มาก	3.73	0.75	มาก
รวม	3.67	0.75	มาก	3.75	0.62	มาก	3.79	0.39	มาก	3.74	0.59	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต
 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี
 สารสนเทศของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว
 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.74$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วน
 ใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง
 พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.16$, S.D.=0.68) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu=3.96$,
 S.D.=0.68) และ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ($\mu=3.92$, S.D.=0.72) ส่วนประเด็นที่มี
 ค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ
 ($\mu=3.56$, S.D.=0.89) ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.56$, S.D.=0.74) การแปลผล
 และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ($\mu=3.57$, S.D.=0.77) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับ
 ปานกลาง คือ การใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.46$, S.D.=0.79) และ
 ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.46$, S.D.=0.87)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์
 เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\mu=3.67$, S.D.=0.75) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.26$, S.D.=0.65) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu=4.00$, S.D.=0.67) และ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ($\mu=3.95$, S.D.=0.71) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นคว้าหาความรู้จัดเก็บและรวบรวมข้อมูล ($\mu=3.53$, S.D.=0.96) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=3.58$, S.D.=0.96) และ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.63$, S.D.=0.83) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.47$, S.D.=0.90) ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ ($\mu=3.42$, S.D.=1.07) การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และ การใช้วิธีการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.32$, S.D.=1.00) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.75$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.09$, S.D.=0.77) การแสวงหาความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา ($\mu=3.99$, S.D.=0.78) และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu=3.95$, S.D.=0.80) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.51$, S.D.=0.88) ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ ($\mu=3.61$, S.D.=0.87) และ การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.61$, S.D.=0.85) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.44$, S.D.=1.03) และ การใช้วิธีการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.42$, S.D.=0.90)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.79$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.13$, S.D.=0.61) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ($\mu=4.02$, S.D.=0.64) และ ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ($\mu=3.95$, S.D.=0.65) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.54$, S.D.=0.50) การใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=3.64$, S.D.=0.65) และ การใช้วิธีทางการคณิตศาสตร์ และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.64$, S.D.=0.48) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.47$, S.D.=0.68)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะพิสัย

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
6.1 ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน	3.89	0.88	มาก	3.92	0.73	มาก	3.99	0.59	มาก	3.93	0.73	มาก
6.2 ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น	3.84	0.83	มาก	3.95	0.82	มาก	3.89	0.66	มาก	3.89	0.77	มาก
6.3 ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง	4.00	0.88	มาก	3.88	0.71	มาก	3.89	0.58	มาก	3.92	0.72	มาก
6.4 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทฤษฎีในการปฏิบัติงานได้	3.89	0.88	มาก	3.75	0.80	มาก	3.85	0.42	มาก	3.83	0.70	มาก
6.5 สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.74	1.10	มาก	3.89	0.77	มาก	3.76	0.43	มาก	3.80	0.77	มาก
6.6 สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ	3.68	1.06	มาก	3.87	0.69	มาก	3.75	0.58	มาก	3.77	0.78	มาก
6.7 มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	3.95	0.91	มาก	3.72	0.77	มาก	3.68	0.64	มาก	3.78	0.77	มาก
6.8 ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น	4.00	0.88	มาก	3.80	0.70	มาก	3.79	0.56	มาก	3.86	0.71	มาก
6.9 ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม	4.05	0.85	มาก	3.92	0.66	มาก	3.89	0.79	มาก	3.95	0.77	มาก
6.10 ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้	3.95	0.97	มาก	3.84	0.78	มาก	3.71	0.63	มาก	3.83	0.79	มาก

ตารางที่ 9 ความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ด้านทักษะพิสัย (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
6.11 ผลการปฏิบัติงานมี คุณภาพ	3.79	0.92	มาก	3.74	0.77	มาก	3.92	0.68	มาก	3.82	0.79	มาก
6.12 วางระบบการ ปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.74	0.93	มาก	3.74	0.73	มาก	3.81	0.39	มาก	3.76	0.68	มาก
6.13 ปฏิบัติงานคล่องตาม เป้าหมายของ หน่วยงาน	3.89	0.99	มาก	3.80	0.78	มาก	3.94	0.45	มาก	3.88	0.74	มาก
6.14 ปฏิบัติงานเสร็จ ทันเวลาที่กำหนด	3.95	1.03	มาก	3.78	0.79	มาก	3.94	0.54	มาก	3.89	0.79	มาก
6.15 ความสามารถชี้ เครื่องมือปฏิบัติงาน อย่างคล่องแคล่ว	3.89	0.99	มาก	3.78	0.76	มาก	4.06	0.64	มาก	3.91	0.80	มาก
รวม	3.88	0.89	มาก	3.83	0.60	มาก	3.86	0.46	มาก	3.86	0.65	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต
 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $S.D.=0.65$) เมื่อพิจารณา
 ประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก
 คือ ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม ($\mu=3.95$, $S.D.=0.77$) ปฏิบัติได้
 ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน ($\mu=3.93$, $S.D.=0.73$) และ ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง
 ($\mu=3.92$, $S.D.=0.72$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมี
 ประสิทธิภาพ ($\mu=3.76$, $S.D.=0.68$) สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ
 ($\mu=3.77$, $S.D.=0.78$) และ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.78$, $S.D.=0.77$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของ
 บัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.88$, $S.D.=0.89$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความ
 คิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถแบ่งงาน
 ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม ($\mu=4.05$, $S.D.=0.85$) ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนด

ได้ถูกต้อง และ ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น ($\mu=4.00$, $S.D.=0.88$) เท่ากัน และ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.95$, $S.D.=0.91$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ($\mu=3.68$, $S.D.=1.06$) สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=3.74$, $S.D.=1.10$) และ วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=3.74$, $S.D.=0.93$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.83$, $S.D.=0.60$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ($\mu=3.95$, $S.D.=0.82$) ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม ($\mu=3.92$, $S.D.=0.66$) และ ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน ($\mu=3.92$, $S.D.=0.73$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.72$, $S.D.=0.77$) ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ ($\mu=3.74$, $S.D.=0.77$) และ วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=3.74$, $S.D.=0.73$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $S.D.=0.46$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว ($\mu=4.06$, $S.D.=0.64$) ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน ($\mu=3.99$, $S.D.=0.59$) และ ปฏิบัติงานคล่องตามเป้าหมายของหน่วยงาน ($\mu=3.94$, $S.D.=0.45$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.68$, $S.D.=0.64$) ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้ ($\mu=3.71$, $S.D.=0.63$) และ สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ($\mu=3.75$, $S.D.=0.58$)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ
อุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวม

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.97	0.87	มาก	3.92	0.46	มาก	4.03	0.68	มาก	3.97	0.66	มาก
2. ด้านความรู้	3.77	0.90	มาก	3.59	0.61	มาก	3.78	0.60	มาก	3.71	0.70	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.79	0.92	มาก	3.68	0.64	มาก	3.71	0.55	มาก	3.73	0.70	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	4.01	0.88	มาก	3.95	0.53	มาก	3.98	0.49	มาก	3.98	0.63	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.67	0.75	มาก	3.75	0.62	มาก	3.79	0.39	มาก	3.74	0.59	มาก
6. ด้านทักษะพิสัย	3.88	0.89	มาก	3.83	0.60	มาก	3.86	0.46	มาก	3.86	0.65	มาก
รวม	3.85	0.84	มาก	3.79	0.52	มาก	3.92	0.57	มาก	3.88	0.64	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมของกลุ่มผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และ
ผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
สาขาวิชาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.88$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=3.98$, S.D.=0.63) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม
($\mu=3.97$, S.D.=0.66) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu=3.86$, S.D.=0.65)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.85$,
S.D.=0.84) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=4.01$, S.D.=0.88)
รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=3.97$, S.D.=0.87) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu=3.88$,
S.D.=0.89)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.79$,
S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=3.95$, S.D.=0.53)
รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=3.92$, S.D.=0.46) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu=3.83$,
S.D.=0.60)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.92$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.03$, S.D.=0.68) รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=3.98$, S.D.=0.49) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu= 3.86$, S.D.=0.46)

สรุปผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหาร/อาจารย์ และ นักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ด้านทักษะพิสัย แต่ผู้ใช้บัณฑิต เห็นว่าคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะพิสัย

ตารางที่ 11 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.ความมีมนุษยสัมพันธ์	1.เคารพสิทธิเห็นคุณค่าและศักดิ์ความเป็นมนุษย์	1.ความมีน้ำใจเอื้อเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น
2.ความขยัน อดทน อดสาหัส	2.ความกตัญญู กตเวที	2.ความกตัญญู กตเวที
3.การแต่งกายถูกกาลเทศะ	3.ความรักท้องถิ่น	3.การพูดจาสุภาพ
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1.ความรักท้องถิ่น	1.บุคลิกภาพดี	1.การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและ ความรักท้องถิ่น
2.การพูดจาสุภาพ	2.การพูดจาสุภาพ	2.การปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ
3.ความเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว	3.กิริยามารยาทเรียบร้อย	3.การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 11 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อ)

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
2. ด้านความรู้		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.ความสามารถทางวิชาชีพ	1.การประเมินผลงานของตนเอง อย่างตรงไปตรงมา	1.ปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับ มอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ
2.การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับ มอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ	2.การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับ มอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ	2.ความสามารถทางวิชาการ
3.ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบวิชาชีพ	3.การมีวิจารณญาณในงานที่ รับผิดชอบ	3.ความสามารถทางวิชาชีพ
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1.การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการ ทำงาน	1.การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการ ทำงาน	1.ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่ เกิดขึ้นจากการทำงาน
2.ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่ เกิดขึ้นจากการทำงาน	2.ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบวิชาชีพ	2.ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบวิชาชีพ
3.ความสามารถติดตามและควบคุม งาน	3.ความรู้ความสามารถด้านการ บริหารจัดการ	3.ความสามารถในการให้คำปรึกษา ด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.การคิดเชิงบวก	1.การคิดเชิงบวก	1.การคิดเชิงบวก
2.ความสามารถคิดอย่างมี วิจารณญาณ	2.ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	2.ความมีปฏิภาณไหวพริบ
3.ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	3.ความสามารถคิดอย่างมี วิจารณญาณ	3.ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1.ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ	1.ความสามารถคิดเชื่อมโยง	1.ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา
2.ความสามารถพัฒนาระบบงาน	2.ความสามารถพัฒนาระบบงาน	2.ความสามารถคิดรวบยอด
3.ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา	3.ความสามารถบูรณาการทฤษฎี ความรู้ในการปฏิบัติงาน	3.ความสามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์ สถานการณ์

ตารางที่ 11 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อ)

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์	1. มีสุขภาพจิตดี	1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์
2. มีสุขภาพจิตดี	2. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์	2. มีความสามารถปรับตัวเข้ากับ บุคลากรในองค์กร
3. มีเจตคติที่ดีในการทำงาน	3. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และ ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนในองค์กร อย่างเต็มที่	3. มีสุขภาพจิตดี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1. แสดงความคิดเห็นทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานได้	1. มีภาวะผู้นำ	1. มีภาวะผู้นำ
2. การรักษาคำมั่นในงานที่ปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด	2. มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดง ความคิดเห็น	2. ความสามารถในการตัดสินใจ
3. พัฒนางานเอง จนเกิด ความก้าวหน้าในการทำงาน	3. แสดงความคิดเห็นทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานได้	3. แสดงความคิดเห็นทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานได้
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	1. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	1. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร	2. การแสวงหาความรู้ทาง เทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา	2. การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง คอมพิวเตอร์
3. การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง คอมพิวเตอร์	3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร	3. ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1. การใช้ความรู้ทางสถิติในการ ปฏิบัติงาน	1. การใช้วิธีการการคณิตศาสตร์และ สถิติในการศึกษาปัญหา	1. ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ อื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ
การแปลผล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ การตัดสินใจ		

ตารางที่ 11 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อ)

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
<p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>และ</p> <p>การใช้วิธีทางการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา</p> <p>2.ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ</p> <p>3.ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ</p> <p>6. ด้านทักษะพิสัย</p> <p>ค่าเฉลี่ยสูงสุด</p> <p>1.ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p>2.ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง</p> <p>และ</p> <p>ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น</p> <p>3.มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ</p> <p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ</p> <p>2.สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>2.ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ</p> <p>3.ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ</p> <p>ค่าเฉลี่ยสูงสุด</p> <p>1.ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น</p> <p>2.ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p>3.ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน</p> <p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ</p> <p>2.ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ</p> <p>3.วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>2.ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ</p> <p>3.การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>ค่าเฉลี่ยสูงสุด</p> <p>1.ความสามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว</p> <p>2.ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน</p> <p>3.ปฏิบัติงานลุล่วงตามเป้าหมายของหน่วยงาน</p> <p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ</p> <p>2.ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้</p> <p>3.สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ</p>

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีบุคลิกภาพดี คล่องแคล่ว ยิ้มแย้มแจ่มใส การแต่งกาย สุภาพสะอาดเรียบร้อย มีกิจกรรมยามว่างที่อ่อนน้อม ให้เกียรติผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีน้ำใจกับเพื่อน และบุคคลที่ร่วมงาน มีความใส่ใจและให้ความสำคัญกับการทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนอยู่ในกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีการแต่งกายที่สุภาพ และปฏิบัติงานได้อย่างสุภาพตามที่ทางคณะได้ปลูกฝังไว้”
“โดยรวมดี นื่องๆ มีความตั้งใจ มีน้ำใจกับส่วนรวม”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องความตรงต่อเวลา ความมีวินัย ความมีสัมมาคารวะ การปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม ความมีดุลพินิจในการเลือกแบบอย่างที่ดี การพัฒนาจิตสาธารณะ การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมถึงการปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“แต่ความตรงต่อเวลาควรต้องปรับปรุงอีกนิด”
“ความมีระเบียบ การเคารพผู้ใหญ่หรือผู้ที่มาติดต่องานกับบริษัท ตลอดถึงจรรยาบรรณ การประกอบวิชาชีพการท่องเที่ยว ซึ่งทางบริษัทจะเน้นสอนหรืออบรมในส่วนนี้อยู่แล้วขึ้นอยู่กับแต่ละคนที่มาฝึกจะรับได้มากน้อยแค่ไหน แต่ที่ผ่านมาก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้”

2. ด้านความรู้

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีความรู้รอบตัวและรู้ทันสถานการณ์ มีความสามารถนำความรู้ที่เรียนมาปฏิบัติงานได้ดี มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“นื่องๆ นำความรู้ความสามารถในการเรียนมาประยุกต์กับการทำงานได้ดี”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องการใฝ่เรียนรู้ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ต่างๆ รอบตัวทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่มีความเป็นสากลทันสมัยต่อสถานการณ์โลกปัจจุบัน รวมถึงศึกษา งานวิจัยและนวัตกรรมสมัยใหม่เพิ่มเติม ควรมีการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ ให้ตรงกับลักษณะ

งานและสามารถนำปัญหาที่เคยแก้ไขสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ควรเพิ่มเนื้อหาสาระให้มียอดความรู้ที่ดี เพิ่มความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์บ้านเมืองเพื่อให้มีความรู้ความสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงาน ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าใช้ในการพัฒนาตนเองและสามารถถ่ายทอด ความรู้ให้กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีความรู้ความเข้าใจในงานพอสมควร แต่มีการใช้ความรู้ที่เรียนมาไม่ตรงกับ ลักษณะงานที่ทำเท่าที่ควร”

“ด้านความรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีและภาคปฏิบัติทาง บริษัทจะเน้นสอนเป็นสากลและให้ทันสมัยต่อสถานการณ์โลกอยู่แล้ว และการ ให้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ บริษัทจะนำร่วมไปกับคณะทัวร์เดินทางไปศึกษาดู งานตลอดถึงการแก้ไขปัญหาต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพด้วย”

3. ด้านทักษะทางปัญญา

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความ คิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีความคิดเชิงบวก คิดดีทำดี มีความคิดสร้างสรรค์ในการ พัฒนางานมีปฏิภาณไหวพริบสามารถแก้ไขปัญหาได้รวดเร็วและกล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก ดังคำ สัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“โดยรวมน้องๆ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องการเพิ่มกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์กับสถานการณ์จริงมากๆ ที่ฝึกให้เกิดพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถพิจารณาวิเคราะห์แก้ไข ปัญหาทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกอย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบเพื่อให้ เกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริง ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการ ที่กล่าวว่า

“มีทักษะการเรียนรู้งานได้รวดเร็ว แต่มีงานบางอย่างต้องใช้การทำความเข้าใจบ้าง”

“ทางบริษัทจะเน้นสอนถึงการแก้ไขปัญหาตลอดถึงประสบการณ์การทำงานจาก รุ่นพี่ เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการร่วมทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล การปฏิบัติงาน”

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความ คิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส มีความสามารถปรับตัวเข้ากับ บุคลากรในองค์กรปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ดี สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานและสามารถ

ประสานงานกับลูกค้าได้เหมาะสมกับวิถีและคุณวุฒิ มีความสนใจตั้งใจรับผิดชอบปฏิบัติงานในหน้าที่ๆ ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีความรับผิดชอบต่องาน”

“ทางบริษัทจะเน้นความมีมนุษยสัมพันธ์ สัมพันธภาพ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ชัดเจนอยู่แล้ว และจะแบ่งงานกันทำส่วนไหนจะรับผิดชอบอะไร อย่างไร เมื่อเกิดปัญหาต่างๆ จะมีที่เลี้ยงคอยชี้แนะเพื่อเป็นประสบการณ์ในการนำไปใช้งานในอนาคต”

“มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับพี่ๆ และเพื่อนร่วมงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องการเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีชาวต่างชาติและคณะวิชาชีพต่างๆ ร่วมกิจกรรม เพื่อฝึกทำงานเป็นหมู่คณะสอนให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอนให้เป็นผู้นำและการเป็นผู้ตาม ฝึกให้มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ควรมีความสุขร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์และควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีซึ่งจะส่งผลต่อการปรับตัวและการปฏิบัติงาน และควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้รอบด้านทันต่อสถานการณ์โลกในปัจจุบัน นำไปสู่ความมีภาวะผู้นำเพื่อเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดีและสนใจแสวงหาความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารและค้นหาความรู้เพื่อปรับใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องการฝึกฝนทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติต่างๆ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้ ควรมีวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทันกับยุคสมัยเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์ของโลกปัจจุบันและใช้เพื่อการค้นคว้าหาความรู้ ควรมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและภาษาประเทศต่างๆ มากขึ้น ซึ่งภาษาประเทศต่างๆ หลักสูตรควรกำหนดให้เรียนต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความสามารถในการใช้ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“ทางสาขาได้ปูพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศน้อยเกิน แต่ทักษะนี้สามารถเรียนรู้และฝึกฝนกับสถานประกอบการได้”

“ส่วนมากแล้วจะมีปัญหาในด้านการสื่อสารมากกว่า ในขณะที่นำคณะทัวร์ไป

ต่างประเทศ แต่ทางแก้ไขของบริษัทจะสอนช่วยเหลือและแนะนำให้พนักงานมี
ภาษาประเทศติดตัวไปด้วย”

“น้องๆ ไม่ค่อยถนัดด้านตัวเลขเท่าไรหรอก แต่มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี”

6. ด้านทักษะพิสัย

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความ
คิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีความรอบรู้ด้านการท่องเที่ยวตลอดถึงมีความสามารถในการ
ใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดี มีความมุ่งมั่นอดสาหะ มีความรับผิดชอบสามารถปฏิบัติงาน
และประสานงานที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้ทันกับเหตุการณ์
อยู่เสมอ ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีการรับผิดชอบงานที่มอบหมาย มีน้ำใจช่วยเหลือพี่ๆ ที่สถานประกอบการ
ในการฝึกปฏิบัติงานมีการแก้ไขปัญหาได้ดี”

“น้องๆ ปฏิบัติงานภาคสนามโดยตรงกับลูกค้าได้ สามารถทำงานเป็นทีมได้ดี”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องเพิ่มการฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานทั้งในและนอก
สถานที่ เพิ่มทักษะพัฒนาความชำนาญให้คล่องแคล่วและเชี่ยวชาญเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ในการ
ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ดังคำสัมภาษณ์ของสถาน
ประกอบการที่กล่าวว่า

“น้องๆ จะมีทักษะพิสัยในส่วนที่พอสมควรในด้านการท่องเที่ยวถ้าจะให้เก่ง
จริงๆ นั้นจะต้องขยันออกทริปบ่อยๆ ประสบการณ์จริงจะช่วยให้บุคคลนั้นเก่ง
ขึ้นมาได้ สิ่งก็ตามมาลูกค้าจะติดอกติดใจในตัวไกด์เอง และนั่นก็หมายถึงประสบ
ผลสำเร็จในชีวิตการทำงานขึ้นอีกระดับหนึ่งแล้ว”

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และ ผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 12 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาการโรงแรม

			(N = 94)
	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	11	11.70
	หญิง	83	88.30
2. อายุ			
	20 – 22 ปี	90	95.74
	23 – 25 ปี	4	4.26
3. เกรดเฉลี่ยสะสม			
	2.00 – 2.50	21	22.34
	2.51 – 3.00	27	28.72
	3.01 – 3.50	27	28.72
	3.51 ขึ้นไป	19	20.22
4. วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี			
	ม.6	85	90.43
	ปวช.	9	9.57
5. มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับ			
	อันดับที่ 1 พนักงานโรงแรม	36	38.30
	อันดับที่ 2 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ	46	48.94
	อันดับที่ 3 ผู้ประกอบการ(เจ้าของกิจการ)	40	42.55

จากตารางที่ 12 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 83 คน (88.30%) อายุระหว่าง 20–22 ปี จำนวน 90 คน (95.74%) เกือบครึ่งมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 2.51–3.00 จำนวน 27 คน และระดับ 3.01-3.50 จำนวน 27 คน (28.72%) เท่ากัน วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีส่วนมากจบมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 85 คน (90.43%) มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพ อันดับ 1 คือ พนักงานโรงแรม จำนวน 36 คน (38.30%) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ (48.94%) ผู้ประกอบการ(เจ้าของกิจการ) (42.55%)

ตารางที่ 13 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม

(N = 94)		
รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
20 - 25 ปี	21	22.34
26 – 30 ปี	27	28.72
31 - 35 ปี	8	8.51
36 - 40 ปี	26	27.66
41 ปีขึ้นไป	12	12.77
2. ประสบการณ์ทำงานในหน่วยงาน		
1 - 5 ปี	76	80.85
5 – 10 ปี	8	8.51
11 ปีขึ้นไป	10	10.64
3. ตำแหน่งงาน		
ผู้จัดการ/ผู้ช่วยฝ่ายทรัพยากรบุคคล	16	17.02
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	52	55.32
ผู้จัดการแผนกฝึกอบรม	26	27.66
4. ประเภทของหน่วยงาน		
เอกชน	94	100.00
5. ประเภทของกิจการเกี่ยวข้อง		
การโรงแรม	94	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 27 คน (28.72%) มีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานเป็นระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 76 คน (80.85%) ตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคล จำนวน 52 คน (55.32%) ประเภทของหน่วยงานเป็นเอกชนทั้งหมด จำนวน 94 คน (ร้อยละ 100) ประเภทของกิจการเกี่ยวข้องการโรงแรม จำนวน 94 คน (100%)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ด้านทักษะพิสัย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
1.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	3.84	1.17	มาก	4.26	0.62	มาก	4.14	0.77	มาก	4.08	0.85	มาก
1.2 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	3.84	1.17	มาก	4.26	0.69	มาก	4.20	0.80	มาก	4.10	0.89	มาก
1.3 ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.74	1.05	มาก	3.99	0.71	มาก	4.23	0.77	มาก	3.99	0.84	มาก
1.4 กิริยามารยาทเรียบร้อย	3.79	1.03	มาก	3.81	0.81	มาก	4.28	0.72	มาก	3.96	0.85	มาก
1.5 การมีสัมมาคารวะอ่อนน้อมถ่อมตน	3.89	1.10	มาก	4.29	0.68	มาก	4.34	0.82	มาก	4.17	0.87	มาก
1.6 การพูดจาสุภาพ	3.84	0.96	มาก	3.83	0.74	มาก	4.24	0.88	มาก	3.97	0.86	มาก
1.7 ความยุติธรรม	3.79	0.98	มาก	4.17	0.70	มาก	4.04	0.88	มาก	4.00	0.85	มาก
1.8 บุคลิกภาพดี	4.21	0.79	มาก	3.98	0.75	มาก	4.21	0.83	มาก	4.13	0.79	มาก
1.9 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.05	0.71	มาก	4.03	0.78	มาก	4.24	0.80	มาก	4.11	0.76	มาก
1.10 การแต่งกายถูกกาลเทศะ	4.26	0.73	มาก	4.16	0.79	มาก	4.18	0.82	มาก	4.20	0.78	มาก
1.11 ความมีมนุษยสัมพันธ์	4.32	0.82	มาก	4.36	0.72	มาก	4.24	0.83	มาก	4.31	0.79	มาก
1.12 ความเมตตา กรุณา	3.95	0.85	มาก	4.34	0.66	มาก	4.23	0.72	มาก	4.17	0.74	มาก

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
1.13 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น	4.05	0.91	มาก	4.33	0.66	มาก	4.37	0.70	มาก	4.25	0.76	มาก
1.14 ความเป็นกัลยาณมิตร	4.05	0.85	มาก	4.19	0.71	มาก	4.30	0.68	มาก	4.18	0.75	มาก
1.15 ความกตัญญู กตเวที	3.89	0.81	มาก	4.46	0.68	มาก	4.34	0.69	มาก	4.23	0.73	มาก
1.16 ความเสียสละไม่เห็น แก่ประโยชน์ส่วนตัว	3.84	0.90	มาก	4.12	0.69	มาก	4.21	0.70	มาก	4.06	0.76	มาก
1.17 ความเป็น ประชาธิปไตยยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น	3.89	0.88	มาก	4.21	0.72	มาก	4.24	0.66	มาก	4.11	0.75	มาก
1.18 เคารพสิทธิ เห็นคุณค่า และศักดิ์ความเป็น มนุษย์	3.84	0.96	มาก	4.30	0.72	มาก	4.21	0.65	มาก	4.12	0.78	มาก
1.19 ความขยัน อดทน อุตสาหะ	4.26	0.81	มาก	4.05	0.74	มาก	4.23	0.88	มาก	4.18	0.81	มาก
1.20 การอุทิศเวลาให้กับ การทำงานอย่างเต็มที่	3.95	0.85	มาก	3.88	0.75	มาก	4.20	0.91	มาก	4.01	0.84	มาก
1.21 การตรงต่อเวลา	4.11	0.81	มาก	4.07	0.81	มาก	3.91	0.88	มาก	4.03	0.83	มาก
1.22 รู้จักประหยัดทั้งส่วน ตนและส่วนรวม	4.00	0.82	มาก	3.84	0.85	มาก	3.85	0.87	มาก	3.90	0.85	มาก
1.23 ความสามัคคีในหมู่ คณะ	3.95	0.85	มาก	4.13	0.68	มาก	4.11	0.87	มาก	4.06	0.80	มาก
1.24 ความมีระเบียบวินัย	4.00	0.88	มาก	3.93	0.78	มาก	4.12	0.79	มาก	4.02	0.82	มาก
1.25 การเคารพกฎและ ข้อบังคับต่างๆ ของ องค์กร	3.89	0.99	มาก	4.02	0.82	มาก	4.18	0.82	มาก	4.03	0.88	มาก
1.26 รักองค์กร และรักษา ชื่อเสียงขององค์กร	4.05	0.91	มาก	4.09	0.73	มาก	4.07	0.82	มาก	4.07	0.82	มาก
1.27 การปฏิบัติงานยึด จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.16	0.90	มาก	4.17	0.76	มาก	3.95	0.86	มาก	4.09	0.84	มาก

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
1.28 การปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมที่ค้ำจุน	4.00	0.88	มาก	4.13	0.77	มาก	4.11	0.84	มาก	4.08	0.83	มาก
1.29 การส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม	3.84	0.90	มาก	3.86	0.74	มาก	3.85	0.90	มาก	3.85	0.85	มาก
1.30 ความรักท้องถิ่น	3.68	0.82	มาก	4.09	0.73	มาก	3.91	0.91	มาก	3.89	0.82	มาก
1.31 การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3.74	0.93	มาก	4.04	0.70	มาก	4.04	0.88	มาก	3.94	0.84	มาก
รวม	3.96	0.80	มาก	4.11	0.51	มาก	4.16	0.68	มาก	4.08	0.66	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.08$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\mu=4.31$, S.D.=0.79) ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น ($\mu=4.25$, S.D.=0.76) และ ความกตัญญู กตเวที ($\mu=4.23$, S.D.=0.73) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ($\mu=3.85$, S.D.=0.85) ความรักท้องถิ่น ($\mu=3.89$, S.D.=0.82) และ รู้จักประหยัดทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ($\mu=3.90$, S.D.=0.85)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.96$, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\mu=4.32$, S.D.=0.82) การแต่งกายถูกกาลเทศะ ($\mu=4.26$, S.D.=0.73) และ ความขยัน อดทน อดสาหะ ($\mu=4.26$, S.D.=0.81) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความรักท้องถิ่น ($\mu=3.68$, S.D.=0.82) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\mu=3.74$, S.D.=0.93) และ ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี ($\mu=3.74$, S.D.=1.05)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.11$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความ

คิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความกตัญญู กตเวที ($\mu=4.46$, S.D.=0.68) ความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\mu=4.36$, S.D.=0.72) และความเมตตา กรุณา ($\mu=4.34$, S.D.=0.66) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ กิริยามารยาทเรียบร้อย ($\mu=3.81$, S.D.=0.81) การพูดจาสุภาพ ($\mu=3.83$, S.D.=0.74) และ รู้จักประหยัดทั้งส่วนตนและส่วนรวม ($\mu=3.84$, S.D.=0.85)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.16$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น ($\mu=4.37$, S.D.=0.70) ความกตัญญู กตเวที ($\mu=4.34$, S.D.=0.69) และการมีสัมมาคารวะอ่อนน้อมถ่อมตน ($\mu=4.34$, S.D.=0.82) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ($\mu=3.85$, S.D.=0.90) รู้จักประหยัดทั้งส่วนตนและส่วนรวม ($\mu=3.85$, S.D.=0.87) และ ความรักท้องถิ่น ($\mu=3.91$, S.D.=0.91)

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านความรู้

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
2.1 ความสามารถทางวิชาการ	3.84	0.83	มาก	3.71	0.70	มาก	3.90	0.95	มาก	3.82	0.83	มาก
2.2 ความสามารถทางวิชาชีพ	4.21	0.92	มาก	3.78	0.64	มาก	3.98	0.88	มาก	3.99	0.81	มาก
2.3 ความรู้รอบตัวที่จำเป็นในการทำงาน	3.89	0.94	มาก	3.86	0.68	มาก	3.95	0.86	มาก	3.90	0.83	มาก
2.4 ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน	3.89	0.94	มาก	3.89	0.71	มาก	3.91	0.84	มาก	3.90	0.83	มาก
2.5 การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ	3.95	0.91	มาก	4.09	0.74	มาก	4.14	0.81	มาก	4.06	0.82	มาก
2.6 ความสามารถจัดการความรู้ให้เป็นหมวดหมู่	3.63	1.01	มาก	3.82	0.73	มาก	3.79	0.73	มาก	3.75	0.82	มาก

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านความรู้ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
2.7 ความสามารถถ่ายทอด ความรู้ให้กับผู้อื่น	3.68	1.00	มาก	3.79	0.80	มาก	3.47	0.70	ปาน กลาง	3.65	0.83	มาก
2.8 ความสามารถในการให้ คำปรึกษาด้านการ ทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.79	0.85	มาก	3.64	0.73	มาก	3.66	0.77	มาก	3.70	0.78	มาก
2.9 ความเข้าใจกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับกร ประกอบวิชาชีพ	3.89	0.88	มาก	3.48	0.79	ปาน กลาง	3.53	0.86	มาก	3.63	0.84	มาก
2.10 ความรู้ความสามารถ ด้านการบริหารจัดการ	3.79	0.92	มาก	3.59	0.75	มาก	3.56	0.82	มาก	3.65	0.83	มาก
2.11 ความสามารถติดตาม และควบคุมงาน	3.58	0.96	มาก	3.68	0.74	มาก	3.62	0.83	มาก	3.63	0.84	มาก
2.12 ความสามารถวิเคราะห์ ปัญหาที่เกิดขึ้นจาก การทำงาน	3.53	1.07	มาก	3.77	0.72	มาก	3.51	0.84	มาก	3.60	0.88	มาก
2.13 ความสามารถชี้ หลักการและความรู้ใน การแก้ปัญหา	3.74	1.10	มาก	3.89	0.66	มาก	3.70	0.93	มาก	3.78	0.90	มาก
2.14 การมีวิจรณ์ญาณใน งานที่รับผิดชอบ	3.74	0.99	มาก	4.01	0.74	มาก	3.99	0.96	มาก	3.91	0.90	มาก
2.15 การสร้างนวัตกรรม ใหม่ๆในการทำงาน	3.53	1.12	มาก	3.61	0.68	มาก	3.76	0.74	มาก	3.63	0.85	มาก
2.16 การประเมินผลงาน ของตนเองอย่าง ตรงไปตรงมา	3.63	1.34	มาก	3.96	0.70	มาก	3.89	1.00	มาก	3.83	1.01	มาก
2.17 ความสามารถในการ บูรณาการความรู้ ด้านต่างๆ	3.74	1.19	มาก	3.79	0.73	มาก	3.85	0.79	มาก	3.79	0.90	มาก
รวม	3.77	0.91	มาก	3.78	0.53	มาก	3.78	0.70	มาก	3.78	0.71	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$, $S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=4.06$, $S.D.=0.82$) ความสามารถทางวิชาชีพ ($\mu=3.99$, $S.D.=0.81$) และ การมีวิจรรย์ญาณในงานที่รับผิดชอบ ($\mu=3.91$, $S.D.=0.90$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.60$, $S.D.=0.88$) การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน ($\mu=3.63$, $S.D.=0.85$) ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ และ ความสามารถติดตามและควบคุมงาน ($\mu=3.63$, $S.D.=0.84$) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.77$, $S.D.=0.91$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถทางวิชาชีพ ($\mu=4.21$, $S.D.=0.92$) การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=3.95$, $S.D.=0.91$) และ ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ($\mu=3.89$, $S.D.=0.88$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน ($\mu=3.53$, $S.D.=1.12$) ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.53$, $S.D.=1.07$) และ ความสามารถติดตามและควบคุมงาน ($\mu=3.58$, $S.D.=0.96$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$, $S.D.=0.53$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=4.09$, $S.D.=0.74$) การมีวิจรรย์ญาณในงานที่รับผิดชอบ ($\mu=4.01$, $S.D.=0.74$) และ การประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา ($\mu=3.96$, $S.D.=0.70$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ ($\mu=3.59$, $S.D.=0.75$) การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน ($\mu=3.61$, $S.D.=0.68$) และ ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu=3.64$, $S.D.=0.73$) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ($\mu=3.48$, $S.D.=0.79$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ($\mu=4.14$, S.D.=0.81) การมีวิจรรย์ญาณในงานที่รับผิดชอบ ($\mu=3.99$, S.D.=0.96) และ ความสามารถทางวิชาชีพ ($\mu=3.98$, S.D.=0.88) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ($\mu=3.51$, S.D.=0.84) ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ($\mu=3.53$, S.D.=0.86) และ ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ ($\mu=3.56$, S.D.=0.82) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น ($\mu=3.47$, S.D.=0.70)

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านทักษะทางปัญญา

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
3.1 ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	3.89	1.05	มาก	4.07	0.85	มาก	4.04	0.76	มาก	4.00	0.89	มาก
3.2 ความฉลาดทางอารมณ์	3.79	1.13	มาก	4.00	0.70	มาก	3.94	0.95	มาก	3.91	0.93	มาก
3.3 การคิดเชิงบวก	3.95	1.03	มาก	4.06	0.83	มาก	4.17	0.78	มาก	4.06	0.88	มาก
3.4 ความสามารถคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ	3.95	0.85	มาก	4.02	0.70	มาก	4.07	0.82	มาก	4.01	0.79	มาก
3.5 ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ	3.53	1.12	มาก	3.74	0.73	มาก	3.91	0.84	มาก	3.73	0.90	มาก
3.6 ความสามารถคิดเชื่อมโยง	3.68	0.82	มาก	3.80	0.84	มาก	3.95	0.82	มาก	3.81	0.83	มาก
3.7 ความสามารถคิดรวบยอด	3.63	0.96	มาก	3.85	0.84	มาก	3.86	0.80	มาก	3.78	0.87	มาก
3.8 ความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.79	0.98	มาก	3.88	0.84	มาก	3.95	0.90	มาก	3.87	0.91	มาก
3.9 ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา	3.63	1.01	มาก	3.85	0.85	มาก	3.78	0.78	มาก	3.75	0.88	มาก
3.10 ความมีปฏิภาณไหวพริบ	3.74	1.05	มาก	3.91	0.77	มาก	4.03	0.89	มาก	3.89	0.90	มาก

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านทักษะทางปัญญา (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
3.11 ความสามารถบูรณา การทฤษฎีความรู้ใน การปฏิบัติงาน	3.89	0.99	มาก	3.72	0.74	มาก	3.90	0.84	มาก	3.84	0.86	มาก
3.12 ความสามารถพัฒนา ระบบงาน	3.63	1.16	มาก	3.68	0.71	มาก	3.84	0.83	มาก	3.72	0.90	มาก
3.13 ความสามารถจัดลำดับ ความสำคัญของงาน	3.79	0.85	มาก	3.96	0.75	มาก	3.90	0.80	มาก	3.88	0.80	มาก
3.14 ความสามารถในการ วางแผนการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.79	1.13	มาก	3.88	0.76	มาก	3.85	0.75	มาก	3.84	0.88	มาก
3.15 ความสามารถใช้ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์	3.79	1.08	มาก	3.85	0.72	มาก	3.76	0.74	มาก	3.80	0.85	มาก
3.16 ความสามารถ แก้ปัญหาการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.84	1.12	มาก	3.94	0.76	มาก	3.85	0.75	มาก	3.88	0.88	มาก
รวม	3.77	0.94	มาก	3.89	0.57	มาก	3.93	0.72	มาก	3.86	0.74	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $S.D.=0.74$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การคิดเชิงบวก ($\mu=4.06$, $S.D.=0.88$) ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=4.01$, $S.D.=0.79$) และความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=4.00$, $S.D.=0.89$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.72$, $S.D.=0.90$) ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu=3.73$, $S.D.=0.90$) และ ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\mu=3.75$, $S.D.=0.88$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.77$, $S.D.=0.94$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถคิด

อย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=3.95$, S.D.=0.85) การคิดเชิงบวก ($\mu=3.95$, S.D.=1.03) และ ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=3.89$, S.D.=1.05) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu=3.53$, S.D.=1.12) ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.63$, S.D.=1.16) และ ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\mu=3.63$, S.D.=1.01)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.89$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=4.07$, S.D.=0.85) การคิดเชิงบวก ($\mu=4.06$, S.D.=0.83) และ ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=4.02$, S.D.= 0.70) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.68$, S.D.= 0.71) ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.72$, S.D.=0.74) และ ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu=3.74$, S.D.=0.73)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.93$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การคิดเชิงบวก ($\mu=4.17$, S.D.=0.78) ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=4.07$, S.D.= 0.82) และ ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\mu=4.04$, S.D.=0.76) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถใช้อินเทอร์เน็ต ($\mu=3.76$, S.D.=0.74) ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\mu=3.78$, S.D.=0.78) และ ความสามารถพัฒนาระบบงาน ($\mu=3.84$, S.D.=0.83)

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ
ความรับผิดชอบ

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
4.1 มีสุขภาพร่างกาย แข็งแรงสมบูรณ์	4.37	0.76	มาก	4.23	0.71	มาก	4.50	0.71	มาก	4.37	0.73	มาก
4.2 มีสุขภาพจิตดี	4.37	0.90	มาก	4.39	0.61	มาก	4.47	0.71	มาก	4.41	0.74	มาก
4.3 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์	4.21	1.08	มาก	4.27	0.69	มาก	4.37	0.75	มาก	4.28	0.84	มาก
4.4 มีเจตคติที่ดีในการ ทำงาน	4.26	0.99	มาก	4.12	0.64	มาก	4.34	0.74	มาก	4.24	0.79	มาก

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ
 ความรับผิดชอบ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
4.5 เข้าใจความรู้สึกของ ผู้อื่น	4.11	0.99	มาก	4.30	0.75	มาก	4.24	0.80	มาก	4.22	0.85	มาก
4.6 มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น	4.21	0.92	มาก	3.97	0.78	มาก	3.91	0.88	มาก	4.03	0.86	มาก
4.7 มีความสามารถปรับตัว เข้ากับบุคลากรใน องค์กร	4.05	0.91	มาก	4.18	0.70	มาก	4.43	0.63	มาก	4.22	0.75	มาก
4.8 มีความสามารถ ปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้ร่วมงานในองค์กร	4.16	0.90	มาก	4.18	0.70	มาก	4.43	0.63	มาก	4.26	0.74	มาก
4.9 ร่วมมือปฏิบัติงานกับ คนในองค์กรอย่างเต็มที่	4.00	0.82	มาก	4.31	0.67	มาก	4.33	0.66	มาก	4.21	0.72	มาก
4.10 มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน	4.05	0.85	มาก	4.31	0.69	มาก	4.35	0.83	มาก	4.24	0.79	มาก
4.11 มีความรับผิดชอบงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.11	0.88	มาก	4.31	0.75	มาก	4.43	0.63	มาก	4.28	0.75	มาก
4.12 ความสามารถในการ ตัดสินใจ	3.89	1.05	มาก	4.02	0.79	มาก	3.87	0.94	มาก	3.93	0.93	มาก
4.13 มีวิสัยทัศน์ในการ ทำงาน	3.84	0.90	มาก	4.12	0.72	มาก	4.07	0.78	มาก	4.01	0.80	มาก
4.14 การยอมรับผลการ ประเมินการทำงาน ด้วยความเต็มใจ	3.79	0.98	มาก	4.23	0.69	มาก	4.17	0.82	มาก	4.06	0.83	มาก
4.15 คำนึงถึงความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน	3.89	1.05	มาก	4.12	0.84	มาก	3.88	0.85	มาก	3.96	0.91	มาก
4.16 การรักษาความลับใน งานที่ปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด	3.79	0.98	มาก	4.24	0.79	มาก	4.04	0.84	มาก	4.02	0.87	มาก
4.17 มีภาวะผู้นำ	3.89	0.94	มาก	3.98	0.83	มาก	3.71	0.92	มาก	3.86	0.90	มาก

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ
 ความรับผิดชอบ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
4.18 เป็นผู้ตามที่ดี	3.89	0.88	มาก	4.31	0.75	มาก	4.27	0.82	มาก	4.16	0.82	มาก
4.19 วางตัวได้เหมาะสมกับ บทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบ	4.05	0.78	มาก	4.23	0.69	มาก	4.17	0.82	มาก	4.15	0.76	มาก
4.20 พัฒนาดตนเอง จนเกิด ความก้าวหน้าในการ ทำงาน	3.84	0.83	มาก	4.17	0.74	มาก	4.14	0.77	มาก	4.05	0.78	มาก
4.21 แสดงความคิดเห็นทาง วิชาการเพื่อพัฒนางาน ได้	3.68	0.95	มาก	4.03	0.71	มาก	3.98	0.76	มาก	3.90	0.81	มาก
รวม	4.02	0.81	มาก	4.19	0.52	มาก	4.20	0.66	มาก	4.14	0.66	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต
 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตตาม
 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 ($\mu=4.14$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย
 ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.41$, S.D.=0.74) มีสุขภาพร่างกาย
 แข็งแรงสมบูรณ์ ($\mu=4.37$, S.D.=0.73) และ มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ($\mu=4.28$,
 S.D.=0.75) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีภาวะผู้นำ ($\mu=3.86$, S.D.=0.90) แสดง
 ความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้ ($\mu=3.90$, S.D.=0.81) และ ความสามารถในการตัดสินใจ
 ($\mu=3.93$, S.D.=0.93)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์
 ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.02$, S.D.= 0.81)
 เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ($\mu=4.37$, S.D.=0.76) มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.37$,
 S.D.=0.90) และ มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ($\mu=4.26$, S.D.=0.99) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3

ลำดับ คือ แสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้ ($\mu=3.68$, S.D.=0.95) การยอมรับผลการประเมินการทำงานด้วยความเต็มใจ และ การรักษาความลับในงานที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ($\mu=3.79$, S.D.=0.98) เท่ากัน และ พัฒนาตนเองจนเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน ($\mu=3.84$, S.D.=0.83)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.19$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.39$, S.D.=0.61) ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนในองค์กรอย่างเต็มที่ ($\mu=4.31$, S.D.=0.67) และ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\mu=4.31$, S.D.=0.69) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็น ($\mu=3.97$, S.D.=0.78) มีภาวะผู้นำ ($\mu=3.98$, S.D.=0.83) และ ความสามารถในการตัดสินใจ ($\mu=4.02$, S.D.=0.79)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.20$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ($\mu=4.50$, S.D.=0.71) มีสุขภาพจิตดี ($\mu=4.47$, S.D.=0.71) มีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรในองค์กร และ มีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานในองค์กร ($\mu=4.43$, S.D.=0.63) เท่ากัน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีภาวะผู้นำ ($\mu=3.71$, S.D.=0.92) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\mu=3.87$, S.D.=0.94) และ คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.88$, S.D.=0.85)

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
5.1 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	4.21	0.71	มาก	4.43	0.65	มาก	4.28	0.69	มาก	4.31	0.68	มาก
5.2 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	3.63	0.83	มาก	3.66	0.82	มาก	3.03	0.78	ปานกลาง	3.44	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
 แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ
 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
5.3 ทักษะการใช้ภาษา ต่างประเทศอื่นๆ นอก เหนือจากภาษาอังกฤษ	3.53	0.84	มาก	3.36	1.07	ปาน กลาง	2.62	0.94	ปาน กลาง	3.17	0.95	ปาน กลาง
5.4 การติดต่อประสานงาน กับบุคคลอื่น	3.95	0.91	มาก	3.96	0.70	มาก	4.01	0.82	มาก	3.97	0.81	มาก
5.5 ทักษะในการนำเสนอ งาน	3.89	0.66	มาก	3.73	0.81	มาก	3.77	0.87	มาก	3.80	0.78	มาก
5.6 ความสามารถนำเสนอ ผลงานวิชาการในที่ ประชุมสัมมนาวิชาการ	3.42	1.07	ปาน กลาง	3.69	0.80	มาก	3.72	0.75	มาก	3.61	0.87	มาก
5.7 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร	4.00	0.67	มาก	3.99	0.71	มาก	4.04	0.84	มาก	4.01	0.74	มาก
5.8 การใช้โปรแกรมสำเร็จ รูปทางคอมพิวเตอร์	3.95	0.71	มาก	3.95	0.79	มาก	4.02	0.75	มาก	3.97	0.75	มาก
5.9 การใช้ความรู้ทางสถิติ ในการปฏิบัติงาน	3.32	1.00	ปาน กลาง	3.52	0.97	มาก	3.73	0.72	มาก	3.52	0.90	มาก
5.10 การแปลผลและ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการ ตัดสินใจ	3.26	1.05	ปาน กลาง	3.61	0.93	มาก	3.67	0.69	มาก	3.51	0.89	มาก
5.11 การใช้วิธีทางการ คณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาปัญหา	3.26	1.05	ปาน กลาง	3.34	1.15	ปาน กลาง	3.45	0.67	ปาน กลาง	3.35	0.96	ปาน กลาง
5.12 ทักษะในการใช้ คอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทันสมัย	3.84	0.83	มาก	3.94	0.90	มาก	4.05	0.81	มาก	3.94	0.85	มาก

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
5.13 การแสวงหาความรู้ ทางเทคโนโลยีที่ ทันสมัยตลอดเวลา	3.74	0.81	มาก	3.87	0.83	มาก	3.99	0.85	มาก	3.87	0.83	มาก
5.14 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศอย่างมี วิจารณญาณ	3.58	0.96	มาก	3.91	0.67	มาก	4.02	0.79	มาก	3.84	0.81	มาก
5.15 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศค้นหา ความรู้ จัดเก็บและ รวบรวมข้อมูล	3.53	0.96	มาก	3.85	0.72	มาก	3.86	0.80	มาก	3.75	0.83	มาก
รวม	3.67	0.74	มาก	3.79	0.61	มาก	3.75	0.57	มาก	3.74	0.64	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต
เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.74$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วน
ใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง
พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.31$, S.D.=0.68) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu= 4.01$,
S.D.=0.74) และ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ($\mu=3.97$, S.D.=0.75) ส่วนประเด็นที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ($\mu=3.51$, S.D.=0.89)
การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.52$, S.D.=0.90) และ ความสามารถนำเสนอผลงาน
วิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ ($\mu=3.61$, S.D.=0.87) และ ประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปาน
กลาง คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.44$, S.D.=0.81) การใช้วิธีการ
คณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.35$, S.D.=0.96) และ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ
อื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.17$, S.D.=0.95)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.67$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.21$, S.D.=0.71) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu=4.00$, S.D.=0.67) และ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ($\mu=3.95$, S.D.=0.71) ส่วนประเด็นที่มีค่าน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นคว้าหาความรู้จัดเก็บและรวบรวมข้อมูล ($\mu=3.53$, S.D.=0.96) ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.53$, S.D.=0.84) และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ ($\mu=3.58$, S.D.=0.96) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ ($\mu=3.42$, S.D.=1.07) การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.32$, S.D.=1.00) การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และ การใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.26$, S.D.=1.05) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.79$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.43$, S.D.=0.65) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu=3.99$, S.D.=0.71) และ การติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ($\mu=3.96$, S.D.=0.70) ส่วนประเด็นที่มีค่าน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.52$, S.D.=0.97) การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ($\mu=3.61$, S.D.=0.93) และ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.66$, S.D.=0.82) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=3.36$, S.D.=1.07) และ การใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.34$, S.D.=1.15)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.75$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ($\mu=4.28$, S.D.=0.69) ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ($\mu=4.05$,

S.D.=0.81) และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ($\mu=4.04$, S.D.=0.84) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ($\mu=3.67$, S.D.=0.69) ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ ($\mu=3.72$, S.D.=0.75) และ การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน ($\mu=3.73$, S.D.=0.72) และประเด็นที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง คือ การใช้วิธีทางการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา ($\mu=3.45$, S.D.=0.67) ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu=3.03$, S.D.=0.78) และ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\mu=2.62$, S.D.=0.94)

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ด้านทักษะพิสัย

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
6.1 ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน	3.89	0.88	มาก	4.02	0.70	มาก	3.95	0.78	มาก	3.95	0.79	มาก
6.2 ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น	3.84	0.83	มาก	4.12	0.65	มาก	4.17	0.78	มาก	4.04	0.75	มาก
6.3 ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง	4.00	0.88	มาก	4.07	0.72	มาก	4.14	0.77	มาก	4.07	0.79	มาก
6.4 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทฤษฎีในการปฏิบัติงานได้	3.89	0.88	มาก	3.99	0.81	มาก	3.98	0.76	มาก	3.95	0.82	มาก
6.5 สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.74	1.10	มาก	4.06	0.70	มาก	3.98	0.88	มาก	3.93	0.89	มาก
6.6 สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ	3.74	0.93	มาก	3.97	0.78	มาก	4.01	0.74	มาก	3.91	0.82	มาก
6.7 มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	4.00	0.82	มาก	3.89	0.75	มาก	3.85	0.79	มาก	3.91	0.79	มาก
6.8 ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น	4.05	0.78	มาก	4.10	0.75	มาก	4.14	0.77	มาก	4.10	0.77	มาก

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ด้านทักษะพิสัย (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล	μ	S.D.	แปล ผล
6.9 ความสามารถแบ่งงาน ความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานกลุ่ม	4.05	0.85	มาก	4.06	0.70	มาก	4.01	0.78	มาก	4.04	0.78	มาก
6.10 ความสามารถแก้ ปัญหาการทำงาน เฉพาะหน้าได้	3.95	0.85	มาก	4.00	0.67	มาก	3.91	0.80	มาก	3.95	0.77	มาก
6.11 ผลการปฏิบัติงานมี คุณภาพ	3.84	0.83	มาก	4.05	0.69	มาก	4.11	0.84	มาก	4.00	0.79	มาก
6.12 วางระบบการปฏิบัติ งานอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.74	0.93	มาก	3.86	0.77	มาก	3.85	0.75	มาก	3.82	0.82	มาก
6.13 ปฏิบัติงานลุล่วงตาม เป้าหมายของ หน่วยงาน	3.95	0.85	มาก	3.97	0.69	มาก	4.04	0.84	มาก	3.99	0.79	มาก
6.14 ปฏิบัติงานเสร็จ ทันเวลาที่กำหนด	4.00	0.88	มาก	4.07	0.69	มาก	4.20	0.84	มาก	4.09	0.80	มาก
6.15 ความสามารถใช้ เครื่องมือปฏิบัติงาน อย่างคล่องแคล่ว	3.89	0.99	มาก	3.94	0.76	มาก	3.95	0.82	มาก	3.93	0.86	มาก
รวม	3.91	0.83	มาก	4.01	0.57	มาก	4.02	0.71	มาก	3.98	0.70	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$, $S.D.=0.70$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น ($\mu=4.10$, $S.D.=0.77$) ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด ($\mu=4.09$, $S.D.=0.80$) และ ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง ($\mu=4.07$, $S.D.=0.79$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมี

ประสิทธิภาพ ($\mu=3.82$, $S.D.=0.82$) สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ($\mu=3.91$, $S.D.=0.82$) และ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.91$, $S.D.=0.79$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.91$, $S.D.=0.83$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น ($\mu=4.05$, $S.D.=0.78$) ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม ($\mu=4.05$, $S.D.=0.85$) และ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=4.00$, $S.D.=0.82$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=3.74$, $S.D.=1.10$) สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ($\mu=3.74$, $S.D.=0.93$) และ ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ($\mu=3.84$, $S.D.=0.83$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.01$, $S.D.=0.57$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ($\mu=4.12$, $S.D.=0.65$) ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น ($\mu=4.10$, $S.D.=0.75$) และ ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด ($\mu=4.07$, $S.D.=0.69$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=3.86$, $S.D.=0.77$) มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.89$, $S.D.=0.75$) และ ความสามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว ($\mu=3.94$, $S.D.=0.76$)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.02$, $S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด ($\mu=4.20$, $S.D.=0.84$) ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ($\mu=4.17$, $S.D.=0.78$) ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง และ ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น ($\mu=4.14$, $S.D.=0.77$) เท่ากัน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3 ลำดับ คือ มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\mu=3.85$, $S.D.=0.79$) วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=3.85$, $S.D.=0.75$) และ ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้ ($\mu=3.91$, $S.D.=0.80$)

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ภาพรวม

คุณลักษณะบัณฑิต	ผู้บริหาร/อาจารย์			นักศึกษา			ผู้ใช้บัณฑิต			รวม		
	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล	μ	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.96	0.80	มาก	4.11	0.51	มาก	4.16	0.68	มาก	4.08	0.66	มาก
2. ด้านความรู้	3.77	0.91	มาก	3.78	0.53	มาก	3.78	0.70	มาก	3.78	0.71	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.77	0.94	มาก	3.89	0.57	มาก	3.93	0.72	มาก	3.86	0.74	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	4.02	0.81	มาก	4.19	0.52	มาก	4.20	0.66	มาก	4.14	0.66	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.67	0.74	มาก	3.79	0.61	มาก	3.75	0.57	มาก	3.74	0.64	มาก
6. ด้านทักษะพิสัย	3.91	0.83	มาก	4.01	0.57	มาก	4.02	0.71	มาก	3.98	0.70	มาก
รวม	3.85	0.81	มาก	3.96	0.48	มาก	3.97	0.65	มาก	3.93	0.65	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมของกลุ่มผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.93$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=4.14$, S.D.=0.66) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.08$, S.D.=0.66) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu=3.98$, S.D.=0.70)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.85$, S.D.=0.81) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=4.02$, S.D.= 0.81) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=3.96$, S.D.=0.80) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu= 3.91$, S.D. = 0.83)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.96$, S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=4.19$, S.D.=0.52)

รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.11$, S.D.=0.51) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu=4.01$, S.D.=0.57)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.97$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu=4.20$, S.D.=0.66) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.16$, S.D.=0.68) และ ด้านทักษะพิสัย ($\mu=4.02$, S.D.=0.71)

สรุปผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และ ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ด้านทักษะพิสัย

ตารางที่ 21 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.ความมีมนุษยสัมพันธ์	1.ความกตัญญู กตเวที	1.ความมีน้ำใจเอื้อเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น
2.การแต่งกายถูกกาลเทศะ	2.ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.ความกตัญญู กตเวที
3.ความขยัน อดทน อดสาหัส	3.ความเมตตา กรุณา	3.การมีสัมมาคารวะอ่อนน้อมถ่อมตน
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1.ความรักท้องถิ่น	1.กิริยามารยาทเรียบร้อย	1.การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
2.การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2.การพูดจาสุภาพ	2.รู้จักประหยัดทั้งส่วนตนและส่วนรวม
3.ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.รู้จักประหยัดทั้งส่วนตนและส่วนรวม	3.ความรักท้องถิ่น

ตารางที่ 21 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ โรงแรม (ต่อ)

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
2. ด้านความรู้		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.ความสามารถทางวิชาชีพ	1.การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ	1.ปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ
2.การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ	2.การมีวิจารณ์งานในงานที่รับผิดชอบ	2.การมีวิจารณ์งานในงานที่รับผิดชอบ
3.ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ	3.การประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา	3.ความสามารถทางวิชาชีพ
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1.การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการทำงาน	1.ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ	1.ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น
2.ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน	2.ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ	2.ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน
3.ความสามารถติดตามและควบคุมงาน	3.การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการทำงาน	3.ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.ความสามารถคิดอย่างมีวิจรรณญาณ	1.ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	1.การคิดเชิงบวก
2.การคิดเชิงบวก	2.การคิดเชิงบวก	2.ความสามารถคิดอย่างมีวิจรรณญาณ
3.ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	3.ความสามารถคิดอย่างมีวิจรรณญาณ	3.ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1.ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ	1.ความสามารถพัฒนาระบบงาน	1.ความสามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์สถานการณ์
2.ความสามารถพัฒนาระบบงาน	2.ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติงาน	2.ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา
3.ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา	3.ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ	3.ความสามารถพัฒนาระบบงาน

ตารางที่ 21 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม (ต่อ)

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์	1. มีสุขภาพจิตดี	1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์
2. มีสุขภาพจิตดี	2. ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนใน องค์กรอย่างเต็มที่	2. มีสุขภาพจิตดี
3. มีเจตคติที่ดีในการทำงาน	3. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3. มีความสามารถปรับตัวเข้ากับ บุคลากรในองค์กร และ มีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้ร่วมงานในองค์กร
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด
1. แสดงความคิดเห็นทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานได้	1. มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดง ความคิดเห็น	1. มีภาวะผู้นำ
2. การรักษาความลับในงานที่ปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด และ การยอมรับผลการประเมินการ ทำงานด้วยความเต็มใจ	2. มีภาวะผู้นำ	2. ความสามารถในการตัดสินใจ
3. พัฒนาตนเอง จนเกิด ความก้าวหน้าในการทำงาน	3. ความสามารถในการตัดสินใจ	3. คำนึงถึงความปลอดภัยในการ ปฏิบัติงาน
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	1. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย	1. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร	2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร	2. ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
3. การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง คอมพิวเตอร์	3. การติดต่อประสานงานกับบุคคล อื่น	3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 21 สรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ โรงแรม (ต่อ)

ผู้บริหาร/อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
<p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.การแปลผล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ</p> <p>และ</p> <p>การใช้วิธีการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา</p> <p>2.การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน</p> <p>3.ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ</p> <p>6. ด้านทักษะพิสัย</p> <p>ค่าเฉลี่ยสูงสุด</p> <p>1.ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น</p> <p>2.ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p>3.มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ</p> <p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ</p> <p>3.ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น</p>	<p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.การใช้วิธีการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา</p> <p>2.ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ</p> <p>3.การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน</p> <p>ค่าเฉลี่ยสูงสุด</p> <p>1.ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น</p> <p>2.ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น</p> <p>3.ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด</p> <p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ</p> <p>3.ความสามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว</p>	<p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ</p> <p>2.ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ</p> <p>3.การใช้วิธีการคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา</p> <p>ค่าเฉลี่ยสูงสุด</p> <p>1.ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด</p> <p>2.ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น</p> <p>3.ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง</p> <p>และ</p> <p>ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น</p> <p>ค่าเฉลี่ยต่ำสุด</p> <p>1.มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ</p> <p>2.วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้</p>

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีกิริยามารยาทดี มีสัมมาคารวะ เคารพอ่อนน้อม อ่อนน้อม ถ่อมตน ยิ้มแย้ม แจ่มใส พุดจาไพเราะ มีบุคลิกภาพสง่างาม ภูมิฐาน การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความขยันอดทนอดสาหัส มีความประพฤติที่เหมาะสม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน และอุทิศเวลาให้กับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีความซื่อสัตย์ มีความอ่อนน้อมถ่อมตนคืออยู่แล้ว”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องเพิ่มความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและอบรมเกี่ยวกับเรื่องศีล 5 เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสร้างจิตสำนึกผู้รับผิดชอบชั่วดีรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กรและสังคม และการประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดีงาม มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับขององค์กร ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“สร้างความมีวินัยในการปฏิบัติงานและความตรงต่อเวลาเพิ่มมากขึ้น”

“ควรสร้างให้บัณฑิตมีจิตสำนึกที่ดีมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ”

“ควรมีวินัยในการทำงาน และปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม เพื่อความเหมาะสมกับการอยู่ร่วมกัน และเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัว”

2. ด้านความรู้

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีความรู้รอบตัวและใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการปฏิบัติงานในหน้าที่ และปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“สามารถเรียนรู้จากงานจริงและสามารถปฏิบัติได้อย่างดี”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องเพิ่มความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานในวิชาชีพให้เข้าใจ รายละเอียดต่างๆ ทั้งระบบ เพิ่มเนื้อหาด้านการศึกษามากขึ้นเน้นทั้งทฤษฎีและเน้นทักษะการปฏิบัติ

กับสถานการณ์จริง เพิ่มองค์ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศศึกษานานวิทย์และนวัตกรรมสมัยใหม่ ควร
มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เพื่อสร้างนวัตกรรมในการทำงานได้ ควรพัฒนา
ตนเองให้มีความรู้ที่เป็นสากลทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมสังคมวัฒนธรรมปัจจุบัน
ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“ต้องสร้างองค์ความรู้และทักษะในการทำงานทักษะด้านภาษาอังกฤษ”

“ควรพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ รวมทั้งภาษาอื่นๆ เช่น
ภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี เป็นต้น โดยพัฒนาในระดับที่สามารถนำมาใช้สื่อสารเพื่อ
การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

“ควรมีการนำความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่”

3. ด้านทักษะทางปัญญา

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความ
คิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีปฏิภาณไหวพริบ เฉลียวฉลาดละเอียดรอบคอบ
สามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ มีความเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติงานสามารถ
บูรณาการทฤษฎีความรู้ประยุกต์ใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้ ดังคำสัมภาษณ์ของ
สถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นำความรู้ในการเรียนและวิชาที่เคยเรียนมา
ประยุกต์ใช้ในการทำงาน”

“มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ไปใช้
ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนามหรือการปฏิบัติงานจริงได้เหมาะสม
และเป็นประโยชน์ต่อไป”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องการเพิ่มกิจกรรมหรือวิชาเรียนที่ฝึกทักษะพัฒนาทางการคิด
เชิงบวก การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปัญหา
และประยุกต์ใช้ประโยชน์จากภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติ เพื่อให้มีความสามารถในการวางแผนและการ
ตัดสินใจปฏิบัติงาน ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“ความคิดเชิงบวก ความคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และจำเป็นในการ
สร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้ตัวบุคคล”

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีธรรมาจริยธรรม เป็นมิตร นอบน้อม วางตัวเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวเข้ากับองค์กรปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานและประสานงานกับบุคคลต่างๆ มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันเวลา และสามารถพัฒนาวิชาชีพตนเองให้ทันสมัยต่อเนื่องตามมาตรฐานสากล จนเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“สามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ตรงเวลาและความรับผิดชอบในการทำงาน”

“มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและตรงตามมาตรฐานสากล”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นหมู่คณะฝึกฝนเพิ่มความสามารถในการปรับตัวความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการทำงาน ฝึกพัฒนาคุณลักษณะทางอารมณ์ ก่อให้เกิดทัศนคติ เจตคติที่ดีต่อตนเองเพื่อนร่วมงานองค์กรและสังคม ควรสร้างบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือมีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในทางสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“ควรมีการฝึกฝนความสามารถในการปรับตัวและการทำความเข้าใจเรื่องต่างๆ รอบตัวอยู่เสมอ”

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน คอมพิวเตอร์ และนำความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการสื่อสารและประยุกต์ใช้กับงานที่ได้รับมอบหมาย มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องการฝึกฝนเพิ่มเติมให้ครบทุกด้านทั้งทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติต่างๆ ควรเพิ่มทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานเฉพาะวิชาชีพ และใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน

และเพิ่มทักษะทางด้านภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศโดยมีแผนการสอนที่ต่อเนื่อง ดังคำ
สัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“เพิ่มทักษะในด้านโปรแกรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น”

“ควรมีพื้นฐานด้านข้อมูลทางตัวเลขซึ่งสามารถใช้อ้างอิงและวัดผลได้ตามความ
เหมาะสม และน้ำหนักของข้อมูล ทำให้เปรียบเทียบและวัดผลได้”

6. ด้านทักษะพิสัย

ข้อเสนอแนะและผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความ
คิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตมีจุดเด่นคือ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สนใจเรียนรู้รายละเอียด
ขั้นตอนระบบการทำงาน สามารถปรับตัวร่วมปฏิบัติงานให้ความร่วมมือกับบุคลากรในองค์กร มี
ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายโดยสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
ในการทำงานการวางแผนและจัดระบบการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จรวดเร็วภายใน
เวลาที่กำหนด ดังคำสัมภาษณ์ของสถานประกอบการที่กล่าวว่า

“มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่างๆ ดี”

“องค์ความรู้ทั้งหมดทั้งหมดสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการนำมาใช้
จริงได้ โดยอาศัยความต้องการและสถานการณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

“มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้”

ส่วนจุดที่ควรพัฒนาคือ เรื่องเพิ่มการฝึกทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพโดย
บูรณาการความรู้ในทุกๆ ศาสตร์สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการทำงานด้านการจัดการ และ
ควรฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้คล่องแคล่วและเชี่ยวชาญ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะพิสัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม นักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวชั้นปีที่ 4 นักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม นักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว นักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา และ แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอนหนังสือรับรองจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อทำหนังสือในการเก็บข้อมูลการวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ข้อเสนอแนะและแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท (89.47%) กว่าครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานอยู่ระหว่าง 11–20 ปี (52.63%) และเกือบครึ่งมีอายุ 30–40 ปี (42.10%)

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว พบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง (81.18%) อายุระหว่าง 20–22 ปี (82.35%) เกือบครึ่งหนึ่งมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 2.51–3.00 (48.23%) ส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี (87.06%) มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอันดับแรก (31.76%) ส่วนผู้ใช้บัณฑิตหนึ่งในสามมีอายุระหว่าง 31–35 ปี (37.65%) เกือบครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานเป็นระยะเวลา 1–5 ปี (47.06%) กว่าครึ่งหนึ่งมีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานฝ่ายขาย (51.76%) ซึ่งมาจากกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชนทั้งหมด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.97$, $S.D.=0.66$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีบุคลิกภาพดีและคล่องแคล่ว ยิ้มแย้มแจ่มใส การแต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อย มีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกง มีกิริยามารยาทดี มีความอ่อนน้อม ให้เกียรติผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือส่วนรวม เพื่อนและบุคคลต่างๆ ที่ร่วมงาน มีความใส่ใจและให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นอย่างดี ประพฤติตนอยู่ในกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน

จุดที่ควรพัฒนา ต้องมีความตรงต่อเวลา ต้องมีระเบียบวินัยในตนเอง ควรพัฒนาให้มีจิตสาธารณะมากขึ้น ควรเพิ่มวิชาด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จะได้ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมและมีสัมมาคารวะ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับงานบริการ รวมถึงการปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรมีดุลพินิจในการเลือกแบบอย่างที่ดี เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาในเชิงบุคลิกภาพ และความรับผิดชอบในการทำงาน

2. ด้านความรู้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.71$, $S.D.=0.70$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความรู้รอบตัวและรู้ทันสถานการณ์ สามารถนำความรู้ที่เรียนมาปฏิบัติงานได้ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน

จุดที่ควรพัฒนา ต้องไปเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าความรู้ต่างๆ รวมถึงงานวิจัยและนวัตกรรมสมัยใหม่เพิ่มเติม ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควรมีความเป็นสากลทันสมัยต่อสถานการณ์โลกปัจจุบัน ควรเพิ่มเนื้อหาสาระให้มียุทธศาสตร์ที่ดี รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์บ้านเมือง ควรมีการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ ให้ตรงกับลักษณะงานเพื่อให้มีความรู้ความสามารถใช้ในการทำงานได้ในชีวิตประจำวัน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และสามารถนำปัญหาต่างๆ ที่เคยแก้ไขไว้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน และใช้ในการพัฒนาตนเองได้ ควรเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับระบบตั๋วสายการบินต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบัณฑิต ควรปรับช่วงเวลาการออกฝึกสหกิจ เป็นภาคเรียนสุดท้ายก่อนจบการศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงาน

3. ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.73$, $S.D.=0.70$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความคิดเชิงบวก คิดดีทำดี มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานให้เกิดความแตกต่างจากคู่แข่งเป็นที่พึงพอใจแก่ลูกค้า และมีปฏิภาณไหวพริบสามารถคิดแก้ไขปัญหาได้ดี รวดเร็วและกล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก

จุดที่ควรพัฒนา ควรเพิ่มกิจกรรมหรือวิชาเรียนที่ฝึกให้เกิดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้สามารถรู้จักวิเคราะห์ปัญหาในปัจจุบันได้ เพื่อให้สามารถใช้สติในการพิจารณาและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนได้แนวความคิดเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ควรต้องมีการเพิ่มประสบการณ์ต่างๆ ให้มากขึ้น และต้องมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริง

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$, $S.D.=0.63$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคลากรในองค์กรและเข้าสู่สังคมได้ดี มีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานได้ สุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส สามารถประสานงานกับลูกค้าได้ราบรื่น เหมาะสมกับวัยวุฒิและคุณวุฒิ มีความสนใจใฝ่ใจตั้งใจรับผิดชอบปฏิบัติงานในหน้าที่ๆ ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี

จุดที่ควรพัฒนา ควรเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นหมู่คณะร่วมกับคณะวิชาชีพต่างๆ ด้วย และบางหลักสูตรให้มีชาวต่างชาติมาร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อสอนให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทำงานเป็นหมู่คณะ สอนให้เป็นผู้นำและการเป็นผู้ตาม ฝึกให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ควรมีสุภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์และควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี ควรปรับปรุงเรื่องเวลา และควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้รอบด้านทันต่อสถานการณ์โลกในปัจจุบัน นำไปสู่ความมีภาวะผู้นำเพื่อเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.74$, $S.D.=0.59$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดีและสนใจแสวงหาความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารและค้นหาความรู้เพื่อปรับใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี

จุดที่ควรพัฒนา ควรฝึกฝนเพิ่มทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติง่าย ๆ การวิเคราะห์เชิงตัวเลขให้มากขึ้น ควรเพิ่มทักษะศึกษาการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ควรมีวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศทันกับยุคสมัยมากขึ้น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน การสอนภาษาที่ 3 หลักสูตรควรกำหนดให้เรียนต่อเนื่อง และต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและควรเพิ่มทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น เพิ่มความสามารถในการใช้ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และรู้จักวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผล

6. ด้านทักษะพิสัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $S.D.=0.65$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี มีความรอบรู้ด้านการท่องเที่ยวตลอดถึงมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่

เกี่ยวข้องได้ดี มีความมุ่งมั่นอุตสาหะ มีความสามารถปฏิบัติงานและประสานงานรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่มงานที่รับมอบหมายได้ดี รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้ทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ

จุดที่ควรพัฒนา ควรมีการเรียนการสอนที่เน้นฝึกทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพ เพิ่มทักษะพัฒนาให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้มากขึ้น และเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ทันสมัยอยู่เสมอ

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม พบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง (88.30%) อายุระหว่าง 20–22 ปี (95.74%) หนึ่งในสี่เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 2.51–3.00 และระดับ 3.01–3.50 (28.72%) เก้าในสิบส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี (90.43%) มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพพนักงานโรงแรมเป็นอันดับแรก (38.30%) ส่วนผู้ใช้บัณฑิตหนึ่งในสี่มีอายุระหว่าง 26–30 ปี (28.72%) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานในหน่วยงานเป็นระยะเวลา 1–5 ปี (80.85%) กว่าครึ่งหนึ่งมีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคล (55.32%) จากกิจการที่เกี่ยวข้องกับโรงแรมภาคเอกชนทั้งหมด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.08$, $S.D.=0.66$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีบุคลิกภาพสง่างาม ภูมิฐาน ยิ้มแย้ม แจ่มใส การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น มีความประพฤติที่เหมาะสม มีกิจกรรมยามว่าง มีสัมมาคารวะ เคารพอ่อนน้อม อ่อนน้อมถ่อมตน พุดจาไพเราะ มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความขยันอดทนอุตสาหะและอุทิศเวลาให้กับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่นับว่าเป็นบุคลากรที่ดียิ่ง

จุดที่ควรพัฒนา ต้องมีความตรงต่อเวลา ต้องมีระเบียบวินัยในตนเอง ควรปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กร พัฒนาให้มีจิตสาธารณะ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ควรเพิ่มความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และอบรมเกี่ยวกับเรื่องศีล 5 เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ควรสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกันต่อตนเอง องค์กร และสังคม ควรฝึกให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อชาติ อยู่ในศีลธรรมและปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดีงาม

2. ด้านความรู้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$, $S.D.=0.71$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความรู้รอบตัวดีและใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สามารถปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการมาปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ดี

จุดที่ควรพัฒนา ต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความรู้ที่เป็นสากลด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติม ศึกษางานวิจัยและนวัตกรรมสมัยใหม่ ควรมีการเพิ่มเนื้อหาด้านการศึกษาให้มากขึ้นเน้นทั้งทางทฤษฎีและเน้นทักษะการปฏิบัติกับสถานการณ์จริง และควรปรับปรุงการสอนให้มีความน่าสนใจ ควรเพิ่มความรู้ที่เกี่ยวกับระบบการทำงานในวิชาชีพให้เข้าใจรายละเอียดต่างๆ ทั้งระบบ ในช่วงเวลาที่ฝึกงานแนะนำให้เขียนรายงานประกอบการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการทบทวนความจำและปรับปรุงข้อเสีย ควรมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เพื่อที่จะได้สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงานได้ และควรเพิ่มองค์ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ โดยพัฒนาในระดับที่สามารถนำมาใช้สื่อสารเพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $S.D.=0.74$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีปฏิภาณไหวพริบ เฉลียวฉลาดละเอียดรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเสนอมุมมองใหม่ๆ ได้ดี ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ สามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ดี มีความเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติงานสามารถนำมาใช้กับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้ดี

จุดที่ควรพัฒนา ควรเพิ่มกิจกรรมหรือวิชาเรียนที่ฝึกให้เกิดพัฒนาทางการคิดให้มากขึ้น มีทัศนคติมุมมองต่อสิ่งต่างๆ ในทางบวก การคิดวิเคราะห์และการคิด มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการตัดสินใจ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.14$, $S.D.=0.66$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีธรรมาศยดี เป็นมิตร นอบน้อม มีความสามารถปรับตัว ประสานงานและให้ความร่วมมือปฏิบัติงานกับบุคลากรในองค์กรอย่างเต็มที่ วางตัวได้เหมาะสมกับ บทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันเวลา และสามารถพัฒนาวิชาชีพตนเอง ให้ทันสมัยต่อเนื่องตามมาตรฐานสากล จนเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน

จุดที่ควรพัฒนา ควรเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น เพื่อฝึกการทำงานเป็น หมู่คณะ ฝึกพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ ก่อให้เกิดทัศนคติเจตคติที่ดีต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน องค์กร และสังคม ต้องสร้างบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ ต้องมีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนางานซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากกับงานในวิชาชีพ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.74$, $S.D.=0.64$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน คอมพิวเตอร์ และนำความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการสื่อสารและประยุกต์ใช้กับงานที่ได้รับ มอบหมายได้เป็นอย่างดี มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์และวัฒนธรรม

จุดที่ควรพัฒนา ควรฝึกฝนเพิ่มเติมให้ครบทุกด้าน ทั้งทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ง่าย ๆ ควรให้ความสำคัญกับทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาทั้ง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โดยมีแผนการสอนที่ต่อเนื่องและชัดเจน และ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานเฉพาะ วิชาชีพ

6. ด้านทักษะพิสัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการโรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$, $S.D.=0.70$)

จุดดีของคุณลักษณะบัณฑิตคือ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สนใจเรียนรู้รายละเอียดขั้นตอน ของงาน ระบบการทำงานและสอบถามข้อสงสัยต่างๆ เสมอสามารถปรับตัว สามารถร่วมปฏิบัติงาน และ ให้ความร่วมมือกับบุคลากรในองค์กรได้ดี มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายโดยสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาใช้ในการทำงาน การวางแผน และการจัดระบบการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จคล่องภายในเวลาที่กำหนด

จุดที่ควรพัฒนา ควรฝึกทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพ โดยบูรณาการความรู้ ในทุกๆ ศาสตร์สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการทำงานด้านการจัดการ และควรฝึกทักษะใน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้คล่องแคล่วและเชี่ยวชาญ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการ โรงแรม พบว่า คุณลักษณะด้าน คุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกประเด็นย่อยมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรรถัน โลहितนาวิ และคณะ (2554) ที่พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตต้องการบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเกสซ์ศาสตร์บัณฑิต มีคุณลักษณะบัณฑิตที่ พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ กฤตยา ฐานวรภัทร์ (2555) ที่พบว่า สถานประกอบการต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาสารสนเทศศาสตร์และ บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2554) ที่พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตโดยภาพรวมด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรณพัชร วิมลทรง (2555) ที่พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตคาดหวังและ ประสงค์ให้บัณฑิตมีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมสูงเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผล การศึกษาของ ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ (2547) ที่พบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึง พอใจต่อบัณฑิตในระดับมาก องค์ประกอบหลัก คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์มีความพึง พอใจมากที่สุด

2. ด้านความรู้ จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการ โรงแรม พบว่า คุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตภาพ รวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นย่อยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การ ปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานตาม คำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ เป็นคุณลักษณะที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษา มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ มีความพร้อมในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเป็นสิ่งที่ผู้ใช้บัณฑิต ต้องการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และ คณะ (2554) ที่พบว่า อาจารย์ ผู้บริหาร

และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะปฏิบัติงานของบัณฑิต คือ สามารถสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพึงพอใจ สอดคล้องกับผลการศึกษา ของ มนูญ สุติศา (2545) ที่พบว่า ลักษณะพึงประสงค์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอุตสาหกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือ มีความตั้งใจติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก

3. ด้านทักษะทางปัญญา จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นย่อยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการคิดเชิงบวก ทั้งนี้ อาจเพราะการคิดเชิงบวกเป็นการคิดแต่สิ่งที่ดี หามุมมองแตกต่างไปจากมุมมองปกติ มองให้เป็นบวก ซึ่งจะสร้างประโยชน์ให้กับตนเอง และผู้อื่น ลดความเครียดและสร้างความสุข มองความเป็นจริงแห่งชีวิต ทำให้สุขภาพจิตดี ก็จะมีพลังที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ดี (สมชัย ศรีสุทธิยากร 2555)

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นย่อยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุขภาพจิตดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการมีสุขภาพจิตที่ดี เป็นคุณลักษณะที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เสนอแนะว่า ควรเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เป็นการฝึกพัฒนาบุคลิกภาพทางอารมณ์ ก่อให้เกิดทัศนคติ เจตคติที่ดี ทั้งต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน องค์กร และสังคม และจะทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในทุกระดับได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรวรรณ ศรียาภัย, วรรณิการ์ รักษา และคณินิจ สีลรักษ์ (2553) พบว่า สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีศักยภาพพื้นฐานในระดับมาก เช่น มีทัศนคติที่ดี มองโลกในแง่บวก อารมณ์ดี ร่าเริงแจ่มใส และควบคุมอารมณ์ได้

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม

พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นย่อยความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะภาษาไทยเป็นภาษาหลัก เป็นภาษาประจำชาติที่ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ย่อมสามารถใช้ภาษาไทยในการทำงาน การสื่อสาร และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2553) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรวรรณ ศรียาภักย์, กรรณิการ์ รักษา และคณิงนิจ ศิลรัถย์ (2553) ที่พบว่า ภาษาหลักที่ทั้งสถานประกอบการภาครัฐและภาคเอกชนใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในการปฏิบัติงานต่างๆ คือ ภาษาไทย

6. ด้านทักษะพิสัย จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรวรรณ ณ สงขลา และคณะ (2554); ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554); และสุบิน ยุระรัช และคณะ (2554) ที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะพิสัยอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นย่อยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน ยุระรัช และคณะ (2554) ที่พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ การทำงานเป็นทีม สามารถแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมในการเตรียมความพร้อมในการฝึกสหกิจ ที่พบว่า นักศึกษาควรจะต้องเตรียมความพร้อมและเรียนรู้ประสบการณ์จากการฝึกสหกิจ ในเรื่องของการทำงานเป็นทีม และสามารถรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาวิชาการ โรงแรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นย่อยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการจัดหลักสูตรการศึกษา ที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ ในเรื่องของการสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่ และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหากลุ่ม (กระทรวงศึกษาธิการ 2552) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Skiert and Buchta (2013) ที่พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวและนันทนาการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ คุณลักษณะของบัณฑิตในประเด็นการทำงานเป็นทีม เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Spowart (2006) ที่ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการ โรงแรมในการเตรียม

ความพร้อมในการฝึกสหกิจ ที่พบว่านักศึกษาควรจะต้องเตรียมความพร้อมและเรียนรู้ประสบการณ์จาก การฝึกสหกิจ ในเรื่องของการทำงานเป็นทีม

7. ภาพรวม 6 ด้าน จากผลการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม ทั้ง 6 ด้าน ที่พบว่า ผู้บริหาร/อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ในด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554) ที่ พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีต่อความพึงพอใจในการจัดการศึกษาในหลักสูตร (พ.ศ.2550) ของ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ของบัณฑิตทั้ง 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนผู้ใช้ บัณฑิตจากสถานประกอบการ โครงการสหกิจศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการ โรงแรม ทั้ง 6 ด้าน มีความคิดเห็นในระดับมาก ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับกฤตยา ฐานวรภัทร์ (2555) ที่พบว่า ด้านที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุดคือด้านคุณธรรมจริยธรรม มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามคุณลักษณะของบัณฑิตสาขา สารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2554) ที่พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตโดยภาพรวม ต่อความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพและความสามารถในการทำงานของบัณฑิต คือ ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของพรณพัชร วิมลทรง (2555) ที่พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตคาดหวังและประสงค์ให้ บัณฑิตมีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม สูงเป็นอันดับหนึ่ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.3.1.1 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรเพิ่มการจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรม ให้มี ความตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ มีคุณพินิจ การพัฒนาบุคลิกภาพ และมีความ รับผิดชอบในการทำงาน รวมถึงการปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ

2) ด้านความรู้ ควรเพิ่มความรู้ด้านประวัติศาสตร์ เพิ่มองค์ความรู้รอบตัวและสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน ควรฝึกให้สามารถบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงาน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ควรเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับระบบตัวสายการบินต่างๆ และปรับช่วงเวลาการออกฝึกสหกิจเป็นภาคเรียนสุดท้ายก่อนจบการศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงาน

3) ด้านทักษะทางปัญญา ควรเพิ่มกิจกรรมหรือวิชาเรียนที่ฝึกพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์กับสถานการณ์จริงมากๆ

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ควรเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตร และบางหลักสูตรให้มีชาวต่างชาติมาร่วมกิจกรรมด้วย ควรมีการฝึกให้ทำงานเป็นหมู่คณะร่วมกับคณะวิชาชีพต่างๆ สอนให้รู้จักการเป็นผู้นำและการเป็นผู้ตาม ฝึกให้มีความรับผิดชอบมากขึ้นทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สามารถมีความก้าวหน้าในการทำงาน

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติง่ายๆ เพิ่มการสอนภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 โดยกำหนดหลักสูตรให้เรียนต่อเนื่องมีความสามารถในการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนได้ และควรมีวิชาเรียนที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยมากขึ้น

6) ด้านทักษะพิสัย ควรฝึกทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพ โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติทั้งในและนอกสถานที่เป็นการเพิ่มทักษะและพัฒนาความชำนาญให้คล่องแคล่วและเชี่ยวชาญ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

5.3.1.2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรเพิ่มความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มการอบรมเกี่ยวกับเรื่องศีล 5 เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สร้างจิตสำนึกผู้ฝึกหัดชอบชั่วดีพัฒนาให้มีจิตสาธารณะ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ให้มีความประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดี ทำให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลา มีวินัยในตนเอง มีกิริยามารยาทการอยู่ร่วมในสังคม

2) ด้านความรู้ ควรเพิ่มความรู้ที่เกี่ยวกับระบบการทำงานในวิชาชีพให้เข้าใจรายละเอียดต่างๆ ทั้งระบบ และควรปรับปรุงการสอนให้มีความน่าสนใจ ควรฝึกให้มีความสนใจ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติม ศึกษางานวิจัย และนวัตกรรมสมัยใหม่ มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน

3) ด้านทักษะทางปัญญา ควรเพิ่มกิจกรรมหรือวิชาเรียนที่ฝึกให้เกิดพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ให้มีทัศนคติมุมมองต่อสิ่งต่างๆในทางบวก และฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรู้จักวิเคราะห์ปัญหาในปัจจุบัน เพื่อสามารถใช้ในการวางแผนและใช้ในการตัดสินใจ

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ควรเพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นหมู่คณะ ฝึกให้มีความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการทำงาน ฝึกพัฒนาคุณลักษณะทางอารมณ์ ก่อให้เกิดทัศนคติเจตคติที่ดีต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน องค์กร และสังคม รวมทั้งสร้างบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ ต้องมีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนางานซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากกับงานในวิชาชีพ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเพิ่มทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติต่างๆ และเพิ่มทักษะทางด้านภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยมีแผนการสอนที่ต่อเนื่องและชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวันได้ ควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานเฉพาะวิชาชีพ และเรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอเพื่อนำมาพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6) ด้านทักษะพิสัย ควรฝึกทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ ฝึกการทำงานด้านการจัดการ ฝึกทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. คณะศิลปศาสตร์ เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 3 สาขาวิชา จึงเห็นควรศึกษาคูณลักษณะบัณฑิตของสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่ม เพื่อพัฒนาหลักสูตรควบคู่กันไป

2. ควรศึกษาคูณลักษณะบัณฑิตสาขาวิชาในคณะอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

3. การวิจัยลักษณะนี้ครั้งต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะและเจาะลึกมากขึ้น สามารถเพิ่มวิธีการเก็บข้อมูล เช่น การสนทนากลุ่มนักศึกษา การสนทนากลุ่มผู้บริหาร/อาจารย์ การสัมภาษณ์เชิงลึก ฯลฯ

4. การวิจัยลักษณะนี้ครั้งต่อไป กลุ่มตัวอย่าง ควรใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง อย่างมีเงื่อนไข เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤตยา ฐานวรภัทร์. (2555). **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษา บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.** (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. กรมการท่องเที่ยว. (2557). **องค์กรวิชาชีพ. สืบค้นจาก**
<http://newdot2.samartmultimedia.com/home/details/11/16/390>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ. (2554). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ฉัฐพร อุทัยธรรม และคณะ. (2548). **การประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.** (รายงานการวิจัย). เพชรบุรี: วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า.
- ทองคำ เกษจันทร์. (2554). **คุณลักษณะและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์.** (รายงานการวิจัย). กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ธีระศักดิ์ ดาแก้ว. (2553). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.**
- ธุรกิจท่องเที่ยวพร้อมรับ AEC หรือยัง.** (2555). สืบค้นจาก <http://www.that-aec.com/612#ixzz2EpQkYgBm>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พรณพัชร วิมลทรง. (2555). คุณลักษณะตามสภาพจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ตามความคิดเห็นขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 5(2), 39-52.
- มนูญ สุติศา. (2545). ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอุตสาหกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานประเมินและประกันคุณภาพ. (2552). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศิลปศาสตร์. (2553). หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศิลปศาสตร์. (2553). หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. (2554). การประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- มหาวิทยาลัยบูรพา คณะแพทยศาสตร์. (2554). คุณลักษณะของบัณฑิตแพทย์ที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต. (รายงานการวิจัย). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฝ่ายกิจการนิสิตและประกันคุณภาพการศึกษา. (2553). ความความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2553). ความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2553). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถาบันวิจัยและพัฒนา. (2550). ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานอธิการบดี กองแผนงาน. (2551). ความพึงพอใจของ
นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (รายงานการวิจัย). สงขลา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มาลินี จำเนียร และคณะ. (2552). คุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ ประจำปีการศึกษา 2552
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา.
(รายงานการวิจัย). ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.
- รุ่งพร งามผ่องใส. (2547). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจตามความคาดหวัง
ของผู้ใช้และผู้สอน : ศึกษาเฉพาะกรณีบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่จบจากสถาบันราชภัฏ
กำแพงเพชร. (รายงานผลการวิจัย). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วรวรรณ ศรียากษ์ วรรณิการ์ รักษา และคณิงนิจ ศีลรักษ์. (2553). ความต้องการคุณลักษณะบัณฑิต
ทางภาษาและการสื่อสารของสถานประกอบการ. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วิชาชีพท่องเที่ยวเกี่ยวกับ AEC. (2555). สืบค้นจาก <http://www.thai-aec.com/635#ixzz2EpOBumm5>
- วิมานพร รูปใหญ่. (2555). การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. (รายงานผลการวิจัย).
อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. (2547). คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิต
มหาวิทยาลัยทักษิณ. (รายงานการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมชัย ศรีสุทธิขากร. (2555). การคิดเชิงบวก. สืบค้นจาก <http://www.somcaisir.com>
- สุบิน ยุระรัช และคณะ. (2554). ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน
ประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อภิชาติ มาศมาลัย. (2548). คุณลักษณะของบัณฑิตแขนงเทคโนโลยีเครื่องกล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

อรรถน์ โลहितนาวิ และคณะ. (2554). **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.** (รายงานการวิจัย). พะเยา: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อัญรารวรรณ ณ สงขลา และคณะ. (2554). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยในสายลมแห่งประชาคมอาเซียน. (2555). สืบค้นจาก
<http://www.thai-aec.com/550#ixzz2EpPXzitK>

Beggs, Brent; Ross, Craig; and Goodwin, Bryan. (2008). “A Comparison of Student and Practitioner Perspective of the Travel and Tourism Internship”. **Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education vol 7(1): 31-39.**

Skiert, Malgorzata and Buchta, Krystyna. (2013). “The Vocational Skills of Graduates with A Degree in Tourism and Recreation in the Context of The National Qualifications Framework”. **Polish Journal of Sport and Tourism. vol 20, 147-152.**

Spowart, Jane. (2006). “Hotel School Students’ Views of their Preparation for Work-Integrated Learning: An Explortory Study”. **Asia-Pacific Journal of Cooperative Education vol 7(2): 10-15.**

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถาม

- แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม

เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ข้าพเจ้า นางกรรณก อนรรฆนະกุล นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (หลักสูตร พ.ศ.2553) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านสละเวลาในการทำแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าและเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการโรงแรม ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ข้อมูลของท่านถือเป็นความลับผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

กรรณก อนรรฆนະกุล

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- (1) มีความซื่อสัตย์สุจริตและสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (2) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ
- (3) มีความรับผิดชอบในหน้าที่เป็นสมาชิกที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น
- (4) มีวินัยในการทำงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2. ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวางเป็นระบบเป็นสากลและทันสมัยต่อสถานการณ์โลก
- (2) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- (3) มีความรู้ในกระบวนการและเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพ

3.ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) มีความสามารถประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและความขัดแย้ง รวมทั้งหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก
- (2) มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติไปใช้ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนามและการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้ อย่างเหมาะสม
- (3) มีความสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภาคธุรกิจและจากศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีความสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหาในกลุ่ม
- (2) มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและตรงตามมาตรฐานสากล

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการฟังการพูดการอ่านการเขียนและการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม

(3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารรู้จักเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับเรื่องและผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) มีความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล

6. ด้านทักษะพิสัย

เป็นความสามารถทางกายภาพ มีทักษะและมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวและด้านการโรงแรม

ด้านการท่องเที่ยว

(1) มีทักษะการประสานงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

(2) มีทักษะการนำเที่ยวและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

(3) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว

(4) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ด้านการโรงแรม

(1) มีทักษะการประสานงานในอุตสาหกรรมการโรงแรม

(2) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการโรงแรม

(3) มีทักษะบูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์เครือข่ายและซอฟต์แวร์หรือสื่อต่างๆ ในทุกสาขาวิชาที่สามารถทำได้

(4) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

(5) มีทักษะการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม

สำหรับผู้บริหาร/อาจารย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านหรือเดิม
ข้อความในช่องว่าง

1. วุฒิการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าปริญญาโท ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท
2. ตำแหน่งงาน ผู้บริหาร อาจารย์
3. ประสบการณ์ทำงานในหน่วยงาน.....ปี
4. อายุ (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)ปี

สำหรับนักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านหรือเดิม
ข้อความในช่องว่าง

1. สาขาวิชา การท่องเที่ยว การโรงแรม
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)ปี
4. เกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบันของท่าน.....
5. วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
 ม.6 ปวช. อื่น (โปรดระบุ).....
6. ท่านมีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับ(เลือกเรียงลำดับ 1-3 โดยใส่หมายเลขในช่อง)
 มัคคุเทศก์ พนักงานบริษัทนำเที่ยว
 พนักงานโรงแรม เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ
 ผู้ประกอบการ(เจ้าของกิจการ) อื่น (โปรดระบุ).....

สำหรับผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการโครงการสหกิจศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านหรือเดิม
ข้อความในช่องว่าง

1. อายุ (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)ปี
2. ประสบการณ์ทำงานในหน่วยงาน.....ปี
3. ตำแหน่งงาน.....
4. ประเภทของหน่วยงาน
 ภาครัฐ เอกชน อื่น(โปรดระบุ).....
5. ประเภทของกิจการเกี่ยวข้องกับ
 การท่องเที่ยว การโรงแรม อื่น(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับคุณลักษณะบัณฑิตที่ปรากฏตาม
ความเป็นจริงมากที่สุด

โดยความหมายของระดับความคิดเห็น กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

คุณลักษณะบัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง					
1.2 ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น					
1.3 ความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี					
1.4 กิริยามารยาทเรียบร้อย					
1.5 การมีสัมมาคารวะอ่อนน้อมถ่อมตน					
1.6 การพูดจาสุภาพ					
1.7 ความยุติธรรม					
1.8 บุคลิกภาพดี					
1.9 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย					
1.10 การแต่งกายถูกกาลเทศะ					
1.11 ความมีมนุษยสัมพันธ์					
1.12 ความเมตตา กรุณา					
1.13 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น					
1.14 ความเป็นกัลยาณมิตร					
1.15 ความกตัญญู กตเวที					
1.16 ความเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว					
1.17 ความเป็นประชาธิปไตยยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น					
1.18 เคารพสิทธิ เห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์					
1.19 ความขยัน อดทน อุตสาหะ					
1.20 การอุทิศเวลาให้กับการทำงานอย่างเต็มที่					
1.21 การตรงต่อเวลา					
1.22 รู้จักประหยัดทั้งส่วนตัวและส่วนรวม					
1.23 ความสามัคคีในหมู่คณะ					
1.24 ความมีระเบียบวินัย					
1.25 การเคารพกฎและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กร					
1.26 รักองค์กร และรักษาชื่อเสียงขององค์กร					
1.27 การปฏิบัติงานยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ					

คุณลักษณะบัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.28 การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมที่ดีงาม					
1.29 การส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม					
1.30 ความรักท้องถิ่น					
1.31 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
2. ด้านความรู้					
2.1 ความสามารถทางวิชาการ					
2.2 ความสามารถทางวิชาชีพ					
2.3 ความรู้รอบตัวที่จำเป็นในการทำงาน					
2.4 ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการในการทำงาน					
2.5 การปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีคุณภาพ					
2.6 ความสามารถจัดการความรู้ให้เป็นหมวดหมู่					
2.7 ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น					
2.8 ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง					
2.9 ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ					
2.10 ความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ					
2.11 ความสามารถติดตามและควบคุมงาน					
2.12 ความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน					
2.13 ความสามารถใช้หลักการและความรู้ในการแก้ปัญหา					
2.14 การมีวิจรรณญาณในงานที่รับผิดชอบ					
2.15 การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการทำงาน					
2.16 การประเมินผลงานของตนเองอย่างตรงไปตรงมา					
2.17 ความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1 ความสามารถคิดอย่างมีเหตุผล					
3.2 ความฉลาดทางอารมณ์					
3.3 การคิดเชิงบวก					
3.4 ความสามารถคิดอย่างมีวิจรรณญาณ					

คุณลักษณะบัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.5 ความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ					
3.6 ความสามารถคิดเชื่อมโยง					
3.7 ความสามารถคิดรวบยอด					
3.8 ความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
3.9 ความสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา					
3.10 ความมีปฏิภาณไหวพริบ					
3.11 ความสามารถบูรณาการทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติงาน					
3.12 ความสามารถพัฒนาระบบงาน					
3.13 ความสามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน					
3.14 ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
3.15 ความสามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์สถานการณ์					
3.16 ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์					
4.2 มีสุขภาพจิตดี					
4.3 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์					
4.4 มีเจตคติที่ดีในการทำงาน					
4.5 เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น					
4.6 มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงความคิดเห็น					
4.7 มีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรในองค์กร					
4.8 มีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานในองค์กร					
4.9 ร่วมมือปฏิบัติงานกับคนในองค์กรอย่างเต็มที่					
4.10 มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
4.11 มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย					
4.12 ความสามารถในการตัดสินใจ					
4.13 มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน					

คุณลักษณะบัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.14 การยอมรับผลการประเมินการทำงานด้วยความเต็มใจ					
4.15 คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน					
4.16 การรักษาความลับในงานที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด					
4.17 มีภาวะผู้นำ					
4.18 เป็นผู้ตามที่ดี					
4.19 วางตัวได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ					
4.20 พัฒนาตนเอง จนเกิดความก้าวหน้าในการทำงาน					
4.21 แสดงความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนางานได้					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย					
5.2 ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ					
5.3 ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ					
5.4 การติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น					
5.5 ทักษะในการนำเสนองาน					
5.6 ความสามารถนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมสัมมนาวิชาการ					
5.7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสาร					
5.8 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์					
5.9 การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน					
5.10 การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ					
5.11 การใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาปัญหา					
5.12 ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
5.13 การแสวงหาความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา					
5.14 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ					
5.15 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นคว้าหาความรู้ จัดเก็บและรวบรวมข้อมูล					

คุณลักษณะบัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6. ด้านทักษะพิสัย					
6.1 ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนของงาน					
6.2 ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น					
6.3 ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ถูกต้อง					
6.4 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านทฤษฎีในการปฏิบัติงานได้					
6.5 สามารถสร้างสรรค์การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6.6 สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ					
6.7 มีความชำนาญการปฏิบัติงานในวิชาชีพ					
6.8 ความสามารถในการประสานการทำงานกับบุคคลอื่น					
6.9 ความสามารถแบ่งงานความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม					
6.10 ความสามารถแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้าได้					
6.11 ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ					
6.12 วางระบบการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
6.13 ปฏิบัติงานคล่องตามเป้าหมายของหน่วยงาน					
6.14 ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด					
6.15 ความสามารถใช้เครื่องมือปฏิบัติงานอย่างคล่องแคล่ว					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของท่านที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คำชี้แจง โปรดระบุข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

.....
.....

2. ด้านความรู้

.....
.....

3. ด้านทักษะทางปัญญา

.....
.....

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

.....
.....

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....
.....

6. ด้านทักษะพิสัย

.....
.....

7. อื่น ๆ

.....
.....

แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการโครงการสหกิจศึกษา
เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการ โรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงหรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. อายุ (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)ปี
2. ประสบการณ์ทำงานในหน่วยงาน.....ปี
3. ตำแหน่งงาน.....
4. ประเภทของหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน อื่น (โปรดระบุ).....
5. ประเภทของกิจการเกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว การโรงแรม อื่น (โปรดระบุ).....
6. การดูแลนักศึกษาระหว่างปฏิบัติงานตามโครงการสหกิจศึกษา เคย ไม่เคย
(ไม่นับรวมในครั้งนี้)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบสัมภาษณ์ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คำชี้แจง ข้อคำถามใช้ในสัมภาษณ์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

1. ท่านคิดว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอย่างไร

.....
.....

2. ท่านคิดว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ เป็นอย่างไร

.....
.....

3. ท่านคิดว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา เป็นอย่างไร

.....
.....

4. ท่านคิดว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
เป็นอย่างไร

.....
.....

5. ท่านคิดว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอย่างไร

.....
.....

6. ท่านคิดว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะพิสัยเป็นอย่างไร

.....
.....

7. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ หรือไม่

.....
.....

** ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ **

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

สาขาวิชาการท่องเที่ยว และ สาขาวิชาการโรงแรม

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

(1) มีความซื่อสัตย์สุจริตและสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

(2) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

(3) มีความรับผิดชอบในหน้าที่เป็นสมาชิกที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

(4) มีวินัยในการทำงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

2. ด้านความรู้

(1) มีความรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวางเป็นระบบเป็นสากลและทันสมัยต่อสถานการณ์โลก

(2) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง

(3) มีความรู้ในกระบวนการและเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการในงานอาชีพ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

(1) มีความสามารถประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและความขัดแย้งรวมทั้งหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก

(2) มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติไปใช้ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนามและการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

(3) มีความสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภาคธุรกิจและจากศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(1) มีความสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหาในกลุ่ม

(2) มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและ

ตรงตามมาตรฐานสากล

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการฟังการพูดการอ่านการเขียนและการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม

(3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารรู้จักเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับเรื่องและผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) มีความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล

6. ด้านทักษะพิสัย

เป็นความสามารถทางกายภาพ มีทักษะและมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวและด้านการโรงแรม

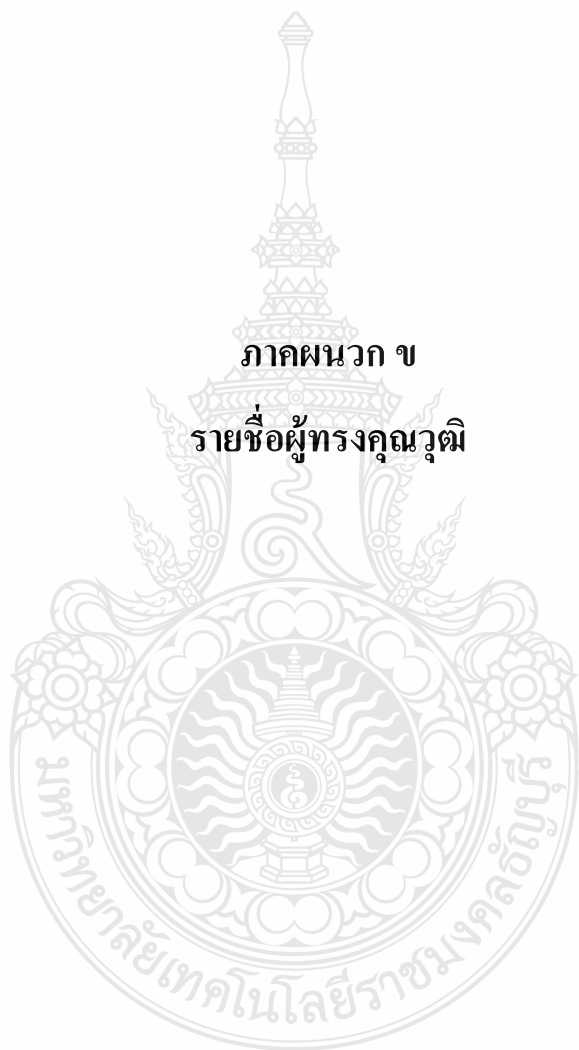
ด้านการท่องเที่ยว

- (1) มีทักษะการประสานงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- (2) มีทักษะการนำเที่ยวและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- (3) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว
- (4) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ด้านการโรงแรม

- (1) มีทักษะการประสานงานในอุตสาหกรรมการโรงแรม
- (2) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการโรงแรม
- (3) มีทักษะบูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์เครือข่ายและซอฟต์แวร์หรือสื่อต่างๆ ในทุกรายวิชาที่สามารถทำได้
- (4) มีทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- (5) มีทักษะการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร. สมชัย หิรัญวโรดม

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. ผศ.ดร.นานา ศรีธรรมศักดิ์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

3. ดร.สีปพนันท์ นวลละออง

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

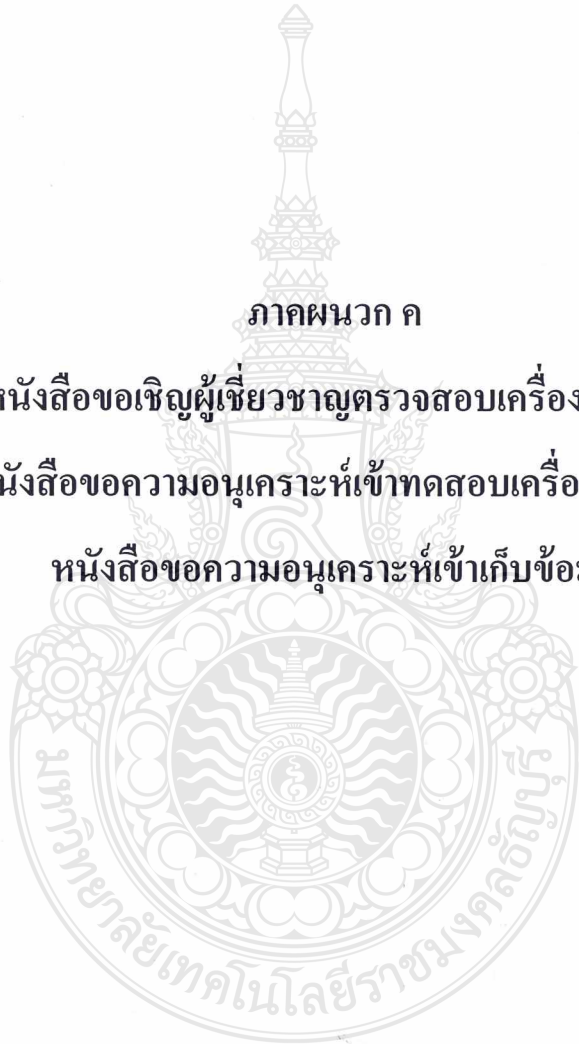

ภาคผนวก ค

หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าทดสอบเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207
ที่ ศธ 0578.02 / 1๗๖๑ วันที่ ๑๐ กันยายน 2556
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชัย หิรัญโรดม

เนื่องด้วย นางกรรณก อนรรฆณะกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่งจึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางกรรณก อนรรฆณะกุล เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายเรืองศักดิ์ ภูธรธราช)

อาจารย์

รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02 / 0667.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

30 กันยายน 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นานา ศรีธรรมศักดิ์

เนื่องด้วย นางกรกนก อนรรฆนະกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่งจึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางกรกนก อนรรฆนະกุล เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองศักดิ์ ภูธรราช)

อาจารย์

รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5775020

ที่ ศธ 0578.02 / 0๖๖7

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒๐ กันยายน 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สีปพนันท์ นวลละออง

เนื่องด้วย นางกรรณก อนรรฆณะกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่งจึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางกรรณก อนรรฆณะกุล เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองศักดิ์ ภูธรธราช)

อาจารย์

รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5775020

ที่ ศธ 0578.02 / 0๗2๐

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑/ พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (ผ่าน ผศ.ดร. นานา ศรีธรรมศักดิ์)

เนื่องด้วย นางกรรณก อนรรฆณะกุล นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรมคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางกรรณก อนรรฆณะกุล นักศึกษาปริญญาโทเข้าทดสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าทดสอบเครื่องมือวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองศักดิ์ ภูธรราช)

อาจารย์

รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5775020

คณะกรรมการ
 เลขที่รับ ๘๙๙
 วันที่ ๑๘ พ.ย. ๒๕๕๖
 เรื่อง ๒๖๓๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207
 ที่ ศธ 0578.02/ 19๕7 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2556
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์

เนื่องด้วย นางกรรณก อนรรฆณะกุล นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรมคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางกรรณก อนรรฆณะกุล นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายเรืองศักดิ์ ภูธรราช)

อาจารย์

รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เรียน คณบดี

๑. เพื่อโปรดทราบและพิจารณา
๒. เพื่อกำหนด รฟภ. + มม. สาขาวิชา ทท + รร.
๓. มอบดูแล กระดาษทำวิทยานิพนธ์.

๑ ๘ พ.ย. ๒๕๕๖

ททป

๑๙ พ.ย. ๒๕๕๖

๐๔๓ ๑
 ๒๕๕๖

๑ ๘ พ.ย. ๒๕๕๖

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางกรกนก อนรรพชนะกุล
วัน เดือน ปีเกิด	5 พฤศจิกายน 2513
ที่อยู่	เลขที่ 28/77 หมู่ที่ 2 ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12110
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซนต์จอห์น ปีการศึกษา 2538
ประสบการณ์การทำงาน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (พนักงานมหาวิทยาลัย) งานทะเบียน ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อีเมล	orr.1970@hotmail.com kornkanok_a@exchange.rmutt.ac.th

